

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 900 lir - Leto XLIV. št. 60 (12.998)

Trst, sreda, 16. marca 1988

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723

ČEDAD
Stretta De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

primorski dnevnik

Drugi dan obiska sovjetskega partijskega voditelja Mihaila Gorbačova

Jugoslavija in SZ na poti nadaljnje demokratizacije

*Zapletljaji o skupni deklaraciji, ki so jo osvojili šele sinoči
Podpisali sporazum o znanstveno-gospodarskem sodelovanju do leta 2000*

IVAN FISCHER

BEOGRAD — Radovednost javnosti in predstavnikov medijev glede politične deklaracije, ki bi jo morali sprejeti (ne podpisati) za časa obiska generalnega tajnika KP SZ Mihaila Gorbačova v Jugoslaviji, je bila sinoči končno potešena. Morali bi jo namreč sprejeti in objaviti včeraj popoldne (vsečina je sicer v glavnih obrisih znana: potrditev načel, ki imajo trajno veljavo in ki so že prisotna v beograjski in moskovski deklaraciji izpred trideset let, vključitev načel iz helsinške listine in iz resolucije OZN o človekovih pravicah), vendar so objavo odložili na kasnejši čas, tako da so jo objavili šele sinoči.

To je seveda sprožilo med poročevalci, ki so trenutno prisotni v Beogradu, val ugibanj. Zakaj tako dolgo odlašajo z objavo vsebine? Obstajajo spori glede nekaterih točk? Kaj se pravzaprav dogaja na pogovorih med predstavniki jugoslovanske in sovjetske partije? Edini zanesljiv podatek, ki ga je v ponedeljek posredoval Ilija Djukić, pomočnik jugoslovanskega zunanjega ministra je ta, da so se o vsebini dokumenta že domeni. Po tej njegovi izjavi in pa sprčo dejstva, da so deklaracijo sprejeli in objavili z zamudo, postaja jasno, da so obstajali različni pogledi na

nekatero detajle, ki so jih premostili v zadnjem trenutku.

Sinoči pa sta podpredsednik jugoslovanske vlade Janez Zemljarič in njegov sovjetski kolega Ivan Silajev podpisala sporazum o znanstveno-gospodarskem sodelovanju med SZ in Jugoslavijo do leta 2000.

Poleg tega sta Jugoslavija in SZ podpisali še dva dokumenta, in sicer tistega, ki predvideva vzajemno priznanje diplom ter onega o odprtju jugoslovanskega kulturno-informativnega centra v Moskvi. Sovjetski center v Beogradu obstaja namreč že vrsto let.

Osrednji del včerajšnjega programa sovjetskega voditelja so bili pogovori s predstavniki jugoslovanske partije. Poleg Gorbačova so bili v palači CK ZKJ prisotni na pogovorih tajnik CK KP SZ Vadim Medvedev, sovjetski veleposlanik v Beogradu Maljcev, namestnik zunanjega ministra Loginov ter nekatere druge osebnosti, z jugoslovanske strani pa poleg predsednika CK Boška Krunića še člani predsedstva CK ZKJ Renovica, Orlandić Tupurkovski in drugi. Pogovor, ki so ga označili kot prijateljskega in odprtega, je potekal v vzdušju medsebojnega razumevanja. Opravili so široko izmenjavo mnenj, ki je bila

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Zdravica Mihaila Gorbačova

BEOGRAD — Zdravica, ki jo je Gorbačov izrekel na svečani večerji presega zanimive, vendar tesne jugoslovansko-sovjetske odnose. Najprej je poudaril, da so sprejeli deklaracijo, v kateri so fiksirane temeljne postavke zgodovinskih dokumentov iz let 1955-56. V njej se odraža bogato izkustvo, ki sta ga državi zadobili v preteklih desetletjih in pomenljive spremembe, do katerih je prišlo v svetu in v obeh državah. Ta dokument je po mnenju sovjetskih in jugoslovanskih voditeljev osnova za razvoj sovjetsko-jugoslovanskih odnosov za mnogo let naprej.

Kar zadeva gospodarstvo, meni Gorbačov, so časi enostavne blagovne menjave: vi-nam, mi-vam, za nami. Kaže jih zamenjati z višjimi oblikami, z združevanjem naporov, s sodelovanjem. In prav sodelovanje je resnični simbol našega časa.

Govoril je tudi o novih odnosih v socialističnih družbah. V socialističnem svetu se širi proces sprememb in reform, ki naj da novi družbeni ureditvi novega duha, mora ga dvigniti na novo, višjo stopnjo, v vsakem pogledu - gospodarskem, političnem in ideološkem. Ta proces se odvija v različnih oblikah. Vsaka država ima svoje značilnosti, kar priča, kako zmotna je predstava o socializmu kot o enostranski družbi, nesposobni razvoja in obnovitve.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Tudi gledališka umetnost ustvarja pogoje sodelovanja

MARIJ ČUK

GORICA — »Eden izmed glavnih ciljev delovne skupnosti Alpe-Jadran je oblikovanje kulture miru v tem pomembnem delu Evrope. Osnova te kulture pa je medsebojno poznavanje. Vse, kar prispeva k njenemu poglobljanju, je treba podpirati in ovrednotiti. V teh naših obmejnih krajih se že stoletja srečujejo kulturniki in umetniki, ki imajo svoje korenine v zgodovini in življenju italijanskih, slovanskih in nemških ljudstev. To dediščino je treba obogatiti in ta pobuda je pomemben prispevek na tej poti. Tako bo izražanje misli in umetnosti vse pomembnejša sestavina v velikem načrtu za mir in sodelovanje med narodi, ki bi radi skupaj nekaj uresničili.«

Tako je sinoči povedal predsednik Dežele FJK Adriano Biasutti, ko je v goriškem gledališču Verdi odvarjal 4. srečanje gledališč Alpe-Jadran. Kot odmev na njegovo misli je bil tudi nagovor sloven-

skega ministra za kulturo Vladimira Kavčiča, ki je med drugim poudaril, da se »identiteta tega prostora izkazuje v njegovi kulturni in duhovni pestrosti, v njegovi različnosti. Vsi zgodovinski poskusi, da bi to različnost zmanjšali ali podredili zgolj enemu ali drugemu načelu, niso dali rezultatov. Danes smo lahko zadovoljni, da so nam predniki vso to raznolikost ohranili, da se z njo in vsem drugim bogastvom tega prostora zavestno vključujemo v širše horizonte evropskega sodelovanja.«

Prisotno občinstvo in predstavnike oblasti (med temi so bili tudi predsednik IS SRS Dušan Šinigoj, goriški prefekt itd.) je sicer najprej pozdravil goriški župan Scarano, po tem uradnem protokolu pa se je začelo resnično vsebinsko dogajanje Srečanja gledališč Alpe-Jadran, ki ga bosta Gorica in Nova Gorica gostili vse do prihodnje srede. Kot prva se je sinoči zvrstila predstava Teatra Stabile »Mesečev svet«
s Podreccovimi marionetami.

Predlog bo danes iznesla državnemu poglavarju

KD predlaga sekretarja De Mito za novega vladnega predsednika

RIM — Krščanska demokracija bo danes predlagala predsedniku republike Cossigi, naj poveri mandat za sestavo nove vlade Ciriacu De Miti. Odločitev je dozorela na dolgem sestanku parlamentarnih skupin stranke relativne večine, ki sta po statutu poklicani, da vsaj iz formalnega vidika vodita pogajanja za sestavo nove vlade. Poslanci in senatorji KD so s tem sklepom v bistvu potrdili stališče, ki ga je zavzela strankina direkcija po maratonski ponedeljkovi seji. Zasedanje parlamentarnih skupin pa je potekalo v dokaj polemičnem vzdušju, kar jasno pomeni, da se notranje struje in komponente že pripravljajo na kongres, ki bo po vsej verjetnosti jeseni. Glavni kandidat je torej sekretar, ni pa edini. Senatorji in poslanci so vključili v seznam, ki ga bodo danes izročili Cossigi tudi zunanjega ministra Andreottija, predsednika stranke Forlanija, notranjega ministra Fanfania, ministrskega predsednika Gorio in predsednika poslanske skupine Martinazzolija. Ta seznam ima jasno politično ozadje. Krščanska demokracija hoče namreč v vsakem primeru preprečiti morebitno politično osamitev De Mite in od tod tudi cela vrsta prestižnih imen.

Demokristjanska delegacija bo vsekakor danes na Kvirinalu dejansko predlagala le kandidaturu De Mite, ki vsaj na videz uživa podporo vseh strankinih komponent. Nekateri pa so prepričani, da ima tajnik, tudi v tem kočljivem trenutku, v stranki še marsikaterega sovražnika. Donat Cattinu se je v zadnjem času pridružil tudi Forlani, ki je bil, vsaj doslej, velik podpornik politike strankinega vodstva.

Morebitni prodor Ciriaca De Mite bo gotovo imel precejšnje posledice pri notranjih ravnavesjih KD. Stranka relativne večine že nekaj mesecev predlaga petstrankskim zaveznikom, posebno socialistom, »močno in prestižno«
vlado, kar so socialisti, vsaj doslej, vedno dosledno zavračali. Izgledi za rešitev krize so vsekakor v teh pogojih precej nejasni.

Socialisti do tega trenutka niso še jasno odgovorili na predloge KD. Craxi je na včerajšnjem zasedanju socialističnega vodstva spet podčrtal, da krize niso sprožili socialisti in da je treba krivce iskati drugod. Poudaril je tudi, da odločitev glede elektrarne v Montaltu nima nobene praktične in politične veljave. Craxi je vsekakor pokazal določeno razpoložljivost do predlogov in do stališč KD. Torej nobenega veta za De Mito, ampak jasno soočanje o programih.

Svoje mnenje o vladni krizi so včeraj iznesli tudi komunisti. Njihov tajnik Natta je poudaril, da bo KPI v primeru obnovitve petstrankarske večine ubrala pot odločne politične in parlamentarne opozicije. KPI pa je pripravljena na stvarno soočanje o problemih institucionalnih reform, pri čemer ne izključuje širokih zavezništev z vsemi demokratičnimi strankami. To stališče bo komunistična delegacija, ki jo bo vodil Natta, danes iznesla tudi predsedniku republike.

G. R.

Parlamentarna komisija bo zaslišala osumljene ministre in funkcionarje

RIM — Parlamentarna preiskovalna komisija bo jutri pričela zasliševati politike in visoke funkcionarje ministrstev za javna dela in za pravosodje, ki so vpleteni v škandal »zlatih zaporov«. Še prej, morda že danes, pa bo komisija, ki ji predseduje liberalec Sterpa, zaslišala »skesanega gradbenika«
Bruna De Mica, pooblaščenega upravitelja podjetja CODEMI, ki je izplačalo politikom mastne podkupine v zameno za gradnjo zaporov. Komisija dela s polno paro, skoraj gotovo pa ne bo sklenila preiskave do 7. aprila, ko ji skoraj zagotovo pade mandat. To je posledica ljudskega referendum, na katerem se je velika večina volivcev izrekla za

njeno ukinitve. Formalno bo sicer preiskovalna komisija še obstajala, v bistvu pa ne bo več imela nobene konkretne pristojnosti.

Postavlja se zato stvarno vprašanje o usodi te kočljive in nadvse pomembne preiskave. Za sojenje ministrom je pristojna preiskovalna komisija, za obsodbo (ali oprostitev) pa ustavno sodišče. Parlament pa lahko ubere krajšo pot in na zahtevo rimskih ali genovskih sodnikov takoj prižge zeleno luč za sodni postopek proti nekdanjim ministrom Nicolazziju, Daridi in Vittorinu Colombu.

Genovska sodnika Terrile in Pellegrino sta včeraj zaslišala bivšega glavnega direktorja ministrstva za prevoze Rocca Traneja, ki je bil svojčas tudi osebni tajnik socialističnega ministra Signorileja. Razgovor je bil zelo kratek in le formalnega značaja, saj Trane ni hotel odgovarjati sodnikom. Njegov odvetnik je pozneje dejal, da je nekdanji Signorilejev sodelavec izbral pot molka, ker je mnenja, da so za to preiskavo pristojni edinoletski sodniki in torej ne genovski. Traneja, ki je bil svojčas v zaporu zaradi škan-dala o gradnji beneškega letališča, so hoteli za sedaj zaslišati le kot prič, njegova vloga v škandalu o »zlatih zaporih«
pa je zelo nejasna.

Začeli sklepno fazo dviga tankerja Brigitta Montanari

SPLIT — Včeraj se je, kot je bilo načrtovano, začela sklepna faza operacija Brigitta Montanari. Konvoj Brodospasa iz Splita je skupaj s posebno ekipo potapljačev in drugih strokovnjakov za reševanje prispel na območje Murterskega morja, kjer na globini 80 metrov leži italijanski tanker Brigitta Montanari. Tanker se je v za zdaj še nepojasnjenih okoliščinah (najverjetneje zaradi napake kapetana in posadke) potopil sredi novembra leta 1984 med otokoma Tetovišnjak in Mrtovnjak, nedaleč od Vodice. Od tedaj predstavlja veliko ekološko nevarnost, saj je v tankerju približno tisoč ton vinilklorid monomera. Predvidevajo, da bodo dela trajala tri tedne.

Za dvig ladje na globino 30 metrov je že vse pripravljeno, pravijo najodgovornejši delavci Brodospasa in poudarjajo, da tankerja ne kaže izvlači

prav na površino, predvsem zaradi varnostnih razlogov. Vinilklorid monomer bi se na manjši globini uplinil, kar vsaj delno kaže na veliko zapletenost te naloge. Brigitta je namreč že zahtevala pet življenj - umrli so trije italijanski pomorci in dva jugoslovanska potapljača.

Načrtujejo, da bi potopljeno ladjo nato previdno privlekli do bližnjega otoka Kaprija, kjer bodo v osamljenem zalivu Remitic, daleč od naselja in od plovnih poti, nadaljevali z delom. Tovor bodo prenesli na drugo ladjo, ali pa ga bodo zažgali. Sklepni del operacije Brigitta še posebej nestrpno pričakuje turistično gospodarstvo zaradi negativnih propagandnih učinkov na letošnjo poletno sezono. Šibeniško vodstvo je tako večkrat odločno posredovalo v Zagrebu, naj primer Brigitta Montanari končno razrešijo. (dd)

Pred desetimi leti ugrabili Alda Mora

NA 12. STRANI

V Sumgajtu šlo za pravi pogrom

MOSKVA — Sovjetske oblasti počasi le priznavajo, da je v Sumgajtu šlo za pravi pogrom. To je potrdil tudi pomočnik sovjetskega državnega tožilca Aleksej Katjušev, ki je v glasilu azerbajdžanske partije priznal, da so armenske manifestacije spremljali pogromi, požigi in drugo nasilje. Katjušev je tudi dejal, da posebna preiskovalna komisija raziskuje dogodek v Sumgajtu. V intervjuju je tudi povedal, da so mnogi Azerbajdžanci skušali pomagati Armencem, ko so jih napadli azerbajdžanski nacionalisti.

Katjušev pa je potrdil uradno izjavo, da je v manifestacijah umrlo 32 oseb, medtem ko neuradni armenski viri navajajo najmanj 350 mrtvih.

● Jugoslavija in SZ

NADALJEVANJE S 1. STRANI

osredotočena na tri sklope vprašanj: odnosi med obema partijama, aktivnost KP SZ in ZKJ znotraj svojih držav ter stanje in gibanja v mednarodnem delavskem gibanju.

Kar zadeva bilateralne odnose med obema partijama je bilo spet poudarjeno, da slednji temeljijo na načelih suverenosti.

Drugi dan obiska Gorbačova v Jugoslaviji se je končal s slavnostno večerjo v palači federacije, na kateri so si jugoslovanski in sovjetski partijski in državni voditelji izmenjali zdravice. Danes bo Gorbačov imel govor v jugoslovanski skupščini, govor, za katerega vlada veliko pričakovanje, še zlasti za tisti del, v katerem bi lahko govoril, o nelahkih gospodarskih odnosih med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo. Glede tega vprašanja so sicer napovedali skorajšnji obisk predsednika sovjetske vlade Rižkova v Jugoslaviji. Šlo bi za povračilen obisk šefa sovjetske vlade, saj je bila Milka Planinc pred kratkim na uradnem obisku v Moskvi. Po govoru v skupščini bo Gorbačov danes odpotoval v Ljubljano, kjer bo imel neformalne pogovore s slovenskim partijskim in republiškim vodstvom.

● Zdravica

NADALJEVANJE S 1. STRANI

Posebno poglavje je Gorbačov posvetil odnosom v Evropi. SZ je proti poglobitvi razkola na tej celini, prizadeva si, da se tu zgradi in uredi res udobno življenje in skupni evropski dom. Za uresničitev tega cilja je potrebna premišljena, inspirativna, istočasno pa tudi realistična koncepcija. To pa je lahko sad samo skupnih naporov vseh evropskih držav. Prvi koraki v tej smeri so že bili storjeni v teku helsinškega procesa. Vprašanje je, kaj sedaj. Treba je predvsem reducirati arzenale jedrskega, kemičnega in konvencionalnega orožja. Zelo pomembno je ustvariti zanesljiv mehanizem miroljubnega, omikanega reševanja spornih vprašanj.

Gospodarstvo, je še rekel Mihail Gorbačov, je cement pri gradnji mednarodnih odnosov. Zato je treba premostiti nasprotja med raznimi gospodarskimi bloki (SEV, EGS) in se odločiti za sodelovanje. Pri tem bi lahko Jugoslavija prevzela vlogo posrednice in pospeševalke med obema gospodarskima blokoma. Premagovanje sedanjih ovir na področju gospodarstva, znanosti in tehnike lahko samo koristi vsem. Isto velja za kulturo. Kljub razlikam in specifikam njegovih sestavnih elementov, ima duhovno življenje evropskih narodov mnogo skupnega. Odkrivati te skupne vrline, danes, v času elektronike, informatike in sodobnih komunikacij, je naloga, ki jo je treba absolutno rešiti. Če so voditelji zahodnih držav res zainteresirani premostiti razdelitve v Evropi, potem se sedaj odpira prilika za napredek v tej smeri.

I. F.

Medtem ko se Šamir in Shultz v Washingtonu pogovarjata o mirni rešitvi

Izraelske vojaške in policijske oblasti popolnoma blokirale celotno področje Gaze

Da bi se zaščitil pred kamenjem, si je fotograf dal na glavo veliko pločevinasto škatlo (AP)

TEL AVIV — Ob tem, ko se izraelski premier Šamir nahaja v ZDA, da bi od ameriškega državnega sekretarja Shultza izsilil precejšnje spremembe v ameriškem načrtu za mirno rešitev palestinskega vprašanja, pa je položaj na zasedenih arabskih ozemljih iz dneva v dan bolj napet in izraelski ukrepi proti palestinskim upornikom postajajo vse ostriši.

Tako je včeraj prvič v zadnjih dvajsetih letih, od kar so Izraelci zasedli Gazo, prišlo do popolne blokade tega področja. Gre za kombinacijo klasične policijske ure in vojaške zasedbe. Kot poročajo palestinski viri, naj bi se izraelske vojaške oblasti odločile za ta korak, ker so se številni palestinski policisti odpovedali službi iz bojazni pred novimi neredi in palestinskim maščevanjem.

Nič kaj optimistične vesti pa ne prihajajo niti iz Washingtona, kjer so se včeraj nadaljevali pogovori med izraelskim premierom Šamirjem in ameriškim državnim sekretarjem Shultzom. Vse kaže, da so stališča obeh o mirni rešitvi izraelsko-palestinskega spora še vedno povsem različna. Šamir je odločno nasprotoval ameriškemu mirovnemu predlogu, ZDA pa po vsej verjetnosti tudi niso pripravljene sprejeti sprememb, ki jih je predlagal Šamir. Ta je tudi dejal, da je ameriški mirovni načrt neustrezen. Zavzel se je za neposredne pogovore z Arabci, medtem ko je mednarodno mirovno konferenco, tako kot si jo za-

mišljajo Američani, ocenil kot nesprejemljivo za Izrael.

Tudi Shultz je potrdil, da pogovori niso odpravili nasprotij, čeprav naj bi bila pogajanja izredno poglobljena. Ameriški predstavnik je tudi dejal, da je težko pričakovati, da bi Šamir do konca svojega obiska v ZDA dal konkretne odgovore v zvezi z ameriškim mirovnim predlogom.

Šamir se bo danes v Washingtonu sestal s predsednikom Reaganom, ki je včeraj v kratki izjavi židovskemu združenju »United Jewish Appeal« dejal, da ZDA ne bodo nikoli dopustile, da bi Izrael ostal sam oziroma, da bi ga kdo napadel. Reagan je še dejal, da Izraelu ne bo nihče vsiljeval miru, ki mora priti kot posledica resničnih mirovnih pogajanj, kjer bo morala vsaka od sprotih strani prispevati svoj delež.

Na zasedenih arabskih ozemljih pa sta v včeraj padli še dve novi žrtvi. Tako je umrl neki Palestinec, ki je pripravljaval peklenški stroj. Toda med sestavljanjem eksplozivnega telesa je prišlo do eksplozije, ki je enega Palestinca ubila, drugega pa huje ranila. Druga žrtev pa je padla v spopadu v bližini Ramalaha, ko so izraelski vojak skušali razgnati palestinske manifestante.

Vse pogostejše pa prihaja tudi do maščevalnih akcij izraelskih kolonov na zasedenih ozemljih. Tako je včeraj prišlo skoraj do pravega »vojaškega« pohoda kolonov na Kalkilijo kot odgovor na palestinsko kamenjanje, ki je povzročilo precej škodo na izraelskih avtomobilih, pet kolonov pa je bilo tudi ranjenih.

Avstrijski parlament bo o šolstvu odločal po posvetovanju z manjšino

BEOGRAD — Odločitev avstrijskega parlamenta o urejanju dvojezičnega šolstva na Koroškem bodo sprejeli s sodelovanjem s predstavniki slovenske in hrvaške manjšine.

To je izjavil predsednik nacionalnega zbora avstrijskega parlamenta Leopold Gratz v včerajšnjem nadaljevanju jugoslovansko-avstrijskih parlamentarnih pogovorov. Predstavniki avstrijskega parlamenta, ki jih vodi Gratz, so v Jugoslaviji na štiridnevem obisku. Gostitelj in vodja jugoslovanske delegacije je predsednik skupščine dr. Marjan Rožič.

V odkritem in podrobnem razgovoru o položaju slovenske in hrvaške narodnostne manjšine v Avstriji so ugotovili, da parlamenta lahko velika prispevata k skupnemu reševanju odprtih vprašanj.

Jugoslavija izhaja iz stališča, da morajo biti narodnostne manjšine most za sodelovanje med državami na vseh področjih, je poudaril Marjan Rožič. Treba je uresničiti pogoje za bližnjo izmenjavo mnenj o izvajanju člena 7 državne pogodbe v okviru mešane skupine strokovnjakov. Za ustanovitev te skupine sta se dogovorila že Mikulič in Vranitzky, pa tudi ob obisku Raifa Dizdarevića v Gradcu so govorili o tem. Izvajanja člena 7 se je treba lotiti celostno in ne nerestriktivno, delno in občasno.

V pogovoru o zgočem problemu modela dvojezičnega šolstva na Koroškem, ki so ga predlagale tri avstrijske stranke, predstavniki slovenske manjšine pa zavrnila, je ju-

goslovanska stran poudarila potrebo in pomen udeležbe predstavnikov manjšin v končni odločitvi. Leopold Gratz je povedal, da so že storili pomembne korake v tej smeri. V avstrijskem parlamentu se o tem vprašanju razhajajo, končna odločitev pa bo služila nadaljnjemu razvoju šolstva.

V delu razgovora, posvečenemu položaju jugoslovanskih delavcev v Avstriji, so predstavniki skupščine Jugoslavije dejali, da imajo jugoslovanski delavci, ki jih je približno 150 tisoč in ki živijo in delajo v Avstriji povprečno že 15 let, težave z iskanjem delovnih mest in svobodnim gibanjem na tržišču dela. Pogoje za pridobitev potrdil za svobodno zaposlovanje bi po mnenju Jugoslavije morali ublažiti s spremembami avstrijskega zakona o zaposlovanju, ki prav zdaj potekajo.

Poudarili so, da je Jugoslavija še posebej zaskrbljena zaradi težkega in neenakopravnega položaja sezonskih delavcev. Obmejno sodelovanje je ena od možnosti za izboljšanje tega položaja. Tudi skupnost Alpe-Jadran je dober temelj za povečanje obmejnega sodelovanja. Gratz je dejal, da bo sprememba avstrijske ustave omogočila njeno razširitev.

Treba bi bilo izdelati tudi sporazum o regionalnem gospodarskem sodelovanju, med avstrijskimi pokrajinami, ki mejijo z Jugoslavijo in Slovenijo, Hrvaško in morebiti Vojvodino, so poudarili avstrijski parlamentarci. (dd)

Zasedanje italijanskih socialistov na temo

Stalinizem v italijanski levici

RIM — Italijanska levica se še naprej sooča s svojo preteklostjo. Hude polemike prejšnjih dni med socialisti in komunisti v zvezi s Togliattijevo vlogo v Stalinovih časih so se sicer nekoliko pomirile, niso pa utihnile. Po napovedi KPI, da bo dala javnosti na razpolago svoje arhive, so sedaj spet na vrsti socialisti, ki so v najbolj vroči fazi polemike napovedali za danes in jutri zasedanje o »Stalinizmu v italijanski levici«. Razprave, ki jo prireja tajništvo stranke v sodelovanju s kulturnim mesečnikom Mondooperaio, se bodo udeležili razni politiki in zgodovinarji, ne bodo pa prisotni komunistični predstavniki, KPI je označila vso kampanjo socialistov za strumentalno ter v ta okvir postavila tudi to dvodnevno zasedanje.

Današnji del zasedanja, ki mu bo dopoldne predsedoval senator Leo Valiani, popoldne pa Giuseppe Galasso, bo obsegal štiri poročila. O stalinizmu kot evropskemu pojavu bo govoril Vittorio Strada, o stalinizmu kot italijanskem pojavu po osvoboditvi bo poročal Giorgio Spini, o primerih Gramsci in Terracini bo nadalje govoril Antonio Landolfi, o primerih Silone in Tasca pa Luigi Fenizi. Jutri je predviden tudi poseg tržaškega socialističnega senatorja Arduina Agnelija z naslovom »Stalinizem in PSI«.

V razpravo, ki se je bodo udeležili tajnik stranke Bettino Craxi, podtajnik Claudio Martelli in ministrski podpredsednik Giuliano Amato, bodo med drugimi posegli tudi znani zgodovinarji in politologi kot na primer Melograni, Settembrini, Salvadori, Bettiza, Colletti, Diaz, Galli della Loggia, Ronchey in Teodori.

D. K.

Ko fizično nasilje nad žensko že zaudarja po zasmehovanju

RIM — Italijanske tiskovne agencije so včeraj ponovno poročale o primerih spolnega nasilja, predvsem o takih primerih, ko moramo fizičnemu nasilju nad žensko dodati še psihološko nasilje, ki že zaudarja po zasmehovanju. Danes bo namreč ponovno na svobodi Graziano Mattei, oče, ki je deset let posiljeval svoji dve hčerki. Svoboda ga je stala 10 milijonov lir, hčerki pa je izplačal moralno odškodnino, ki jo je določil sodnik, kot bi odmerjal prostitutki »plačo«, milijon lir (500 tisoč lir vsaka) za vsako leto preživetega nasilja, družinskega terorja.

Podobno zastarelega cenika so se držali tudi trije starci, ki so redno posiljevali dve deklici. 77-letni Gino Baccini, 79-letni Orfeo Casali in 62-letni Tito Mani so v kraju Pontassieve

pri Firencih plačevali svoje spolno izživljanje nad mladenkami s tisočali. Policija jim je prišla na sled in jih aretirala, kaj pa zdaj?

Zagonetna uganka spolenga nasilja je prav v tem vprašanju, ki mu nobena ženska ne pozna odgovora. Nedaleč od rimskega trga Navona so trije fantje skušali posiliti neko gospo, ki se je v večernih urah vračala domov. Karabinjerji so jih prijel, proces po najhitrejšem postopku, ki je bil na programu včeraj, pa so že odložili za teden dni. Proces proti sedmim mladoletnikom, ki so pri Adranu (Catania) posilili 19-letno dekle, pa so preložili na osmi april. Nekaj se je zapletlo pri datumih na kolkovanih papirjih, pa so odvetniki dosegli dvajset dni premora. Dvajset dni dodatnih muk za dekle, ki je decembra doživela grozoto nasilja.

Med Beograščani Raisa deležna večjega zanimanja kot Mihail

BEOGRAD — Beograščani posvečajo bolj malo pozornosti obisku visokega sovjetskega gosta. Edinokrat, ko so lahko prišli v stik z Gorbačovom, je bilo ob njegovi vrnitvi z Avale, kjer se je poklonil neznanemu junaku, ko je sredi Beograda velel ustaviti avto in se odločil, kot bi rekli Američani, da se »okopa v množici«. Varnostni ukrepi niso posebno strogi, če izvezamo fante v usnjenih plaščih, ki povsod spremljajo generalnega sekretarja KP SZ in budno gledajo pod prste vsem, ki se mu približajo. Prej bi rekli, da so Beograščani nekoliko nestrpni zaradi stalnih zastojev v prometu, do katerih prihaja, ko Gorbačov prevažajo z ene strani mesta na drugo. Včeraj je v neformalnem delu svojega obiska Mihail Gorbačov vsadil svoje drevo v Parku prijateljstva, popoldne pa je imel dalj-

ši pogovor z vodstvom tovarne Ivo Lola Ribar, ki si jo je tudi ogledal.

Večje zanimanje vlada morda za prvo damo socialističnega sveta, Raiso Maksimovo Gorbačovo. Včeraj se je skupno z možem poklonila spomenu predsednika Tita v Hiši cvetja, nakar je imela poseben program. Obiskala je namreč otroški vrtec v enem satelitskih naselij in se ustavila v pogovoru z otroki, medtem ko je v ponedeljek po svojem prihodu obiskala Narodni muzej v Beogradu, kjer so Beograščani imeli priložnost, da se ji približajo. Njeno pozornost je pritegnil znani filmski igralec Ljubiša Samardžić, ki ga je prepoznala in mu povedala, da njena družina rada gleda njegove filme.

Danes je za Raiso predviden obisk dveh beograjskih veleblagovnic.

i. f.

Čas socialnorealističnega novinarstva je v Sloveniji enkrat za vselej minil

LJUBLJANA — Včeraj se je sestalo predsedstvo slovenske socialistične zveze, ki ga je predsednik slovenske vlade Dušan Šinigoj obvestil o pogajanjih Jugoslavije z mednarodnim denarnim sklantom. Ker so pogajanja zavarovana z državno zaupnostjo, novinarji o besedah predsednika Šinigoja in o razpravi, ki je sledila, ne smejo poročati. Dati pa je mogoče nekaj splošnih oznak: Jugoslovane čakajo še težji časi, še bolj bodo morali tistim pasove, država pa je pred podpisom novega stand-by sporazuma z mednarodnim denarnim sklantom, kar ji bo omogočilo priti do novih tujih kreditov. Člani predsedstva socialistične zveze so negodovali, ker so vsi podatki o pogajanjih države z denarnim sklantom skriti pred ljudmi, v imenu katerih bo država prevzela nove obveznosti in v imenu katerih se bo zadolžil in ki bodo na koncu vse skupaj plačali. Toliko bolj, ker bo eden rezultatov pogajanj z denarnim sklantom tudi pomembna sprememba v gospodarski politiki države.

Predsedstvo je razpravljalo še o uresničevanju vsebinske zasnove časopisno-grafičnega podjetja Delo. Uvodničarja, glavni urednik ČGP Delo Božo Kovač in predsedujoči tiskovnemu svetu socialistične zveze Slobodan Rakočević, sta dala pozitivno oceno, ki jo je z nekaj pripombami

podprla večina predsedstva. Drugače pa sta menila Zoran Polić, po katerem slovenska »sredstva informiranja nasedajo javnemu mnenju« in »ne vzpodbujajo delavcev k bolj-šemu delu«, in Vojan Rus, po katerem je v tisku preveč pesimizma. Njuni razpravi so zavrnila Tone Partljič, Viktor Žakelj, Borut Šuklje, Boštjan Zgonc in Mojca Drčar-Murko, ki so opozorili, da je čas socialno-realističnega novinarstva enkrat za vselej minil. O temi je skupaj govorilo kar 17 članov predsedstva, tako da je predsedujoči, Jože Smole zaključil, naj sekretariat tiskovnega sveta na podlagi razprav pripravi sklepe za eno prihodnjih sej predsedstva.

Člani predsedstva so dobili tudi pismo predsednika plenuma kulturnih delavcev OF Franceta Stiglicja, v katerem jih obvešča o zapletih v zvezi z letošnjim sklicem plenuma, ki jih je povzročila skupina uglednih kulturnih delavcev s častnim predsednikom plenuma, Josipom Vidmarjem na čelu s tem, da je javno izrazila nezaupanje v delo plenuma in še posebej njegovega akcijskega odbora. O tem bo predsedstvo socialistične zveze govorilo na svoji prihodnji seji, na katero bodo povabljeni tudi prvotni člani plenuma OF, udeleženci NOB.

DEJAN VERČIČ

Na videmski federaciji stranke

Sestanek med delegacijo SKGZ in deželnim vodstvom PSI

Delegacija izvršnega odbora SKGZ se je v ponedeljek pod vodstvom predsednika Klavdija Palčiča na videmski federaciji PSI sestala z deželnim vodstvom socialistične stranke. Člani delegacije so bili še Race, Primožič, Slamič, Kapič in Udovič. Deželno vodstvo PSI so ob prisotnosti člana vsedržavnega vodstva stranke poslanca Renzullija sestavljali deželni tajnik Saro, podtajnik Bulfone in član deželnega vodstva Napoli. Srečanje je bilo sklicano z namenom, da se poglobijo odprta vprašanja slovenske narodnostne skupnosti v Italiji v luči dogodkov v zadnjih mesecih v skladu s skupno ugotovitvijo, da terjajo nereseni problemi manjšine nujne odgovore.

Klavdij Palčič je v tem smislu izrazil zaskrbljenost nad zastojem, ki ga doživlja razprava o zaščitnem zakonu, kar postavlja Slovence v Italiji v čedalje slabši položaj. Mnoge slovenske ustanove preživljajo hudo finančno stisko medtem ko se množijo primeri odrekovanja pravic Slovencev zlasti na področju rabe jezika.

Delegacija SKGZ je sprejela na znanje kot pomembno politično dejanje predstavitev obnovljenega zakonskega osnutka PSI v parlamentu in se zavzela za pospešen postopek, ki bi omogočil v doglednem času sprejetje ustreznega zaščitnega zakona. Obenem je izrazila potrebo po smotni in takojšnji uporabi sredstev, ki jih predvideva finančni zakon za potrebe slovenske narodnostne skupnosti.

Predstavniki SKGZ so v zvezi z junijskimi volitvami poudarili stališče, da bi bila vsakršna okrnitev slovenskega predstavnštva v izvoljenih telesih v veliko škodo narodnosti skupnosti.

Deželni tajnik PSI Ferruccio Saro je naglasil zavzetost stranke, da pride v doglednem času do rešitve zakonske zaštite, kar sovpada tudi z neposrednim interesom stranke, da se na višji kakovostni ravni sooča s problematiko Slovencev v Italiji. Član vsedržavnega vodstva poslanec Renzulli je izrazil prepričanje, da je treba preseči obdobje zgolj verbalnega izražanja principov in jih začeti uresničevati s tem, da se okrog manjšinskega vprašanja ustvari v parlamentu najširše možno soglasje. Renzulli se je močno zavzel tudi za predloženi zakonski osnutek o obmejnem sodelovanju, ki naj bi postal realen in pomemben instrument za družbeni in gospodarski razvoj obmejnih območij. Predstavniki socialistične stranke so ob izražanju soglasja in razumevanja za stališča SKGZ potrdili pripravljenost deželnega vodstva PSI, da nadaljno skupno poglobljanje odprtih problemov.

V Ljubljani srečanje med Tombesijem in Bulcem

LJUBLJANA — V Ljubljani sta se srečala predsednik Tržaške trgovinske zbornice Tombesi in predsednik Gospodarske zbornice Slovenije Bulc. Srečanje je potekalo v okviru priprav na sejem Alpe-Jadran, ki bo v Ljubljani.

Osrednja tema pogovorov je bilo sodelovanje med deželo Furlanijo-Juljsko krajino in Slovenijo. Kot je znano, je italijanska vlada namenila Jugoslaviji približno 500 milijard lir kreditov po ugodnejših pogojih. Tombesi in Bulc sta se podrobneje pogovarjala o memorandumu, ki sta ga januarja sprejela: Andreotti in Mikulič. Omenjen memorandum določa dejavnosti, za katere bo Italija posodila denar. V bistvu gre za nakup strojev, nove tehnologije, ki jo izdelujejo v Italiji ter za načrte, ki bodo tudi s pomočjo mešanih podjetij okrepili gospodarsko sodelovanje med dvema državama.

Tombesi je med drugim dejal, da bo potrebno vključiti v sodelovanje tudi tržaška podjetja ter znanstvene in raziskovalne dejavnosti.

Predstavniki obeh zbornic so se tudi domenili za tesno tehnično sodelovanje, govora pa je bilo še o avtonomnem računu in o pobudah v sklopu Alpe-Jadran na področju kongresnega turizma in znanstvenih raziskav.

MANJŠINSKI MOZAIK

Razgledi po manjšinski teoriji in praksi.

Piše: Pavel Stranj

Razmišljanje ob zanimivi knjigi J. Rothschilda Etnopolitika (1)

Veliko manj odmeva kot Gellnerjeva »uspešnica« (Nacije in nacionalizem, glej Primorski dnevnik 11. in 26. nov. 1987) je imelo delo profesorja na ameriški univerzi Columbia, sicer pa evropskega porekla, Josepha Rothschilda: »Etnopolitika«, ki je v italijanski izdaji leta 1984 na 250. straneh pri založbi Sugar v Milanu (it. naslov je »Etnopolitica«, angleški izvirnik »Ethnopolitics« pa je izšel v New Yorku leta 1981). Za naše razmere ni omejeno delo nič manj zanimivo od Gellnerjevega, zato bo tudi njegovi knjigi v tej rubriki posvečen več kot en članek.

Knjiga nosi podnaslov »Etnični faktor v mednarodni politični stvarnosti«, ki pa lahko bralca zavede, ker avtor ne govori o mednarodnih etničnih in konfliktnih odnosih, ampak predvsem o tem, kako etničnost učinkuje v političnem obnašanju manjšin. Pri tem navaja res veliko primerov, povzetih iz vsega sveta, za nas pa je zanimivo, da pri tem ponazarjanju svojih razlag najraje posega v sodobno in nedavno zgodovino Srednje Evrope, kar je za ameriškega raziskovalca etničnosti prava redkost. Pogosto omenja Jugoslavijo in tudi Slovence in iz kratkih primerov res razbere, da je dober poznavalec avstro-ogrske zgodovine.

Govor je torej predvsem o »politizirani etničnosti«, o odnosu med narodnim in razrednim dogajanjem v več narodnih družbenih sistemih in državah. Kot se spodobi za tak argument Rothschild začenja prav pri začetku: pri francoski revoluciji, ki je osnovni mejnik v narodnostni zgodovini Evrope in sveta. Od tedaj morajo politične oblasti sloneti na neki legitimaciji ali upravičenosti, ki ne prihaja več »od zgoraj«, ampak »od spodaj«, od ljudstva, ki se postopoma vedno bolj spreminja v narod. In tedaj se začenja tudi ločevanje med »državo« (ki je politično-pravni pojem) in »etnično državo« (ki je politizirana kulturno zgodovinska enota). Oblast mora odsevati tako politično kot etnično identiteto naroda, zato je treba začeti ločevati med narodnostjo in državljanstvom.

Za Rothschilda postane »etničnost« zelo važen element za legitimacijo neke oblasti, tako važen, da v družbenih odnosih etnična solidarnost presega tudi vlogo razrednosti, to je socialne pripadnosti. Pri tem je avtor zelo natančen; pri ocenjevanju vloge politizirane etničnosti v današnji krizi legitimnosti navaja kar 15 možnih napak. On sam poudari predvsem tri glavne, ki jih tu na kratko povzema-mo.

Prva napaka je priznati etničnosti pomen le za nekatera obrobna življenjska področja, ker bi sicer lahko »okužila« ekonomijo in politiko. To napako delajo države, ki skušajo med drugim omejiti rabo manjšinskih jezikov na zasebno raven, brez vsakega javnega priznanja. To je lahko imelo smisel, pravi Rothschild, ko so se pripadniki manjšin še želeli asimilirati, danes pa problem manjšin ni več zahtevati le to ali ono obliko komuniciranja v lastnem jeziku, ampak dobiti dostop do družbene veljave in do oblasti.

Druga napaka je poenostavljati problem in demonizirati etničnost kot nekaj, kar zavira napredek. Avtor odgovarja na ta argument tako, da podrobneje opiše, kdaj nastane politizacija etničnosti: ko manjšinska ali podrejena skupnost ne vidi več v svojih zna-

čilnostih le neke tradicionalne poteze ali načina življenja, ampak močno vrednoto, ki opredeljuje posameznika kot člana skupnosti. Manjšinske značilnosti postanejo tedaj povezovalni element skupnosti, ki teži k nekemu skupnemu cilju; postanejo njena ideologija. To se navadno dogaja v dobah napetosti in konfliktov; ko se na manjšino poveča pritisk od zunaj. Tedaj znotraj manjšine nastopi neka etnična elita, ki začne prepričevati sonarodnjake, naj začnejo pojmovati bodočnost ne več individualno, ampak etnično, skupinsko, ker bi odpoved tem skupnim vrednotam ogrozila vsakega posameznika. Ko se manjšina mobilizira, sledi mobilizacija večine ali vladajočega sloja, ki hoče ohraniti svojo vlogo in svoje interese.

Tretja napaka je v zanikanju etničnega problema, češ da je vedno obstajal. Tak argument je enako banalen, pravi avtor, kot trditev, da so tudi družbeni razredi vedno obstajali. Seveda so obstajali, a ne v razmerah industrijskega kapitalizma.

Do tod sega Rothschildova ideološka natančnost; od tod dalje lahko ugotavlja bralec tisto potezo, na katero ga že v uvodu opozarja Furio Colombo, in sicer to, da tudi v Rothschildu najdemo prisotnost značilnega ameriškega odpora do obravnavanja ideoloških sil in njihovih korenin. Sicer pa se tudi sam avtor zaveda nevarnosti prevelikega poenostavljanja, a kljub temu razvije zanimivo shemo vseh možnih oblik etničnih odnosov znotraj mnogoetničnih držav. Tu je premalo prostora, da bi lahko dovolj nazorno sledili vsem sedmim kategorijam, ki jih avtor opiše, treba se je zadovoljiti le z osnovnimi obrisi njegove analize. Glavna misel, ki preveva vso knjigo je vsekakor ta, da razdelitev bogastva znotraj mnogonacionalne družbe ni etnično nevtralna in da ravno te neenakopravnosti spreminjajo etničnost iz kulturnega v politično vprašanje.

Vse to bi pravzaprav lahko bil le uvod v Rothschildovo analizo, kateri bo posvečen še naslednji prispevek kjer bo predvsem govor o tem, kakšne taktike in strategije uporabljajo »etnični podjetniki« pri uveljavljanju svojih zahtev.

Trije mrtvi v prometni nesreči pri Pordenonu

Tri osebe mrtve in ena hudo ranjena so tragičen obračun nesreče, ki se je pripetila včeraj na pokrajinski cesti Pordenon-Oderzo blizu kraja Prata. Življenje sta izgubila 79-letni Antonio Ballarin, njegova 77-letna žena Maria Maluta in njuna 40-letna hči Elsa, vsi iz Jesola. Drugo hčer, 53-letno Annamario iz Quarta D'Altina, so s pridržano prognozo sprejeli v pordenonski bolnišnici.

Vzroki nesreče še niso pojasnjeni. Preiskovalci so zaenkrat ugotovili, da je Elsa Ballarin izgubila nadzorstvo nad avtomobilom, ki je s cestišča zavozil v škarno, in tam silovito treščil v varnostni zid. Trije člani družine so bili pri priči mrtvi, Annamaria Ballarin pa je bila hudo ranjena.

Razširili bodo cesto do Kozine

KOZINA — Na Kozini so lani uredili dokaj veliko parkirišče za tovornjake, vendar parkirišče, ki naj bi koristilo zlasti v dneh, ko velja prometna zapora, ko zaradi gostote prometa v poletnih mesecih občasno izločajo tovornjake, ko so zimske razmere na cestah proti morju ali pa naprej proti notranjosti take, da je prepovedana vožnja za tovornjake, lani in letos ni bilo kdovekako izkoriščeno, saj ni osvetljeno, zlasti problematičen pa je dostop na parkirišče. Tega bodo delavci kraškega Zidarja uredili predvidoma do 1. maja, ko naj bi cestni usek toliko razširili, da bi lahko uredili še tretji pas za vozila, ki prihajajo iz ljubljanske smeri, s tretjim pasom pa kanijo razširiti tudi kos cestišča za vozila, ki prihajajo iz koprške smeri. (D. G.)

Deželni tajnik KD Longo o Morovi duhovni zapuščini

TRST — Ob 10-letnici tragične smrti demokrščanskega voditelja Alda Mora je deželni tajnik KD Bruno Longo izdal tiskovno sporočilo, v katerem se spominja na umorjenega voditelja.

Longo v svojem tiskovnem sporočilu ugotavlja, da je Aldo Moro nakazal pot, ki vodi k politični stabilnosti in sposobnosti reševanja stvarnih problemov države. To je obvezna smer za politično in institucionalno rast italijanske demokracije.

Longo ugotavlja, da so se v desetih letih spremenile življenske in druge razmere, Morov nauk pa ostaja še vedno veljaven. Pokojnega državnika ni več mogoče enostavno posnemati, po-

litična stabilnost in sposobnost upravljanja pa sta še vedno veljavna cilja, ki ju je treba doseči v dialogu z ostalimi političnimi silami. Deželni tajnik KD poudarja tudi tisto Morovo stališče, po katerem je prav KD os italijanske demokracije.

Ob zaključku tiskovnega sporočila se Longo spominja na nekatere človeške lastnosti, ki so odlikovale velikega voditelja KD. »Prav Moro nas je naučil,« je med drugim zapisano, »potrpežljivosti pri analiziranju stvarnosti, potrpežljivosti pri pogajanjih in sposobnosti, da ocenjujemo konkretne dogodke v luči velikih idealov.«

Tradicionalni pohod na Snežnik privabil veliko število ljudi

SNEŽNIK, SVIŠČAKI — Čeprav je letošnja zima močno skoparila s snegom, se Snežnik ni izneveril svoji podobi: snežna odeja, ki ga je prekrila, je dala precej dela pripadnikom teritorialne obrambe in vojakom, ki so pred XIV. zimskim vzpomom utrjevali gaz do vrha. Še nečemu se Snežnik tudi tokrat ni izneveril: svojim zimskim vremenskim muham. Lep, sončen pretekli teden je na njegova pobočja privabil preko 4000 ljudi iz vse Slovenije in Kvarnerja, iz Vrška, Mostarja, Zemuna, Umaga, Tetova,... planince SPD Trst, člane društva Sloga iz Bazovice, smučarje iz Devina in Nabežine. Na Sviščakih jih je pričakalo sonce, ki sta se mu na Snežniku v soboto pridružila še veter in mraz. Vrh sam se je oba dneva sramežljivo zavijal v meglo in tako spet ni upravičil slovesa ene izmed gora z najlepšim razgledom.

Po napornem pohodu, ki ga je v manj zgodnjih urah oteževala še razmeščana gaz, so sonce, glasba in veselo, pravo planinsko vzdušje na Sviščakih marsikoga premamili, da je svoj odhod vsaj malo zavlekel.

V nedeljo so se pohodniki udeležili krajše spominske slovesnosti ob spomeniku padlim v Snežniških gozdovih. Njihovemu spominu se je v imenu vseh poklonil predstavnik ZZZ Jože Žnidaršič. Venec, ki so ga položili k spomeniku, so smučarji pripeljali z vrha Snežnika. V teh štirinajstih letih je zimski vzpon na Snežnik postal velika ugašena akcija, ki združuje številna društva in organizacije: planince (PD Snežnik II. Bistrica), tabornike (Odred snežniških ruševcev IB), teritorialce, vojake, člane Gorske reševalne službe, zdravstvene delavce, miličnike, radioamaterje. O njihovi usklajenosti najlepše priča podatek, da so vse tri, na srečo lažje, poškodovance s pomočjo radijskih zvez in potrebne reševalne opreme intervencijske skupine hitro prepeljale v dolino in dobro poskrbele za njihovo oskrbo.

Največje povračilo prideliteljev so veseli ter s seboj in z njimi zadovoljni planinci, ki vam že kličejo:

»Nasvidenje na XV. zimskem vzponu na Snežnik!«

METKA ČELIGOJ

DANIELLE STEEL

158.

Njena družina

Prevedla Irena Trenc-Frelj

»Res je bilo.« Presenetilo ga je, da je s takšno lahkoto izrekel te besede, toda bila je tako razumevala. Sedela sta ob bazenu in se držala za roke kot stara prijatelja. »To je bilo najhujše, kar sem kdaj doživel.«

»Podobno je tistemu, kar se je zgodilo meni.« Začutila je nepričakovano nujno, da mu pove vse o dojenčku, ki ga je bila prepustila drugim, obenem pa se je bala, da potem ne bo več dovolil Gail, da bi se videvala z njo. Bolje, da nekatere stvari ostanejo neizrečene. Pravočasno se je ustavila.

»Je bilo zelo hudo, ljubica?«

»Še huje.« Vsak dan se je spraševala, kje je in ali je res storila prav. Morda je bolan, morda je medtem že umrl ali pa so mamila, ki jih je bila jemala, navsezadnje le učinkovala tudi nanj, čeprav so ji ob rojstvu zagotovili, da ni nobenih znamenj... Njene oči so se srečale z Billovimi, ki so jo gledale neposipno žalostno.

»Tako mi je žal, Anne.« Stisnil ji je roko, ona pa se je čutila na toplem in varnem. Češ kratek čas se je prikazala Gail in prinesla kosilo za vse tri. Anne se ji je zazdela nekam potrta, toda zdaj je že vedela, da jo včasih obide takšno razpoloženje. Takšna je pač bila, pa tudi v očetovih očeh ni tega dne opazila nič drugečnega. Toda od tega dne

je Bill dostikrat opazoval Anne. Dekle je včasih zaznalo, da jo gleda, in nekega dne, ko sta čakala, da se Gail vrne z obiska pri neki prijateljici, je spet imela priložnost za pogovor z njim. Prišla je malo pred dogovorjenim časom, tako da je našla doma samo Billa, ki je, odet v kopalno haljo, pravkar prišel izpod prhe. Rekel ji je, naj se počuti kot doma, zato je legla v okenko nišo z revijo v rokah, potem pa je opazila, da jo gleda, odložila revijo in znova občutila vse, kar je toliko časa zadrževala v sebi. Brez besede je vstala in stopila k njemu. Objel jo je in jo trdo poljubil, nato pa se je prisilil, da se je odtrgal od nje. »Moj bog, Anne, oprostite... ne vem, kaj...« Utišala ga je z novim poljubom, ki ga je popolnoma osupnil. Nagonsko je vedel, da ni novinka v teh zadevah, in ko so njene roke segle za njim pod haljo, je sprevidel, da skriva tajne, za katere nihče ne ve. Nežno je umaknil njeni roki in ji poljubil konice prstov. Njegovo telo je hlepelo po njej in njeni prsti so ga gladili tako vabeče, da se mu je napol mešalo, vendar ni bil tako nor, da bi ji dopustil, da bi prizadela samo sebe ali storila kaj nespametnega. V njegovih očeh je bila še otrok in zavedal se je, da je to napaka. Bila je petnajstletno, skoraj že šestnajstletno dekle, pa vendar... »O tem se morava pogovoriti.« Sedel je k njej na kavč, se obrnil k njej, se tesno zvil v haljo in jo pogledal v oči. »Ne vem, kaj se je zgodilo z menoj.«

»Jaz pa vem.« Spregovorila je tako nežno, da se mu je zazdelo, kot bi samo sanjal njene besede. »Ljubim te, Bill.« Bila je resnica, ljubila ga je, on pa je ljubil njo. Bila je prava norost. Njemu jih je bilo devetindesetdeset in njej petnajst... To ni bilo prav... ali pa le? Ko jo je pogledal, se je moral znova opomniti, potem pa se ni mogel več premagati in jo je znova poljubil. Valovi strasti, ki so ga preplavili, so bili prava muka. Prijel jo je za roko.

»Tudi jaz te ljubim, vendar ne bom dopustil, da se nama to zgodi.« Iz njegovega glasu je zvenela zaskrbljenost, v Anninih očeh pa so bile solze. Bilo jo je groza, da jo bo poslal stran. Morda celo za vedno. Tega ne bi prenesla. Vse preveč je že izgubila v svojem kratkem življenju.

»Zakaj ne? Kaj je na tem slabega? Dogaja se tudi drugim ljudem.«

»Vendar ne ljudem, ki so stari toliko kot ti in jaz.« Med njima je bilo trinideset let razlike in Anne ni bila še niti polnoletna. Morda bi bilo lažje, če bi jih bilo njej dvaindvajset in njemu petinpetdeset in ne bi bil oče njene najboljši prijateljice, toda Anne je že divje odkimavala z glavo. Ni ga hotela izgubiti. Odklanjala je to možnost. V svojem kratkem življenju je izgubila že veliko preveč, zato ni hotela izgubiti še njega, pa naj reče, kar hoče.

»To ni res. Dogaja se tudi ljudem, kakor sva midva.«

Nasmehnil se ji je. Bila je tako zagnana in tako ljubka in strašansko jo je imel rad. Tega se je nenadoma zavedel. »Vseeno bi mi bilo, če bi jih imel sto. Ljubim te. To je vse. Ne bom te pustila.« Moral se je nasmehnuti njenim melodramatičnim besedam, potem pa jo je poljubil na ustnice, da bi jo utišal. Bile so tako sladke in njena koža pod njegovimi prsti kakor žamet. Toda to je bilo napak. Tehnično vzeto bi kljub njeni privolitvi njegovo dejanje veljalo za posilstvo. Tega se je zavedel, ko jo je znova pogledal.

»Si to že kdaj storila, Anne? Po resnici? Ne bom jezen nate.« Tako obzirno je znal izluščiti resnico, da ji ni bilo težko govoriti iskreno.

Knjiga je izšla pri Založništvu tržaškega tiska in je na razpolago v Tržaški knjigarni

Delavce in sindikat bodo danes sprejeli deželni upravitelji

Novica o zaprtju škedenjske železarne upravičeno izzvala zelo ostre reakcije

Delavci škedenjske železarne AIT in sindikalisti se bodo danes zbrali v obratu, nakar se bodo podali v mestno središče, pred sedež deželne vlade, kjer bodo zahtevali srečanje z upravitelji. Ob 11. uri pa jih bodo sprejeli načelniki deželnih svetovalskih skupin.

Vest, da bo finančna družba Finsider ob koncu leta zaprla škedenjsko železarno je torej uradna, čeprav je tako delavci kot sindikat in krajevne uprave, zlasti Dežela, ne nameravajo sprejeti brez reakcije. Gre, konec koncev za več kot tisoč delovnih mest, točneje za 1190 (od teh pa je 880 oseb v presežku in torej v rotacijski dopolnilni blagajni), nenazadnje pa gre tudi za obljube, ki jih je predsednik IRI Prodi komaj pred dvema mesecema širokogrudno dajal na deželni konferenci o državnih podjetjih. Tedaj je namreč govoril, da kakorkoli že, »ne bomo dopustili, da škedenjska železarina zamre«. Pogajanja okrog tega skrajno zanemarjenega obrata se vlečejo že dolgih pet let, delavci sami so navrgli nekaj uresničljivih in ne prezahtevnih predlogov za proizvodno preusmeritev, z vsemi močmi se kljub vsemu borijo za ohranitev delovnih mest, kaj bolj otipljivega pa ves ta čas ni prišlo na dan.

Finsider je prav te dni ponudila svojevrstno pomoč, da ne bi bil "grizljaj" tako grenak. V naporih za rešitev železarne imajo sedaj prosto pot zasebniki, ki bi jo z energično finančno injekcijo lahko spremenili v sodoben objekt, ne samo v vsedravnem, temveč celo v evropskem merilu. Lito železo namreč ni podvrženo normam železarskega tržišča Evropske gospodarske skupnosti. Zasebniki, ki bi bili pripravljeni prevzeti škedenjske zarjavele in dotrajane naprave, tudi so, vendar imajo svoje pogoje in zahteve. Med temi prednjači zlasti Andrea Pittini, lastnik železarne Ferriera Nord iz Osoppo. Povedal je, da njegovi tehniki že nekaj mesecev oblikujejo ustrezen načrt v korist škedenjske železarne, da

pa stvar ni ravno lahka. »Če hočemo, da bo ta obrat, ki je sedaj v prav brezupnem stanju, lahko tekmoval z drugimi železarnami v Evropi, moramo vanj vložiti velik trud in velikanske vsote denarja,« je dejal. »Ostaja pa seveda vprašanje, ali bodo pristojni organi naše načrte, ko bodo dokončno izdelani, sprejeli. Proizvodnjo bi posodobili, zadostili bi sedanjim potrebam evropskega železarskega trga, odrekli bi se pridobivanju litega železa in se opredelili za jeklo v najrazličnejših oblikah.« Prav lito železo pa je ta čas najtrši oreh vseh pogajanj. Kot je dejal

Pittini, ga danes pridobivajo le še v manj razvitih deželah, kot sta Turčija in Alžirija, ki pa hkrati nimata problemov s surovino. V tem primeru je taka proizvodnja še donosna, drugače pa sploh ne pride več v poštev. In še, dosedanja proizvodna zmogljivost železarne bi bilo treba v najkrajšem času povečati vsaj desetkrat. Baje bi vse to stalo od 100 do 180 milijard lir. (Kdo razpolaga s tolikšno vsoto?)

Na vest o zaprtju škedenjske železarne je med prvimi reagiral tržaški parlamentarec Coloni, ki je dejal, da gre tokrat za odločitev, ki že meji na provokacijo. »Nesprejemljivo je, da se

IRI tako nesramno oddaljuje od Trsta potem, ko se je za njegovo gospodarstvo javno zavzela,« je dejal in dodal, da bo sestanek z ministrom Granellijem, ki bo 23. t. m. v Rimu, nemara ponudil kako alternativo. Tiskovno sporočilo je izdala tudi tržaška federacija KPI, ki ostro obsoja to odločitev in vse, ki so v teh mesecih in letih samo spretno lagali in metali delavcem pesek v oči. V skoraj istem tonu je tudi izjava sindikata UIL, ki poziva Tržačane k enotni in odločni akciji, saj je nepojmljivo, da tržaško gospodarstvo vse bolj drsi v brezno zaradi neustreznega vodenja gospodarske in finančne politike.

Pred obiskom vsedravnega tajnika Natte v Trstu in Tržiču

KPI za drugačno politiko državnih udeležb

Zadnje vesti o usodi škedenjske železarne so samo zadnji dokaz dramatičnosti položaja na področju državnih udeležb: manj kot dva meseca po že tako nezadovoljivem zaključku deželne konference o državnih udeležbah prisotujemo torej novemu krčenju industrijske strukture tržaškega in goriškega območja, in to še preden bi utegnili priti do objubljenega srečanja med ministrom Granellijem, Deželo in sindikati, na katerem bi morali poiskati pot za nov vzpon tega sektorja.

O tem so govorili na včerajšnjem srečanju deželnega vodstva KPI in komunistične svetovalske skupine v deželnem svetu s tovarniškimi sveti in predstavniki tiska. Deželni tajnik Viezzi je poudaril, da je usoda poldržavne industrije Trsta in Gorice vsedravní problem, prav zato je KPI pozvala najvišje vsedravnne predstavnik partije, da se osebno angažirajo v boju za obrambo industrijske strukture najbolj šibkega dela naše dežele. Pozivu se je odzval sam generalni tajnik KPI Alessandro Natta, ki bo prišel 11. in 12. aprila v Trst in Tržič, da bi se osebno seznanil z dramatičnim položajem in poslušal predloge in potrebe zainteresiranih delavcev. Prav 12. aprila bo v Tržiču velika delavska manifestacija za spremembo dosedanje politike IRI in vlade, politike zapiranja obratov in krčenja zaposlitve.

O položaju državnih udeležb v Julijski krajini in o predlogih komunistov na tem področju je imel na včerajšnjem srečanju izčrpano poročilo sen. Baccicchi. Že same številke so

dramatično zaskrbljujoče. Ko bi zaprl bivšo Terni, bi ostalo brez dela 1.100 delavcev; v tržaški ladjedelnici napovedujejo krčenje delovne sile za 735 enot; v Tržaškem arzenalu sv. Marka naj bi ukiniteli 245 delovnih mest, v centralnem sedehu Fincantieri pa drugih 65. Skupno je torej resno ogroženih več kot 2.200 delovnih mest, čemur moramo še dodati resne grožnje za zaposlitev, ki prihajajo iz Isotte Fraschini, iz tržaškega Ansaldo in iz SBE. Kriza podjetij z državno udeležbo pa dramatično odjeda delo tudi drugim sektorjem, ki se ukvarjajo z zakupi ali spremennimi dejavnostmi, kot tudi samemu terciarnemu sektorju.

Po mnenju komunistov je do današnjega poraznega stanja prišlo zaradi pomanjkanja kakršnekoli širše strategije v okviru IRI, krivde pa seveda ne nosijo samo voditelji IRI, ampak tudi vlada in stranke, ki sestavljajo vladno večino. Nemajhna pa je tudi odgovornost deželne vlade, ki se je na primer predstavila na nedavni konferenci o državnih udeležbah brez lastnega organskega predloga o strategiji javnih posgov v deželnem gospodarstvu, prav tako pa ni znala izkoristiti vseh možnosti, ki jih ponujata deželni posebni statut in obstoječa zakonodaja.

Prav zaradi tega je KPI zahtevala, naj bi deželni svet razpravljal o problemu državnih udeležb, tako da bi se ustvarila enotna fronta pred srečanjem z ministrom Granellijem. Načelnik skupine KPI Tarondo je včeraj napovedal, da bo ta seja že 25. t. m.

Na Pomorski postaji

Jutri se začne tridnevni posvet o politiki za mlade

Jutri se bo v Kongresnem centru Pomorske postaje začel tridnevni posvet z naslovom »Politika za mlade«, ki ga prireja Pokrajina Trst in Zveza italijanskih pokrajin UPI. Udeleženci se lahko prijavijo še jutri pred začetkom posveta (ob 9.), ki ga bo ob 10. uri s pozdravom začel predsednik pokrajinske uprave Dario Locchi. Za njim bodo pozdravili tržaški župan Staffieri, predsednik zveze UPI za Furlanijo-Juljsko krajino Tiziano Venier in predsednik deželnega odbora Furlanije-Juljske krajine Adriano Biasutti.

Jutrišnji dan bo posvečen temi »Mladinski položaj: identiteta, pričakovanja, potrebe«. Prvo poročilo bo ob 10.45 podal podpredsednik vsedravnne komisije UPI za mladinsko politiko Manfredi Poilucci, in sicer na temo »Za strategijo povezav: od kompleksnosti do načrta«, sledilo pa bo poročilo glavnega ravnatelja CENSIS Nadia Delaia o številnosti in raznovrstnosti mladinskih izbir in vedenj. Popoldne je na sporedu okrogla miza z naslovom »Politična subjektivnost in mladinsko udejstvovanje«, katere se bodo udeležili številni predstavniki mladinskih organizacij. V zadnjem trenutku so vabila k udeležbi sicer prejele tudi slovenske mladinske organizacije, vendar jih prireditelji niso povabili tudi k aktivnemu sodelovanju na okrogli mizi, na kateri bodo poleg mladinskih organizacij političnih strank, sodelovali tudi predstavniki raznih združenj in gibanj. Vsekakor obsojanja vredno zadržanje pokrajinske uprave, ki je vendarle pripravila tudi slovenski program tridnevnega posveta in ki se je torej ob pripravi te koristne pobude dobro zavedala, da je namenjena tudi slovenskemu delu mladih v Trstu in deželi.

Jutrišnji prvi dan posveta se bo zvečer ob 21. uri zaključil v športni palači, kjer bo glasbeni recital skupine »Don Bosco '88«.

Sporočilo pokrajinskega izvršnega odbora

Tudi PSI obsoja odločitev Finsider o železarni AIT

V teh dneh se je sestal na svojem sedežu v Trstu pokrajinski izvršni odbor PSI pod predsedstvom tajnika Arduina Agnellija. Seje se je udeležil tudi deželni odbornik za industrijo Gianfranco Carbone, ki je poročal o podjetjih z državno udeležbo na Tržaškem. Zaustavil se je še zlasti pri vprašanju škedenjske železarne Terni spričo odločitve družbe lastnice Finsider, da jo do konca leta zapre, če je ne prevzame kdo drug.

Pokrajinski izvršni odbor PSI je to namero družbe Finsider označil kot »provokativno in nesprejemljivo« in med drugim ugotovil, da je v nasprotju z obvezami, ki jih je predsednik IRI Prodi sprejel na nedavni deželni konferenci o državnih udeležbah v Trstu. »Socialistična stranka je že na vsedravní ravni negativno ocenila načrt za prenosno železarske panoge,« je na seji podčrtal tajnik Agnelli. »Ta ocena velja še posebej za Trst, ki se že tako spopada s težkimi gospodarskimi in zaposlitvenimi problemi. Ni si mogoče predstavljati, da bi se v tem mestu državni sektor omejil na krčenje svoje prisotnosti, ne da bi kaj konkretnega ukrenil za preustroj dejavnosti oziroma za to, da bi spodbudil zasebno iniciativo. Krajevne uprave očitno ne

morejo mašiti lukenj, ki jih pušča pomanjkljiva politika Finsider,« je zaključil Agnelli.

Pokrajinski izvršni odbor PSI je na isti seji razpravljal tudi o kriterijih za sestavljanje kandidatnih list za bližnje upravne volitve in o organizaciji volil-

Obvestilo KZ

Kmečka zveza in Kmetijska zadruga iz Trsta obveščata udeležence izleta na kmetijski sejem v Verono, ki bo 18. marca 1988, da sta spored in urnik odhoda naslednja: Boljunec (na Gorici) ob 5.30, Trst (pred sodiščem) ob 6. uri, Opčine (pred Prosvetnim domom) ob 6.15, Prosek (pred Društveno gostilno) ob 6.20, Šesljan (na trgu) ob 6.30.

ne kampanje. Poleg tega so na seji porazdelili nekatere strankarske funkcije. Francesco Rodaro je bil imenovan za pokrajinskega organizacijskega tajnika, Alessandro Perelli je prevzel odgovornost za javno obveščanje, Luigi Anghelone pa za krajevne uprave.

Po treh neuspešnih glasovanjih za izvolitev župana

Skupna pobuda SSk in KD za izhod iz politične krize v Nabrežini

Prvi krog glasovanj za izvolitev novega župana devinsko-nabrežinske občine se je na predsinočni skupščini končal (kot smo že kratko poročali) brez vsakega rezultata. Spričo pomanjkanja vsakega političnega sporazuma med krajevnimi strankami namreč noben kandidat ni mogel računati na potrebno absolutno večino 9 glasov (na seji je bilo prisotnih 17 od 20 svetovalcev), zaradi česar so predstavniki Slovenske skupnosti in Krščanske demokracije že od prvega glasovanja oddali bele glasovnice, medtem ko je komunist Širca prejel 5 glasov (4 od prisotnih komunistov in petega bržkone od neodvisnega bivšega socialdemokrata Certa), socialist Caldi 3 glasove svoje skupine, misovec Quadracci pa je glasoval zase. Pri drugem glasovanju so se tudi komunisti vzdržali, Caldi je prejel 4 glasove (najbrž tudi Certovega), in Quadracci enega. Pri tretjem glasovanju je bilo belih glasovnic kar 15, le Caldi in misovec sta preje-la po en glas.

Trojno glasovanje je sledilo krajši politični razpravi, v kateri so nastopili predstavniki vseh političnih skupin, razen Certa. Komunist Depangher je skupščino seznanil s prizadevanji KPI, da bi prepričali ostale stranke o potrebi iskanja sporazuma o programu, na osnovi katerega naj bi oblikovali novo večino, in je tudi razčlenil posamezne točke programa, ki so ga komunisti predlagali na srečanjih s KD, PSI in SSk. Potem ko je zelo kritično ocenil delovanje prejšnje uprave, je Depangher poudaril, da preživlja devinsko-nabrežinska občinska uprava resno krizo, ki jo je treba čimprej premostiti. Začeti je treba znova, je naglasil, pri čemer ima KPI pomembno vlogo, se ne zavzema pa za ponoven vstop v občinski odbor za vsako ceno, ampak je pripravljena sodelovati brez vsakega vnaprejšnjega naspro-

tovanja, toda tudi brez vsakega privilegirane odnosa, s KD, PSI in SSk, pri oblikovanju »programskega« odbora, ki naj vodi Občino do naravnega izteka mandatne dobe.

Načelnik svetovalske skupine SSk Brecelj je očital socialistom, da so z glasovanjem proti proračunu razbili prejšnjo večino, čeprav sta tako Slovenska skupnost kot KD vedno zagotavljali, da nameravata spoštovati politični sporazum iz leta 1985. S tem je PSI prevzela odgovornost za resno krizo, ki je ne bo lahko rešiti. SSk je vsekakor mnenja, da je treba iskati izhod iz krize na osnovi »programske večine«, da bi se izognili škodljivi komisarski upravi in predčasnim volitvam. Socialist Caldi je seveda skušal zavrniti očitke in odgovornost za krizo, trdeč, da je PSI zahtevala zgolj spoštovanje sprejetih obveznosti, češ da sta se SSk in KD izneverili sporazumu iz leta 1985 (o zamenjavi župana). Poudaril je, da se je PSI naveličala »peljati vodo na druge mline«, da hoče biti odločilni dejavnik in da je pripravljena sodelovati pri konstruktivnem izhodu iz krize. Demokristjanka Greblova je napovedala skupno pobudo KD in SSk za oblikovanje »programske večine«, fašist Quadracci in listar Baici pa sta se omejila na poudarjanje zahteve, da mora biti župan italijanske narodnosti.

Najvažnejši trenutke je pravzaprav nastopil po jalovih glasovanjih, ko je Brezigar v imenu SSk in KD predložil skupni osnutek programa za sestavo »emergenčne večine« in naslovil poziv na ostale politične skupine, naj sodelujejo pri njegovi morebitni dopolnitvi in s tem prispevajo k izhodu iz krize. Osnova programu morata biti slej ko prej ovrednotenje sožitja med Slovenci in Italijani ter prizadevanje za družbeno-gospodarski razvoj občine.

Peterlinova dvorana okrašena z deli Demetrija Ceja

Peterlinovo dvorano na Ulici Donizetti 3 bodo do konca meseca krasila dela slikarja Demetrija Ceja. Njegovе umetnine je pred začetkom ponedeljkovega predavanja v Društvu slovenskih izobražencev predstavil novinar Sergij Pahor, ki je podal prisotnim nekaj bistvenih podatkov o slikarjevi ustvarjalni poti in naštel njegove najpomembnejše razstave v zadnjem obdobju. Livij Valenčič je nato prebral izredno laskavo kritiko Loredane Bartok Rassman, ki je Cejeve slike pomenovila za »nebeške grafite« in vzpostavila celo primerjavo s Chagallo-vimi umetninami.

Razstavljena dela so tematsko popolnoma enotna. Gre za nočne podobne mest, za strogo geometrično začrtane obrise, ki so si med seboj sicer zelo podobni. Razlikujejo se le po svetlobi in po stotih različnih barvnih odtinkih. Na temo obarvani podlagi medlo sveti komaj zaznavna polna luna. Razstavo si bo mogoče ogledati vsak dan, razen nedelje, od 18. do 20. ure.

DSI: o cerkvi v političnem in gospodarskem življenju

Društvo slovenskih izobražencev je imelo v ponedeljek v gosteh dr. Antona Stresa, profesorja na ljubljanski teološki fakulteti. Naslov predavanja »O čem cerkev ne sme molčati« je zbudil precejšnje zanimanje poslušalcev, saj so se v velikem številu odzvali vabilu prirediteljev.

Predavatelj se je v svojem razmišljanju posvetil predvsem vprašanjem, ki so povezana z vlogo slovenske in splošneje jugoslovanske cerkve v družbenem življenju. Podal pa je nekaj bistvenih smernic, veljavnih tako za zahodne kot za zahodne države, ne glede na različne družbenopolitične ureditve. Predvsem je poudaril, da cerkev ne sme postati eden socialnih partnerjev in da torej ne sme stremeti po oblasti in politični premoči, saj to ne bi bilo v skladu z njenim poslanstvom.

Cerkve lahko dvigne svoj glas le, ko gre za moralna vprašanja. Morala je namreč sestavni del njenega nauka. Nikakor pa si ne sme jemati pravice, da bi posegala v politično, ekonomsko ali pravno ureditev države. Takšno uradno zadržanje cerkve je že v preteklosti privedlo do vsakovrstnih zlorab, o čemer priča tudi zgodovinska izkušnja klerikalizma. Cerkev lahko računa le na svobodno odločitev, vestno in zavestno se mora zavzemati za spoštovanje človeka in njegovih temeljnih pravic. Pri tem pa nima pravice, da bi jemala v poštev le svoje vernike. Obsojati mora vsakršno zapostavljanje človekovih pravic, pa če gre za katoličana, muslimana, Jehovo pričo ali ateista.

V bistvu ima cerkev dolžnost, da poseže na vsa področja družbenega življenja le tedaj, ko dobi problem moralno razsežnost. V tem primeru ima vso pravico in celo dolžnost, da pojasni svoja stališča in izreče kritiko ekonomskim, političnim, gospodarskim, pravnim ali znanstvenim ukrepom, ki nasprotujejo etiki. Ob koncu je Stres še pripomnil, da cerkev ni vedno dosledno upoštevala tega načela. Marsikdo ji še danes očita, da se ni dovolj dosledno zavzela proti sužnosti, nacizmu, fašizmu in da ni odkrito stopila na stran zatiranih delavcev.

Mladi kitarist Igor Starc koncertiral v Barkovljah

V barkovljskem društvu je preteklo nedeljo nastopil kitarist Igor Starc, ki ga je občinstvu predstavila Vera Poljšak. Tako smo izvedeli, da je začel s študijem kitare na Glasbeni matici v Trstu, zaključil pa ga je na Srednji glasbeni šoli v Ljubljani in na tržaškem konservatoriju Tartini. Izpopolnjeval se je na mednarodnih tečajih v Grožnjanu pri Alfonsu Borgheseju in v Sableju pri Beethu Davesacomu. Igor Starc je že koncertiral v raznih krajih Italije in Jugoslavije. Poleg tega ima za seboj snemanja za ljubljansko RTV, za tržaški RAI, za francoski radio Sable in za Radio Koper. Program, ki ga je mladi kitarist izvedel v barkovljskem društvu, je bil zahteven. Predstavil se je s petimi točkami skladateljev, ki so mu najbolj pri srcu. To so Heitor Villa-Lobos, največji brazilski skladatelj in neutruđen raziskovalec in utemeljitelj brazilskega glasbenega šolstva, Španec Federico Moreno-Torres, po rodu Indio. Občinstvo je zbrano poslušalo izrednega izvajalca in z navdušenjem ploskalo ob vsaki skladbi. Ob koncu

nastopa je moral Igor Starc na željo poslušalcev ponovno zaigrati.

Prisotni so mu potem zastavili še nekaj vprašanj, saj so hoteli o njem še kaj izvedeti. Ko je vsem odgovoril, mu je odbornica Poljšakova podarila v imenu društva lepo knjigo. Za gosta in vse prisotne je sledila družabnost.

D. P.

Posvet CGIL o prevozi in okolju

Sindikat prevoznikov FILT-CGIL prireja v petek, 18. marca, ob 9. uri v dvorani tržaške Trgovinske zbornice v Ul. S. Nicolò 5 posvet na temo: »Sindikat, okolje in teritorij, prevozi in mesto v Furlaniji-Juljski krajini«. Uvodno poročilo bo imel deželni tajnik FILT-CGIL Ivan Carravetta, posveta pa se bo udeležil tudi član vsedravnega vodstva tega sindikata.

Na srečanju razčlenjena vrsta problemov

Tržaški parlamentarci in sindikati o položaju krajevnega gospodarstva

Na pobudo pokrajinskih tajništva CGIL, CISL, UIL so se sindikalisti Treu, Tersar in Trebbi srečali s tržaškimi parlamentarci Rossettijem, Colanijem, Bordonom in Speticem. Namen tega delovnega sestanka je bil poiskati skupne smernice v korist krajevnega gospodarstva, saj so obravnavali številna še odprta vprašanja, med katerimi osnutek zakona za obmejna območja, ovrednotenje prostotcarinskih con v tržaškem pristanišču, zakonski preustroj Geofizikalnega observatorija, probleme Centra za znanstvene in tehnološke raziskave ter politiko in prisotnost državnih podjetij v Trstu.

Zakonski osnutek za razvoj obmejnih območij je v parlamentu že večkrat naletel na bolj ali manj hotene zaplete, o čemer so parlamentarci poročali z dobršno mero zaskrbljenosti. Sindikalisti pa so še enkrat podčrtali zahtevo po ustreznem obravnavanju tega zakonskega predloga, ki naj omogoči večje mednarodno sodelovanje, povečanje zaposlitvenih možnosti, predvsem pa se mora nanašati na celotno ozemlje Furlanije-Juljske krajine. Zakonski osnutek bi bilo treba po mnenju sindikata čimprej spremeniti v zakon in tako preprečiti, da bi se ugodnosti, ki jih predvideva, razširile tudi na druge dežele. Ta težnja bi namreč lahko resno ogrozila celoten zakonski postopek. V tem okviru so udeleženci delovnega srečanja poudarili zahtevo po finančni podpori vlade obem manjšinam, slovenski in italijani in italijanski v Jugoslaviji.

Glede prostotcarinskih con v tržaškem pristanišču so sindikalisti ostro ocenili brezbržnost pristojnih ministrstev, ki kljub številnim zahtevam tako tržaških politikov kot sindikata, ne kažejo potrebne dobre volje. Ne gre samo za razvoj pristanišča, temveč za razvoj celotnega industrijskega ustroja, še zlasti potem ko sta družbi Fiat in Generali pokazali zanimanje za poslovno sodelovanje na tem področju.

Sindikalisti menijo, da je želja po vključitvi tržaškega pristanišča v lestvico mednarodnih pristanišč le marja, če vzporedno s njo ne bodo stekle vse potrebne akcije. Za to pa so nemara poklicani prav krajevni parlamentarci, ki se morajo zavzeti za skupen nastop s Pristaniško ustanovo in z drugimi gospodarskimi ustanovami, da vlada čimprej odobri status prostotcarinske cone tržaškemu pristanišču.

Nekoliko pozitivnejše je bilo mnenje obeh delegacij o posebni postavki državnega finančnega zakona, ki predvideva podporo raziskovalnim ustanovam. Kljub temu pa sindikat meni, da padriški Center za znanstvene raziskave potrebuje nekoliko večjo pozornost s strani pristojnih organov, hkrati pa bi zajetnejše finansiranje omogočilo tudi kakovostnejši razvoj tega področja. Sindikalisti pa so parlamentarce seznanili tudi z nekaterimi predlogi za izboljšanje pravilnika Geofizikalnega observatorija. Izrazili so

še potrebo po definiciji delovne pogodbe delavcev tega razmeroma novega sektorja.

Poglavje zase je bila na srečanju vloga podjetij z državno udeležbo v Trstu in deželi. Sindikat ni pripravljen sprejeti načrtov Fincantieri in Finsider, saj v glavnem krčijo delovna mesta in onemogočajo razvoj ladjedelniškega in železarskega sektorja. (Na dan sestanka med parlamentarci in sindikalisti Finsider še ni uradno napovedala zaprtja škedenjske železarne.) Udeleženci so si bili skupni v mnenju, da bi moral parlament posebej obravnavati tržaško gospodarsko stvarnost, prav tako bi moral temeljito spremeniti investicijsko in gospodarsko politiko državnih podjetij. Slednja bi morala namreč spodbujati razvoj, ne pa obratno. Potrebno je torej, da čimprej pride do srečanja z ministrom Granellijem, saj brez državne udeležbe ni mogoče misliti na kakršenkoli gospodarski in industrijski razvoj Trsta.

Sinoči na Deželi sestanek o vprašanjih sinhrotrona

Na sedežu deželnega odbora FJK je bilo sinoči srečanje, ki sta ga deželna odbornika Carbone in Rinaldi sklicala s predstavniki slovenskih organizacij, Kraške gorske skupnosti in Vzhodnokraškega rajonskega sveta. Udeležila sta se ga tudi podpredsednik družbe Sincrotrone Trieste Fulvio Anzellotti in tržaški občinski odbornik za urbanistiko Lucio Vattovani. Slovenske organizacije so zastopali: Dušan Udovič in Suadam Kapić (SKGZ), Vito Svetina in Vojko Kocjančič (SDGZ), Edi Bukavec (KZ), Marino Pečenik in Branko Černic (KGS), Karlo Grigić in Mirjan Žagar (Koordinacijsko združenje kraških vasi), sestanka pa sta se udeležila tudi član upravnega sveta Centra za znanstvene in tehnološke raziskave Miloš Budin in predsednica Vzhodnokraškega rajonskega sveta Anamarija Kalc.

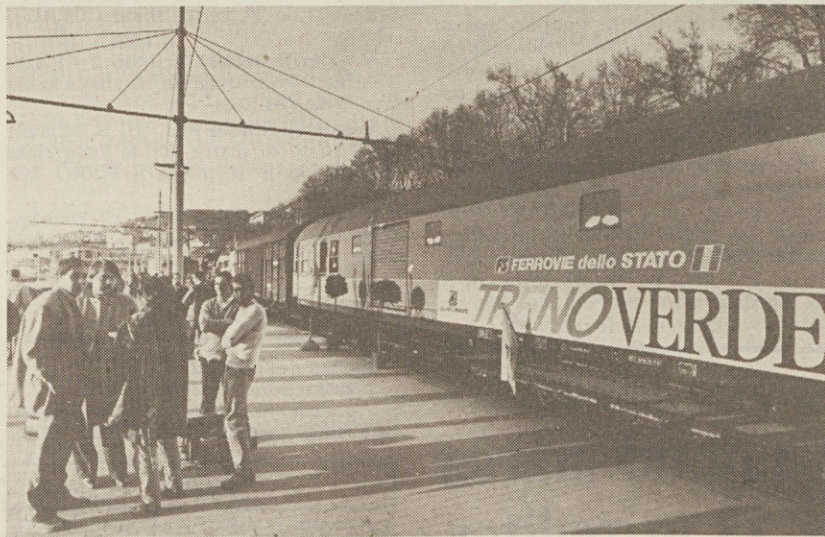
V uvodnem delu srečanja, o katerem bomo poročali jutri, je podpredsednik deželnega odbora Carbone izjavil, da je bilo sklicano kot začetek izvajanja dogovorov z javnega srečanja o sinhrotronu, ki je bilo pred dobrim mesecem v Bazovici.

lezbah »tako predsedstvo IRI kot vlada sprejeli obveze« o ohranitvi obrata. Po tem uvodu resolucija zato obvezuje župana in občinski odbor, da sprožita, v sodelovanju s krajevnimi parlamentarci, vse potrebne pobude, ki naj izrazijo odločno voljo mesta, da brani svoj produktivni ustroj.

Z namenom, da se bolj poudarijo strnjnost vseh strank, so občinski svetovalci sprejeli resolucijo soglasno brez vsake razprave, obenem pa so sklenili podkrepiti svoj protest s prekinitvijo sicer pomembne proračunske seje.

Uvodoma je bil župan sporočil skupščini, da je že zjutraj odšel v Rim, kjer se je glede omenjenih vesti srečal s podtajnikom na ministrstvu za državne soudeležbe Santarellijem, ki se je obvezal, da bo zadevo razčistil. Prav ob koncu seje se je Santarelli Staffieriju telefonsko oglašil in mu je sporočil, da je posredoval pri predsedniku IRI Prodiu, kateremu je povedal, da pritise pristojnost, da odloča o morebitnih zaprtjih obratov vladi v okviru načrta o preustroju javnih železarskih podjetij. Torej glede škedenjske železarne, kot kaže, še ni nobene dokončne odločitve.

Tržaško okolje pod drobnogledom laboratorija z »Zelenega vlaka«

Na osmem peronu glavne železniške postaje je bilo včeraj vse živo in slovesno. Ob 16.30 je namreč pripeljal v Trst »Zeleni vlak«, vlak za varstvo okolja ter za boj proti zračnemu in zvočnemu onesaženju, ki je začel potovati na pobudo Državnih železnic in Zveze za okolje. Na postaji ga je pričakala dokaj velika skupina ljudi:

predstavniki oblasti — prisotni so bili podpredsednik deželnega sveta Tonel, občinski odbornik za promet in urbanistiko Vattovani, podprefekt Mazurco in pokrajinski odbornik za varstvo narave Dini — radovedneži in novinarji. Po izjavah predstavnikov Zveze za okolje je bil to najpristržnejši sprejem, ki so ga potniki vlaka doživeli med

potovanjem po Italiji. Zeleni vlak bo ostal v Trstu do sobote, vse dotlej pa bo 12 izvedencev Eksperimentalnega inštituta Državnih železnic in Zveze za okolje analiziralo kakovost zraka, ki ga dihamo v Trstu in stopnjo zvočnega onesaženja. Podatke bodo posredovali vsak dan na vlaku, končne podatke pa bodo predstavili pred odhodom.

V udobni predavalnici vlaka, kjer je prostora za 50 poslušalcev, so sinoči predstavili dragoceno delo, ki so ga izvedenci Zelenega vlaka opravili v italijanskih mestih. V mnogih mestih namreč niso nikoli opravili analiz zračnega ali zvočnega onesaženja, tako da so bile analize Zelenega vlaka prve. Glavni cilj Zelenega vlaka je namreč spodbuditi javne uprave, da se začnejo resno ukvarjati s tem problemom. Tridnevne analize seveda ne morejo nuditi natančne slike o onesaženju, lahko pa pripomorejo k širjenju naravovarstvene zavesti. 13 tisoč analiz kakovosti zraka in hrupa pa je pokazalo, da so nekateri problemi skupni vsem italijanskim mestom. Tako so ugotovili, da je v mestnih središčih prvi vzrok zračnega in zvočnega onesaženja motorni promet, niti manjša središča pa se ne morejo pohvaliti s čistim zrakom in nehrupnim okoljem.

Doslej je v 13 mestih obiskalo vlak 165 tisoč ljudi. Očitno pa bo Zeleni vlak tudi veliko uspeha tudi v Trstu. Za obisk so se že prijavile številne šole, med katerimi je tudi sedem slovenskih. Jutranje ure so namenjene obiskom solarjev, popoldne ob 15. ure do 19.30 pa si lahko ogledajo vlak vsi občani. (bg)

Misovci drevi na Radiu Opčine?

Odvetnik Bogdan Berdon nam je posredoval pismo, s katerim »z zadovoljstvom vabi« neofašistična prvaka, »naj se udeležita izmenjave mnenj o procesu Samo Pahor« v oddaji Drugi Trst na Radiu Opčine. Pismo je naslovljeno na »spoštovana gospoda odv. Sergio Giacomelli in odv. Luca Segariol«, zaključuje pa se takole: »Ni potrebno dodajati, da je naš edini cilj prispevati k dobremu sporazumevanju med skupnostima, ki tu živita že stoletja.«

Odvetnik Bogdan Berdon se je z občinskim svetovalcem Paolom Parovelom in s prof. Samom Pahorjem že udeležil misovskega zborovanja v hotelu Jolly, kjer so se jim neofašistični prvaki zahvalili za njihovo akcijo, češ da so z njo prispevali k uveljavljanju neofašistične kandidatne liste med srednješolsko mladino.

V petek predavanje J. Toporišiča

V organizaciji Slavističnega društva Trst bo v petek, 18. marca, ob 18. uri v Gregorčičevi dvorani nastopil znani slovenski jezikoslovni strokovnjak prof. dr. Jože Toporišič. Kot je znano, je Jože Toporišič trenutno tudi predsednik Slavističnega društva Slovenije, društvo samo pa nudi področnim prostorom dvoje strokovnih predavanj na predlagano temo. Toporišičevo predavanje »O socialnih zvrsteh in pogovornem jeziku« sodi v omenjeno obliko sodelovanja in povezovalna znotraj slavističnega gibanja, zatorej so nanj vabljeni seveda vsi naši slavisti kakor tudi tisti, ki jih zanima poglobljeno razmišljanje o jeziku in njegovih zakonitostih. Po predavanju je mogoče pričakovati poglobljeno razpravo, ki je vsled predavateljeve odzivnosti tako rekoč vedno razgibana in plodna.

(J. P.)

Minister za posebne zadeve Rosa Russo Iervolino se bo udeležila predstavitve raziskave o telesni prizadetosti, ki bo v soboto, 19. marca, ob 16.00 uri v Časnikarskem krožku. Raziskavo je po naročilu Deželnega ravnateljstva za delo in socialno skrbstvo izvedel Mednarodni zavod za družboslovje ISIG iz Gorice v sodelovanju z družbo Informatica Friuli-Venezia Giulia.

S pištolo v roki je okradel trafikantko

Policija aretirala roparja

Po štirih mesecih uspešnega skrivanja se je včeraj v mreže policijskih agentov ujel 32-letni delavec Salvatore Mistretta, po rodu s Sicilije, ki stanuje v Trstu v Ulici Udine 63. Namesnik državnega pravdnika Coassin je proti njemu izdal zaporni nalog. Pod obtožbo ropa v trafikah v Ulici Farnetto 11 bo Mistretta počakal na proces v koronejskem zaporu.

Obtoženec naj bi bil (po izjavah preiskovalcev) novembra meseca oropal 65-letno lastnico trafike Antonio Caenazzo. Lastnica je agentom letečega oddelka povedala, da je proti večeru vstopil moški s čelado na glavi, ki ji je s pištolo v roki ukazal, naj mu izroči denar iz blagajne. Prestrašena ga je ubogala in odprla blagajno. Ropar je pograbil denar, ker pa mu 180 tisoč lir očitno ni bilo dovolj, je vzel s police še 50 zavojčkov cigaret. Preden je pobegnil, je trafikantki še s silo snel poročni prstan. Caenazzo je takoj po njegovem odhodu poklicala policijo. Preiskovalcem je le bežno opisala roparja, saj si ga zaradi velikega strahu ni mogla natančno ogledati. Kljub temu so agenti po nekaj mesecih iskanja končno našli krivca, ki je sicer že

znan policiji in je bil že večkrat obsojen zaradi manjših krajev. Obenem kaže, da so preiskovalci zbrali dovolj dokazov, da lahko obtožijo Mistretta tudi izkoriščanja 30-letne D. B., katero je menda navaljal k prostituciji.

Požar povzročil 40 milijonov škode

Ker je bila centralna peč preveč naložena s suhimi vejami, je v kleti hiše v Ulici dello Scoglio 219 nenadoma začelo goreti. Nesreča se je pripetila včeraj okrog 4. ure zjutraj, ko sta stanovalca, 68-letna Celestina Disiot vd. Carli in njen 41-letni sin Luciano, trdno spala. Oster vonj po dimu pa je k sreči pravočasno prebudil Celestino Carli, ki je takoj poklicala gasilce. Plameni so bili že precej visoki in malo je manjkalo, da niso zajeli vse hiše. Po štirih urah trdega dela je gasilec vendarle uspel, da so pogasili ogenj in nato z drogi podprli strop.

Carljeva in njen sin se v požaru nista poškodovala, saj sta takoj zbežala iz stanovanja. Gmotna škoda pa znaša 40 milijonov lir.

† Po dolgi in mučni bolezni nas je za vedno zapustila naša draga

**Olga Furlanič
vd. Makor**

Pogreb bo jutri, v četrtek, 17. t. m., ob 10. uri iz cerkve pri Villi San Giusto v Gorici na pokopališče pri Sv. Ani v Trstu.

Žalostno vest sporočajo sin Flavij, snaha Rožica, vnuk Marko, sestre in drugo sorodstvo.

Milje, Škofije, 16. marca 1988

Niš obisk v Prosvetnem domu Na Opčinah med udeleženkami tečaja korektivne telovadbe

»Le napišite, da smo z našo telovadbo zadovoljne, da se dobro počutimo in da smo vesele, da smo se pridružile tej dejavnosti.« so nam povedale udeleženke tečaja za korektivno in preventivno telovadbo ter rekreacijo, ki poteka pri SKD Tabor na Opčinah že peto leto.

»Sedaj obiskuje telovadbo že okrog 100 udeleženk različnih starosti in iz raznih krajev: od Opčin do Bazovice, Trebč, Gropade, Cola, Repna, Briščikov in tudi iz Barkovlj.« je pristavila Lucija Hrovatin, ki v domačem društvu odgovarja prav za rekreativno dejavnost. »In še to moram pristaviti, da imamo letos okrog 25 novih tečajnic, kar pomeni, da se zanimanje za to našo dejavnost veča, da so udeleženke z njo zadovoljne in da smo seveda zadovoljni tudi mi, predstavniki društva Tabor, ki smo dali pobudo za to dejavnost.«

Mira Vovk, izkušena fizioterapevka iz Portoroža, vodi to dejavnost na Opčinah že od vsega začetka. »Korektivna telovadba — še posebej poudarjam tudi preventivna telovadba — je v Prosvetnem domu na Opčinah na programu ob ponedeljkih in četrtnih. Ker je udeleženka kar lepo število, začnem z vajami že ob devetih zjutraj in nadaljujem nato z drugimi skupinami vse do 17. ure in dalje. Udeleženke redno prihajajo na vaje. Nekatere se jih udeležujejo že peto leto, druge jim sledijo po tri leta, letos pa imamo tudi precej novih. Sama sem z njimi izredno zadovoljna. Morda sem že večkrat povedala, da sta mi najlepša dneva v tednu prav ponedeljek in četrtek, ki ju preživljam ob sicer utrujajočem delu, a v izredno prijetni družbi, pa še v zavesti, da je opravljeno delo v korist zdravju udeleženk in

da torej služi kot preventiva proti raznim okvaram hrbtenice, kolkov, rok in nog, ki so tako zelo razširjene bolezni v današnjem času. Vsaka skupina vadi po eno uro. Morda so od nekaterih vaj tečajnice res nekoliko utrujene, toda po njih se počutijo veliko boljše, bolj sproščene.«

»Na te vaje smo prišle obremenjene z raznimi težavami,« so nam povedale udeleženke same. »Nekatere imamo težave s hrbtenico, druge tožimo zaradi artroze in bolečin, ki se pojavljajo zdaj tu, zdaj tam. Korektivna telovadba nam zelo pomaga. Pomaga pa nam k boljšemu razpoloženju tudi družba, ki jo imamo pri tej telovadbi. Tu se srečujemo, telovadimo in se nato tudi pogovorimo. Vse to dobro vpliva na naše počutje in lahko rečemo, da smo zelo zadovoljne.«

»Predvsem pa smo zadovoljne z našo vaditeljico,« je še pristavila Lucija Hrovatin. »Tako se nam je priljubila, da bi jo res pogrešali, če je ne bi imeli. Ko prihajam pogledat naše telovadke, sem vedno vesela, ko jih vidim dobro razpoložene in ko slišim, da jim ta korektivna in preventivna telovadba tako koristi.«

»Prostor, v katerem vadimo, res ni velik. Ker pa sem udeleženke razdelila na šest skupin, zadostuje. Želela bi si samo švedsko lestev: ta bi nam dobro služila za razne vaje,« je še povedala Mira Vovk.

Tokrat smo obiskali udeleženke korektivne in preventivne telovadbe v Prosvetnem domu na Opčinah in opozorili na njen pomen. V prihodnje bomo obiskali še druge podobne tečaje, ki potekajo po raznih društvi in ki predstavljajo pomembno komponento v njihovem delovanju. (N. L.)

Trst postaja kongresno mesto Na Pomorski postaji od marca do novembra kar 23 prireditvev

Pomorska postaja se vse bolj uveljavlja kot sodobni kongresni center, tako da so manifestacije, ki prirejajo v njem, iz leta v leto bolj številne. Od marca do novembra letos bo na Pomorski postaji kar 23 prireditvev (posvetov, seminarjev, razstav, simpozijev), tako da lahko že govorimo o Trstu kot o mestu kongresov. Po zdravniškem posvetu iz klinične okulistike, ki je odprl novo sezono, bosta v marcu na Pomorski postaji še posveta o mladinskih boleznih in o radiologiji. Aprila je predvidenih pet prireditvev: razstavi sejem starinskih predmetov, posveti združenja ANDE, kongresi o nevropsihologiji, o prehrani in rakastih obolenjih ter o boleznih dihal. Maja je na sporedu zdravniški kongres o splošni

kirurgiji, v naslednjih mesecih pa bodo prireditve še številnejše. Junija bo najprej vsedržavni kongres o boleznih ožilja, nato bodo priredili razstavo o Dunaju, sledila pa bosta posveta o posegih v primerih naravnih katastrof in o biološki mehaniki. Septembra so na sporedu tri prireditve: kongres o kemiji in fiziki, evropski simpozij o kožnih boleznih in vsedržavna skupščina podjetij za javne prevoze. Kongresna jesen se bo oktobra pričela z mednarodnim posvetom o alkoholizmu, kateremu bodo sledili posvet o ladjarskem inženirstvu, Tržaški zdravniški dnevi in prireditve devinskega Zavoda združenega sveta. Končno pa so novembra na sporedu še tri prireditve: simpozij o prehranbenih alergijah, urologiji in anesteziji.

SKD SLAVEC Ricmanje - Log

prireja

v petek, 18. 3., ob 20.30
v galeriji Babna hiša otvoritev
razstave starih razglednic z naslovom

NAŠ ČAS PRETEKLI

Razstavo sta pripravila Adriano Princival in Adrijan Mozetič.
Nastopa kvartet Capris iz Kopra.

V soboto, 19. 3., ob 20.30
v Kulturnem domu v Ricmanjih

KONCERT

domačega mešanega pevskega zbora Slavec, harmonikarskega ansambla Miramar ter učencev osnovnih šol I. Trinka-Zamejski in M. Samsa.

V nedeljo, 20. 3., ob 17. uri
v Kulturnem domu v Ricmanjih

KONCERT

Godbe na pihala iz Ricmanj.
Vabljeni!

gledališča

ROSSETTI

Danes ob 16.30 bo na sporedu predstava JOHN GABRIEL BORKMAN, ki jo je pripravil Centro Teatrale Bresciano. Igro Tino Schirizzi, Delia Bertolucci, Wanda Benedetti, Fiorenza Marchegiani in Alarico Salaroli. Režiser Massimo Castri. V abonmaju: odrezek št. 9. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasazi Protii.

VERDI

Operna sezona 1987/88.
Jutri ob 20.00 tretja predstava opere LA BOHEME. Dirigent Tiziano Severini, režiser Franco Però. Ponovitev v soboto ob 17. uri.

Nocoj ob 20. uri (red H/F) šesta predstava G. Arrigove opere VERNITEV CASANOVE. Dirigent R. Giovaninetti.

LA CONTRADA TEATRO CRISTALLO

Nocoj ob 20.30 delo Riccarda Perronija AH, SE FOSSI NORMALE.
Predstava bo na ogled vsak večer do nedelje.

V torek, 22. t. m., ob 20.30 premiera Molierovega dela SKOPUH z M. Carotenutom. Režija: Nucci Ladogana.

razstave

V TK Galeriji je odprta razstava Igorja Stepančiča.

V galeriji Rossoni - Korzo Italia 9 - razstavlja do 20. marca slikar COLAUTTI.

V galeriji Rettori Tribbio 2 - Piazza Vecchia 6 - razstavlja do 18. marca slikar Irene RAVALICO.

V galeriji Studio PHI - Ul. S. Michele 8/1 - bo do 26. marca odprta fotografska razstava, ki jo je pripravil PIERO ZOPPELLARI.

V Peterlinovi dvorani — Ul. Donizetti 3 - je na ogled razstava Demetrija Ceja.

koncerti

Società dei concerti

Tržaško koncertno društvo
V ponedeljek, 21. marca, bo v gledališču Rossetti nastopil TRIO BEAUX ARTS.

kino

ARISTON - 16.00, 22.15 Suspect, srh., ZDA 1988, r. Peter Yates, i. Cher, Dennis Quaid.

NAZIONALE IV - 16.00, 22.00 Gaby, una storia vera, dram., ZDA 1987, r. Luis Mandoki, i. Liv Ullmann, Norma Aleandro.

EXCELSIOR II - LA CAPPELLA UNDERGROUND - 17.15, 21.45 Il volto segreto, krim., Fr., 1987, r. Claude Chabrol, i. Philippe Noiret, Robin Renucci.

EXCELSIOR I - 16.30, 22.15 Lo strizzacervelli, i. Dan Aykroyd, Walter Matthau, Donna Dixon.

NAZIONALE II - 16.30, 22.15 Su e giù per i Caraibi, zabavni film.

NAZIONALE I - 16.00, 22.15 Il volpone, kom., It. 1988, r. Enrico Montesano, i. Paolo Villaggio, Enrico Maria Salerno.

FENICE - 16.30, 22.15 Tre scapoli e un bebè, Tom Selleck, Steve Guttenberg, Ted Danson.

GRATTACIELO - 16.00, 22.15 Attrazione fatale, r. Adrian Lyne, i. Michael Douglas, Glenn Close, □.

MIGNON - 16.30, 22.15 La visione del Sabba, srh., It./Fr., r. Marco Bellocchio, i. Beatrice Dalle, Daniel Ezralow, □.

EDEN - 15.30, 22.00 La voglia dentro, porn., □□.

NAZIONALE III - 16.00, 22.15 Piaceri di carne, porn., □□.

VITTORIO VENETO - 16.00, 22.00 Le vie del Signore sono finite, kom., It. 1987, r. Massimo Troisi, i. M. Troisi, J. Champa.

CAPITOL - 16.00, 22.00 Angel Heart, ascensore per l'inferno, dram., ZDA 1987, r. A. Parker, i. M. Rourke, R. De Niro, □.

LUMIERE FICE - 16.30, 22.00 Mississippi blues, glasb., Fr., 1987, r. B. Tavernier in R. Parrish.

ALCIONE - 16.00, 22.10 Betty Blue, dram., Fr., 1986, 115' - r. Jean-Jacques Belineix, i. Jean-Hugues Arglade, Beatrice Dalle.

RADIO - 15.30, 21.30 Orge peccaminose, porn., □□.

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

razna obvestila

KRUT obvešča udeležence tedenske plavalne ure v bazenu v Strunjanu, da je odhod avtobusa jutri, 17. t. m., ob 14.30 s Trga Peruginu.

SKD Barkovlje - Ul. Cerreto 12 - prireja začetniški plesni tečaj v standardnih in latinskoameriških plesih. Tečaj bo ob petkih. Prijave in informacije na št. 415797. Začetek tečaj v petek, 24. 3., ob 20.30.

Uprava občine Dolina vabi vinogradnike, ki bi radi razstavliali svoj pridelek na 32. OBČINSKI RAZSTAVI DOMAČIH VIN v sklopu tradicionalne Majence v Dolini, naj javijo svojo udeležbo v občinskem tajnistvu od 21. do 25. marca v uradnih urah. Zainteresirani se lahko prijavijo tudi telefonsko na št. 228110 - 228127 - 228392.

ZVI NOV, Združenje aktivistov osvobodilnega gibanja za Tržaško ozemlje, Društvo slovenskih upokojencev v Trstu opozarjajo članstvo, da imajo tudi za letošnje leto pripravljenih nekaj ponudb za 10-dnevno bivanje v zdraviliščih Slovenije. Vse informacije na razpolago na sedežu društev - Ul. Cicerone 8 v uradnih urah.

Mladi iz Križa bodo v soboto, 19. t. m., med 10. in 12. uro pobirali po vasi papir in lepenko. S to akcijo bodo finansirali vaški list SKDANC. Že vnaprej vsem vaščanom hvala za sodelovanje.

izleti

SKD Barkovlje prireja v nedeljo, 20. t. m., izlet na sneg v Arnoldstein. Cena prevoza 13.000 lir. Za vpisovanje tel. na št. 69297 ali 411635.

II. zimске igre Sklada M. Čuk bodo v nedeljo, 20. t. m. SK Devin obvešča, da se vpisovanje nadaljuje v baru Prosvetnega doma na Opčinah.

Društvo naravoslovcev in tehnikov T. Penko prireja v nedeljo, 20. marca, geološko ekskurzijo po Istri. Za strokovno vodstvo bo poskrbel univerzitetni profesor dr. Rajko Pavlovec. Zbirališče ob 8. uri pred sodno palačo v Trstu, oz. ob 9. uri pri cerkvi v Hrastovljah, od koder bo vodila pot v Dol, Gračišče, Strunjan, Fiesio in na Steno pri vasi Dragonja. Prevoz z lastnimi avtomobili.

vcera - danes

Danes, SREDA, 16. marca 1988

HILARIJ

Sonce vzide ob 6.15 in zatone ob 18.12 - Dolžina dneva 11.57 - Luna vzide ob 5.37 in zatone ob 16.14.

Jutri, ČETRTEK, 17. marca

PATRIK

PLIMOVANJE DANES: ob 2.34 najnižja -32 cm, ob 8.19 najvišja 42 cm, ob 14.35 najnižja -59 cm, ob 21.02 najvišja 54 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 13 stopinj, zračni tlak 1014,8 mb narašča, brezvetrje, vlaga 60-odstotna, nebo rahlo pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 10 stopinj.

ROJSTNI IN SMRTI

RODILI SO SE: Sandj Cotic, Francesco Colucci, Irene Michieletto, Athina Morrelli, Enea Milani, Laura Lo Presti.

UMRLI SO: 7-letni Giampiero Lesizza, 86-letna Giovanni Ravalico, 74-letni Marco Fattovich, 68-letni Giulio Spagnul, 64-letna Maria Gisella Svagel, 64-letna Eleonora Milkovic por. Zubini, 89-letna Lina Forli, 77-letna Camilla Corte vd. Kiss, 71-letni Francesco Primc, 87-letna Enrichetta Contento, 78-letni Leone D'Agostini, 65-letna Concetta Barbera por. Maccarone, 74-letna Italia Venturin, 91-letna Antonia Sepich, 78-letni Nicolò Scherlich.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARNA

Od ponedeljka, 14., do sobote, 19. marca 1988

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16, Ul. L. Stock 9 (Rojan), Trg Valmaura 11, Ul. Flavia 89 (Žavlj), NABREŽINA (tel. 200466) — samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16, Ul. L. Stock 9 (Rojan), Trg Valmaura 11, Trg Goldoni 8, Ul. Belpoggio 4, Ul. Flavia 89 (Žavlj), NABREŽINA (tel. 200466) — samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Trg Goldoni 8, Ul. Belpoggio 4, Ul. Flavia 89 (Žavlj), NABREŽINA (tel. 200466) — samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpriznična od 14. do 20. ure, tel. 7761, predpriznična od 8. do 20. ure.

Darujte v sklad Mitje Čuka

menjalnica

Ameriški dolar	1223.—
Nemška marka	737.—
Francoski frank	216.—
Holandski florint	655.—
Belgijski frank	34.—
Funt sterling	2260.—
Irski šterling	1950.—
Danska krona	192.—
Grška drahma	8.—
Kanadski dolar	950.—

čestitke

Včeraj je praznoval 10. rojstni dan dragi UROŠ JERCOG. Vse najboljše, da bi bil priden doma in v šoli ter se pridno učil igrati harmoniko mu želijo mama, očka, sestra Tatjana, nona, tete Pepca, Giustina in Marija ter vsi, ki ga imajo radi.

Danes praznuje 50 let DARINKA KOSUTA. Še na mnoga srečna leta ji želijo mož Silvano, sin Diego in hči Majla.

razne prireditve

SPD Union in SPD Škamperle vabita vse starše in otroke na POGOVOR OTROŠKI DEJAVNOSTI danes, 16. marca, ob 16. uri na sedežu društva Union - Lobjerska cesta 177 (zraven Celestine).

Slavistično društvo Trst vabi na predavanje prof. Jožeta Toporišiča na temo "O SOCIALNIH ZVRSTEH IN POGOVORNI JEZIK", ki bo v petek, 18. t. m., v Gregorčičevi dvorani. Začetek ob 18. uri.

Glasbena matica vabi na NASTOP, ki bo v petek, 18. t. m., ob 18. uri v Gallusovi dvorani, Ul. R. Manna 29.

KD Rdeča zvezda v sodelovanju z osnovnimi šolami in vrtci zgonske občine vabi v soboto, 19. marca, ob 16.30 v športno-kulturni center v Zgonik na prireditve IGRAJMO SE GLEDALIŠČE, na kateri bodo sodelovali otroci, ki obiskujejo zgoraj omenjene šole in vrtce.

KD F. Prešeren priredi v soboto, 19. t. m., ob 20.30 v gledališču F. Prešeren nastop SUPER VIKJ SHOW. Iz čarovnije, gledališča, animacije in plesa, pantomime in glasbe bodo zvarili napoj, ki bo vse presenetil in zabaval. Vsem gledalcem zagotovljen res drugačen večer.

Amaterski oder J. Štoka vabi na predstavo BESEDA IN OPERETA v izvedbi SKD Tabor, avtor in režija Drago Gorup, v nedeljo, 20. marca, ob 18. uri v Kulturnem domu na Proseku.

Devinsko-nabrežinska krvovaljska sekcija priredi v nedeljo, 20. t. m., ob 17.30 v Ljudskem domu v Križu KONCERT nabrežinske godbe na pihala in dekljskega pevskega zbora Vesna.

Glasbena matica prireja v četrtek, 24. marca 1988, ob 18.30 v Prosvetnem domu na Opčinah SREČANJE GLASBENIH ŠOL PRIMORSKE '88. Sodelujejo gojenici Glasbene šole Idrija, Glasbene šole Piran in Glasbene matice Trst. Vabljeni!

mali oglasi

NEVI vabi na otvoritev gostilne v Trnovci danes, 16. t. m., ob 16. ure dalje.

OSMICO je odprl Ivan Antonič v Cerovljah. Toči belo in črno vino.

BERTO JARC je na Tržaški cesti v Doberdolu odprl osmico. Gostom nudi vino in svež prigrizek domače proizvodnje.

OSMICO je odprl Lovrenc Žerjul v Lobjerju. Toči belo in črno vino.

PRODAM motorno kolo cagiva 125 elant 2, letnik '86, rabljen samo 1 šolsko leto, skupno s čelado in plastičnim kovčkom. Tel. 51853.

PRODAM traktor pasquali, 18 konjskih sil, štirikolesna vleka, skoraj nov in traktor massey-ferguson, 50 konjskih sil ter kosilnico BCS na dieselski pogon. Tel. 0481/84741.

ZAJČJA FARMA iz Repniča prodaja gnoj. Tel. 229285.

PRODAM novo hišo, 2 km od meje, v Gabrovici pri Črnem kalu: 150 kv. m stanovanjske površine, garaža, centralno gretje, telefon. 120.000.000 lir. Tel. 003866/57769 od 19. ure dalje.

PRODAM motorja gilero 250 kcm rally in kramit 80 kcm v odličnem stanju, malo prevoženih km. Tel. 0481/86451.

PRODAM motorno kolo gilera arizona RX 125, črne barve, letnik '86. Tel. 225017 po 15. uri.

IŠČEM žensko za stalno oskrbo (tudi samo ponoči) starejše osebe. Tel. 228834 ob urah obedov.

IŠČEM skladišče na Proseku ali v bližini, vsaj 30 kv. m. Tel. 251026 - urnik trgovine.

NIŽEŠOLSKI DIJAK potrebuje lekcije iz matematike in nemščine, po možnosti na domu. Tel. 821836 po 15. uri.

prispevki

V spomin na Manšueti Fondo daruje družina Brajkovič 30.000 lir za Dom J. Ukmar.

V spomin na Slavka Štreklja darujeta Hedvika in Silvio Cappelli 20.000 lir za SK Kras.

ZZI-UDI sekcija Križ daruje 50.000 lir za KD Vesna, 50.000 lir za ŠD Vesna, 50.000 lir za ŠD Mladina in 200.000 lir za popravilo Ljudskega doma v Križu.

Ob 8. marcu - Dnevu žena daruje Julka Colja 20.000 lir za spomenik padlim v NOB v Samatorci.

Ob 8. marcu - Dnevu žena daruje Marčela Dogliani z družino 20.000 lir za Sklad za dvojezičnost.

Ob 8. marcu daruje Zofija Gruden (Samatorca) 20.000 lir za ŽPZ Rdeča zvezda.

"KNJIGE na DRAŽBI"

OZ.

POSEBNE KNJIŽNE PONUDBE
S POPUSTI OD 10% DO 50%

Dobite jih do 19. marca
v TRŽAŠKI KNJIGARNI

BCKB

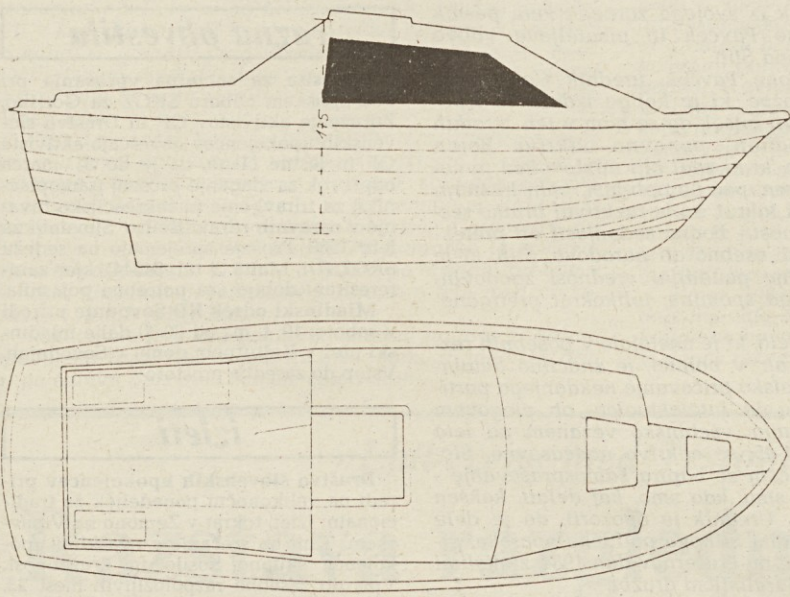
BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Telef.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131

ti in morje

Pasare so v Jugoslaviji zelo razširjena plovila

B-680 iz Vnanjih Goric

Med sicer bogato ponudbo pasar na jugoslovanskem tržišču spada tudi izdelak delavnice Benedik iz Vnanjih Goric pri Ljubljani.

To slabih sedem metrov dolgo plovilo je mogoče opremiti po željah naročnika, saj je cela notranjost izdelana iz vezanih plošč in ne s pomočjo notranjih kalupov, kot je sicer v navadi pri drugih podobnih barkah. Na tej pasari je, glede na dolžino, prostora za največ štiri odrasle osebe, če hočejo preživeti lep dopust. Za silo se lahko seveda stisne še kdo, vendar je v tem primeru že tesno. Za B 680 je na voljo tudi krmarska nadgradnja, ki lahko precej poveča bivalni prostor. Stojna višina pod vhomod znaša približno 175 cm. V kabini je poleg vrat predvidena še ena stropna loputa, tako da z zračenjem ne bi smeli imeti težav.

Kokpit je dolg 215 in širok 170 cm. Pod klopmi v kokpitu je prostor za

pravilo bokobranov, vrvi in podobnih stvari. Na premcu je predviden prostor za sidrno opremo. Za pogon tega plovila je v prvi vrsti namenjen vgrajen dizelski motor z močjo okoli 25 KM (približno 18 kw), za silo pa zadostuje tudi izvenkrmini motor enake moči, ki pa se v slabih vremenskih razmerah seveda ne more primerjati z vgrajenim motorjem. Za tiste, ki raje jadrajo, naj povem, da je to pasaro mogoče opremiti s sedem metrov dolgim jamborom in na ta način dobimo neke vrste motorno jadrnico. B 680 se izdeluje v več stopnjah. Plastična lupina z vsemi ojačitvami in pokrovi stane približno 4.000 DM (nekaj manj kot 3 milijone lir), opremljena barka, skupaj z jadrni in motorjem, pa približno 14.000 DM (dobrih 10 milijonov lir).

Tehnični podatki:

Dolžina	6,8 m
Širina	2,3 m
Grez	približno 0,6 m
Povr. jader	približno 20 m

Galeb iz Vodice

V delovni organizaciji Drvoplastika iz Vodice pri Šibeniku izdelujejo 6,75 metra dolgo pilotino, imenovano galeb. Leta 1987 je bila že predstavljena na navtičnem sejmu na Reki.

Galeb je na oko zelo prijetna barka. Dolga vodna linija zagotavlja visoko potovalno hitrost. Zaobljena krma je glavni razpoznavni znak te pilotine. Krmarska nadgradnja ni previsoka in deluje skladno s podobo cele barke. Po potrebi se kokpit lahko zapre s šotorskim platnom. Galeb je mogoče kupiti v dveh izvedbah, ribiški in turistični, razlika pa je predvsem v opremljenosti. Glede na dolžino in širino je barka primerna za daljše bivanje največ štirih odraslih oseb.

Čprav je galeb konstruiran predvsem za motorni pogon, je opremljen z balastom. Plastične pilotine so navadno grajene po tradicionalnih vzorih lesenih pilotin, ki pa so bile precej težje zaradi masivnejše gradnje iz lesa. Zato se večkrat zgodi, da so sodobne, lahke pilotine iz armiranega poliestra »previsoke«, skratka preveč jih je nad vodno črto in premalo pod njo. Kot že rečeno, so se izdelovalci pri galebu tej pasti izognili z gradnjo balasta, ki barki tudi sicer zagotavlja boljše plovne lastnosti. Z nekaj manjšimi spremembami in vgradnjo jambora se da ta barka spremeniti v motorno jadrnico.

Cena za KIT izdelavo, ki obsega predvsem vse plastične dele, znaša približno 9.000 DM (nekaj nad 6 milijonov in pol lir).

Tehnični podatki:

Dolžina	6,75 m
Dolž. vod. črte	6 m
Širina	2,48 m
Grez	0,7 m
Teža	1,7 t
Balast	0,2 t
Motor	od 15 do 24 KM

ANDREJ TREFALT

ženska in njena stvarnost

breda pahor

Ženska zapeljivka moški ljubeči oče?

Rock star Bryan Ferry s sinom Isaacom Jamesom

Ženske se vedno raje in uspešneje podajajo na izvenzakonske pustolovščine, moški pa z neprikrito radostjo odkrivajo senčne in sončne plati očetovstva: tako naj bi se v luči zadnjih raziskav kazal binom ženska-moški. V skladu z zbranimi podatki, predvsem pa s precejšnjimi novostmi, ki jih prinašajo, bi lahko precej upravičeno trdili, da prihaja do določenih zamenjav vlog v stari, a stalno se spreminjajoči igri odnosov med spoloma.

Ob ugotavljanju dejstev ter ob upoštevanju pripomb na verodostojnost raznih anket se seveda takoj postavi vprašanje tolmačenja podatkov oziroma analize vzrokov ugotovljenih sprememb. Če vztrajamo na stališču (in nimamo razloga, da bi od njega odstopali), da so ženske odkritje v odgovorih, se pač moramo vdati v resnico, da sodobne ženske zavestno in brez večjih moralnih zadržkov varajo svoje stalne partnerje. Nasprotno, zakonske druge velikokrat varajo prav

za dobrobit družine, kot so to od vekomaj počeli možje.

Tezo o ljubimcu kot odrešeniku družinske zveze zagovarja tudi seksolog Gianna Schelotto, ki jo sploh vsi citirajo v zvezi z zadnjimi anketami o ženski nezvestobi. »Nimam najmanjšega dvoma, da je dandanes veliko več izvenzakonskih zvez, kot je ločitev ali razvez,« je med drugim izjavila, »kajti samo, če ga porazdelimo na tri dele, je življenje nekaterih parov znosno. Lahko bi celo trdili, da je takšna rešitev idealna, kajti zadosti želji po nespoštovanju pravil, ne da bi spravila v težave udobno zatočišče, ki ga predstavljajo družina, otroci in zunanji videz.«

Mar so se ženske navzele moškega cinizma ter osvojile pravilo o dvoličnosti, ki je skozi stoletja označevalo moško »normalno« obnašanje v družinsko-sentimentalnih zadevah? Po mnenju številnih strokovnjakov, ne oziraje se na točnost številčnih podatkov zadnje ankete Aied, je dandanes moški po vsej verjetnosti zvestejša »boljša polovica«. To nagnjenje k zvestobi do zakonske družice utemeljuje psiholog Dino Origlia kot odraz moške nezrelosti, ki se ne skriva več za krinko nenehnega zapeljivca don Juana. Če do skrajnosti poenostavimo teorijo Origlie, dobimo poučno zgodbo: moški (iz prej navedenih razlogov) naveže zadovoljive stike z eno žensko, od katere je popolnoma odvisen kot otrok od matere. Žensko to v prvi fazi očara, nato pa jo tak odnos začne dušiti, ker ni na enakopravni ravni in ker je ne stimulira k nadaljnji osebni rasti.

Iz takšne stiske naj bi si ženska pomagala z begom in z raznimi pustolovčinami, moški pa z ovrednotenjem vloge, ki jo je dolgo zanemarjal. Vse več očetov se dnevno posveča svojim otrokom in ne skrbi več samo za materialno plat njihove eksistence. Želja po »zavestnem očetovstvu« seveda ni ostala skrita, nasprotno, postala je že prava modna uspešnica, saj so na to temo posneli že nekaj uspešnih filmov, s svojimi v glavnem nedoraslimi otroki pa se fotografom radi nadaljujejo slavni in manj slavni očetje.

današnji televizijski in radijski sporedi

 RAI 1	 RAI 2	 RAI 3	 RTV LJUBLJANA	 TV KOPER
7.15 Inf. odd.: Uno Mattina 9.35 Variete: Dadaumpa 10.30 Dnevnik 10.40 Rubrika: Okrog nas 11.30 Nanizanka: Il calabrone verde 12.00 Dnevnik - kratke vesti 12.05 Variete: Pronto... è la Rai? 13.30 Dnevnik 13.55 Dnevnik - tri minute 14.00 Pronto... è la Rai? (2. del) 14.15 Dokumentarec: Quarkov svet 15.00 Informativna oddaja: Odprta šola - Tedenska rubrika o študiju, kulturi in delu 16.00 Otroška oddaja: Big!, vmes igre in risanke 17.55 Rubrika: Danes v Parlamentu 18.00 Dnevnik - kratke vesti 18.05 Variete: Ieri, Goggi, domani 19.25 Šport: nogomet, Pokal UEFA, Werder Bremen-Verona (prenos iz Brema) 20.15 Dnevnik, nato drugi polčas nogometne tekme 21.15 Dnevnik 22.15 TV film: Trappola di fuoco 24.00 Dnevnik - zadnje vesti	8.00 Prva izdaja in telovadba 9.00 Matineja: Italija se prebuja 10.00 Rubrika: V prijetnem počutju 11.05 Izobraževalna oddaja: Umetniki pred ogledalom 11.30 Kviz: Paroliamo 11.55 Variete: Mezzogiorno è... 13.00 Dnevnik - ob trinajstih 13.40 Nanizanka: Quando si ama 14.30 Dnevnik 14.35 Športna rubrika 15.00 Glasbena oddaja: DOC 16.00 Šport: kolesarstvo 16.55 Šport: nogomet under 21, Francija-Italija (prenos iz Nancyja) 18.45 Nan.: Faber l'investigatore 19.45 Dnevnik in športne vesti 20.30 Film: Un re per quattro regine (dram., ZDA 1956, r. Raoul Walsh, i. Clark Gable, Eleanor Parker) 21.55 Šport: nogomet, Pokal pokalnih prvakov, Sporting Lisbona-Atalanta (prenos iz Lizbone) 23.45 Dnevnik (v odmoru) 23.45 Film: Venere bionda (dram., ZDA 1932, r. Joe von Sternberg, i. Marlene Dietrich, Cary Grant)	12.00 Dokumentarna oddaja: Meridiana - Srečanje s filmom doma 14.00 Deželne vesti 14.30 Mladinska oddaja: Jeans 2 (vodita Simonetta Zauli in Fabio Fazio) 15.30 Izobraževalna oddaja: SOS 011/8819 - Pomoč pri domačih nalogah dijakov nižje srednje šole 16.00 Športna rubrika: Fuoricampo (vodil Fulvio Stinchelli) 17.30 Športni dnevnik: Derby (pripravil Aldo Biscardi) 17.45 Dokumentarna oddaja: Geo (vodil Folco Quilici) 18.30 Nanizanka: Vita da strega 19.00 Vreme in dnevnik 19.30 Deželne vesti 19.45 Rubrika: 20 let prej 20.00 Dok.: La vecchia fattoria 20.30 Film: Il fascino discreto della borghesia (dram., Fr. 1972, r. Luis Bunuel, i. Fernando Rey, Delphine Seyrig) 22.15 Dokumentarna oddaja: Samarkanda - Stičišče	10.00 TV drama: Nasmehi (Milan Jesih, r. Franci Slak, pon.) 11.00 Kulturni tednik: Osmi dan 11.40 Mostovi 15.55 Mozaik. Kulturni tednik: Osmi dan 16.35 Mostovi 17.05 Tečaj angleščine 17.30 Mladinska oddaja: Z besedo in sliko - Srečni metulj 17.45 Mladinska predstava: Cyrano de Bergerac (4. del) 18.15 Izobraževalna oddaja: Pokaži mi, kako - Ideali in idoli 18.45 Risanke 19.00 Vreme in obzornik 19.18 Zrno 19.30 Dnevnik in vremenska napoved 20.05 Film: Leto nevarnega življenja (dram., Avstral. 1984, r. Peter Weir, i. Mel Gibson, Sigourney Weaver, Billy Kerr) 22.00 Plesni nokturno: Spevi potovanj v notranjost 22.15 Dnevnik 22.30 Dokumentarec meseca: Stolp 23.10 Video strani	13.30 TVD Novice 13.40 Športne vesti: Sportime 14.00 Nogomet: Rancing Club-Santos 15.30 Rubrika o ženskem športu: Donna Kopertina 16.00 TVD Novice 16.10 Kronike in reportaže: Šport spektakel 18.50 TVD Novice 19.00 Odprta meja Danes v Odprti meji med drugim: TRST — Železarni Terni grozi zapora GORICA — Svečana otvoritev gledališkega srečanja Alpe-Adria FERNETICI — Pozitiven obračun delovanja avtoterminala TRST — Pripeljal je Zeleni vlak 19.30 TVD Stičišče 20.00 Rubrika: Donna Kopertina 20.30 Nogomet 22.30 Športna oddaja: Juke box 23.00 Rubrika: Donna Kopertina 23.30 Kronike in reportaže: Šport spektakel

 CANALE 5	 RETEQUATTRO	 ITALIA 1	 TELEFRIULI	RADIO TRST A	RADIO KOPER (slovenski program)
7.00 Rubrika: Dobro jutro, Italija 7.20 Risanke 9.00 Nanizanka: Arcibaldo 9.30 Nadaljevanje: General Hospital 10.30 Kvizi: Cantando cantando, 11.15 Tuttinfamiglia, 12.00 Bis, 12.40 Il pranzo è servito 13.30 Nad.: Sentieri 14.30 Kviz: Fantasia 15.00 Film: Sua altezza si sposa (glas., ZDA 1951, r. Stanley Donen, i. Fred Astaire) 17.05 Nanizanka: Alice 17.35 Kviz: Doppio Slalom 18.05 Nanizanka: Il mio amico Webster, 18.40 I cinque del quinto piano, 19.10 I Jefferson 19.40 Kviz: Tra moglie e marito 20.30 Film: Cuori nella tormenta (kom., It. 1984, r. Enrico Oldoini, i. Carlo Verdone, Marina Suma) 22.30 Aktualno: Modni velikani - Ferré 23.00 Rubrika: Première 23.10 Variete: Maurizio Costanzo Show 0.25 Nanizanki: Gli intoccabili, 1.25 Bonanza	8.30 Nanizanka: La grande vallata 9.15 Film: Extraconiugale (kom., It. 1965, r. Massimo Franciosa, Mino Guerrini, Giuliano Montaldo, i. Gastone Moschin, Liana Orfei, Lando Buzzanca) 11.00 Nanizanke: Strega per amore, 11.30 Giorno per giorno, 12.00 La piccola grande Nell, 12.30 Vicini troppo vicini 13.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao, vmes risanke Hello Spank, Lady Oscar, Riff Raff 14.30 Nadaljevanje: La valle dei pini, 15.30 Così gira il mondo, 16.30 Aspettando il domani, 17.15 Febbre d'amore 18.15 Kviza: C'est la vie, 18.45 Gioco delle coppie 19.30 Nanizanka: Quincy 20.30 Kviz: OK il prezzo è giusto 22.35 Aktualno: Italia sprasuje 23.30 Filmske novosti 24.00 Nanizanke: Petrocelli, 0.50 Switch, 1.40 Il Santo	8.30 Nanizanka: L'uomo da sei milioni di dollari, 9.25 Wonder Woman, 10.20 Kung Fu, 11.20 Agenzia Rockford, 12.20 Charlie's Angels, 13.20 Arnold 13.50 Variete: Smile 14.20 Nanizanki: Casa Keaton, 14.50 Chips 16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam, vmes risanke Candy Candy, Ghostbusters, Family 18.00 Nanizanke: Hazzard, 19.00 Simon & Simon, 20.00 Balliamo e cantiamo con Licia, 20.30 Supercar, 21.30 A-Team 22.30 Filmski tednik 23.30 Film: Ladri di biciclette (dram., It. 1948, r. Vittorio De Sica, i. Lambertuccio Maggiorani, Lianella Carelli) 1.15 Nanizanki: La strana coppia, 1.45 Mi benedica padre EURV TELEPADOVA 11.30 Nadaljevanje: Dancing Days, 12.30 I Ryan 13.30 Risanke 14.15 Nadaljevanje: Una vita da vivere, 15.00 Dancing Days	16.30 Nanizanka: Orazio 17.00 Risanke 17.30 Nanizanka: California 20.30 Film: I corvi ti scaveranno la fossa (vestern, It.-Sp. 1972, r. John Wood, i. Fernando Sancho, Maria Pia Conte) 22.30 Kviz: Colpo grosso 23.30 Šport: tenis 1.30 Film TELEFRIULI 12.50 Dnevnik 13.00 Dokumentarna oddaja: Lepa Italija 13.30 Nad.: Amor gitano 14.30 Drazbi 15.30 Risanke 16.00 Glasbena oddaja: Music box 18.15 Nadaljevanje: Le terre di sacramento 19.00 Dnevnik 19.30 Rubrika: Dan za dnem 20.00 Rubrika: Zdravstvo danes 20.30 Variete: Al Paradise 22.00 Nanizanka: Si è giovani solo due volte 22.30 Dnevnik 23.00 Rubrika: Dan za dnem 23.30 Drazba 24.00 Informativna oddaja: News dal mondo TELEQUATTRO (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Dogodki in odmevi	7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše: koledarček, (7.40) pravljica; 8.10 Oddaja iz Kanalske doline: Bom naredu stazice (pon.); 8.40 Za vsakogar nekaj; 10.00 Pregled tiska; 10.10 S koncertnega repertoarja; 11.30 Zbornik: Ženska in naš danes (1. del); 12.00 Namesto molka - beseda nje!; 12.40 O medu; 13.20 Logaški oktet (dir. Tomaž Tozon); 13.40 Živ-žav; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Od Milj do Devina; 14.40 Drugačen glas; 15.00 Roman: Vojna in mir (11. del); 15.15 Zbornik (2. del); 16.00 Namesto molka (pon.); 16.30 Moda skozi čas; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Lit. podobe: Srce poezij Simona Gregorčiča; 18.25 Povejmo glasbo.	7.30, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme in prometni servis; 6.30 Jutranjik; 7.00 Jutranja kronika; 13.00 Danes na valu Radia Koper; 14.40 Reportaže, intervjuji in razne zanimivosti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Dnevni pregled: Primorski dnevnik; 17.00 Glasbeni kiosk; 17.40 Aktualna tema; 18.00 Naj zvoki zaigrajo; 18.35 Popevke po telefonu; 19.30 Prenos Radia Ljubljana.

LJUBLJANA	RADIO KOPER (italijanski program)	RADIO OPČINE
5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 8.05 Za knjižne molje; 8.30 Instrumenti; 9.05 Glasba; 10.05 Rezervirano; 11.05 Izbrali smo; 12.10 Pod domačo mareljo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Pojemo in godemo; 13.30 Melodije; 14.05 Mehurčki; 14.20 Iz dela Glasbene mladine; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Vrtljak želja; 17.00 V studiu; 18.00 Ansambel Lojzeta Slaka; 18.15 Naš gost; 18.30 Na ljudsko temo; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Iz studia 26; 20.00 Koncert za besedo; 20.26 Naši solisti; 21.05 Opere; 22.30 Zname melodije; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Jazz.	6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.35 Koledarček; 7.00 Simfonija zvezd; 7.35 Prisrčno vaši; 8.40 Po vaši izbiri; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Na prvi strani; 10.10 Otroški kotiček; 10.35 Vstop prost; 11.15 Srečanja; 11.40 Popevka tedna; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Ne več mladi; 14.45 Edig Galletti; 15.45 Sintonizirani; 16.00 Popevka tedna; 17.00 Bubliling; 17.33 Aplavz za; 18.00 Ghetto Blaster; 18.33 Glasba; 19.00 Glasbena obzorja.	10.00 Za vsakogar nekaj; 12.00 Glasbeni mozaik; 19.00 Glasba po željah; 20.40 Aktualna oddaja: Pogovor z odvetnikom; 21.00 Ostali Trst; nato Nočna glasba.

Na zahtevo doberdobskega župana

Goriška Kvestura bo popravila napake s šumniki na prepustnicah

Kdaj pa pravilno pisanje na potnih listih?

Čestokrat se dogaja, da na uradnih dokumentih ni strešic na črkah v imenu ali priimku prizadetega državljanca. To iz zelo enostavnega razloga, ker dotični urad nima strojev, ki bi bili opremljeni s šumniki.

Občinski anagrafski uradi, ki se danes poslužujejo osrednjih komputerskih sistemov, so za to poskrbeli že zdavnaj. Tako na anagrafskem uradu goriške Občine kot v tistih slovenskih občinah se poslužujejo teh nalašč za naše potrebe prirejenih sistemov. Goriška Občina se poslužuje večjega komputerskega sistema v Trstu. Doberdobska Občina se poslužuje sistema v Ronkah. Sovodnjska Občina, ki se poslužuje sistema v Krmini, je ob pristopu zahtevala, da morajo upoštevati potrebe slovenskega pravopisa s šumniki. Zaradi tega, če ima državljan priimek ali ime s šumniki uradno vpisan, na vseh uradnih dokumentih, ki jih Občina izdaja, bo našel pravilno napisano ime in priimek. Enako bo narejeno, če bo Občina morala izstaviti dokument, na katerega bodo vse, kar je potrebno, napisali na pisalni stroji. Vse občine so že veliko let opremljene s pisalnimi stroji, na katerih so tudi šumniki.

Marsikdaj pa se zatakne v državnih uradih, še zlasti v tistih, ki imajo osrednjo komputersko opremo. Šumnikov v teh strojih ni. Tako je v vsej državni administraciji, tako je z našim socialnim skrbstvom, s penzijami, plačami državnih uradnikov. Tako je na kvesturah, kjer izdajajo potne liste.

S tem v zvezi je v začetku letošnjega februarja doberdobski župan dr. Mario Lavrenčič pisal goriškemu kvestorju ter seveda zahteval pravilno pisanje imen in priimkov na dokumentih, ki jih izdaja Kvestura. Še zlasti zaradi tega, ker so občinski dokumenti o istovetnosti, priloženi prošnji, pravilno napisani.

Pred dnevi je goriški kvestor dr. F. Barbatu odgovoril doberdobskemu županu. Piše mu, da je bilo na potnih

listih nemogoče napisati črke s strešicami, ker posebni električni stroji, na katerem pišejo vse, kar je potrebno na potnem listu, ni opremljen s šumniki.

Podobne napake so marsikdaj bile tudi na prepustnicah. Ker so te pisane ročno, se lahko zgodi, piše goriški kvestor, da kdor piše, naredi napako. Ta pa ni hotena, dodaja kvestor. Dr. Barbatu tudi zagotavlja doberdobskemu županu, da je dal osebju navodila, da v bodoče ne dela več teh napak. Kvestor je tudi napisal, da lahko županstvo pošlje obmejne prepustnice, na katerih so omenjene napake, na Kvesturo. Tam bodo napake uradno popravili.

S tem v zvezi doberdobski župan dr. Mario Lavrenčič obvešča vse zainteresirane občane, ki imajo tako napako na prepustnicah, da jih prinesejo do 28. marca na županstvo. Občinska uprava bo prepustnice izročila Kvesturi, da jim tam vpišejo popravke.

Sicer pa bi bilo pravilno, da vsakdo, ki dobi dokument s popačenim priimkom, že takoj sam na pristojnem uradu zahteva, da mu ime in priimek vpišejo pravilno, tako kot je označeno na matičnih dokumentih občin.

Dodali pa bi še nekaj. Vsak pisalni ali elektronski stroj se lahko priredi po potrebi. Ker so v naših krajih ljudje, ki imajo ohranjen slovenski priimek ali ime, in ker so v slovenskem pravopisu šumniki, bi bilo ne samo pravilno, marveč po zakonu že samo po sebi umevno, da tudi Kvestura v Gorici poskrbi za popravek v stroju, s katerim izpolnjuje potne liste. S tem bo zadoščeno zakonu, saj vsakdo ima pravico, da ima na vseh dokumentih svoje ime in priimek, napisan pravilno.

Stvar ni prav nič nemogoča. Zasebne tiskarne širom po Italiji so za to že zdavnaj poskrbele. V Milanu, v Veroni, v Benetkah pravilno pišejo šumnike vsakokrat, ko je to potrebno.

Počastitev spomina Bojana Štiha v novogoriški knjižnici

V petek, 11. marca, je bila v Goriški knjižnici Franceta Bevka v Novi Gorici predstavitev nove, postumne knjige Bojana Štiha "Kratke in izmišljene zgodbe iz let 1941-45".

Po uvodnih besedah ravnateljice Andreine Ječič in po branju odlomkov - zanimiv izbor je prebral igralec Janez Starina - sta knjigo predstavila vsak iz svojega zornega kota pesnik Tone Pavček in pisateljova vdova Vesna Štih.

Tone Pavček, urednik Cankarjeve založbe, ki je knjigo izdala, je izpostavil misel, da se nam v teh "kratkah" ponovno odkriva Bojan Štih, ki ni znal biti mrzlovoljen in čemer, pač pa optimist, poln humorja tudi takrat, ko je razkrival bridko resničnost - bodisi sedanosti ali preteklosti, osebno ali narodovo, Štih, ki je vedno poudarjal vrednost zgodovinskega spomina, tolikokrat pretrgane-ga.

Delo, ki je nastajalo v posebnih razmerah, v bolnici, je značilno avtobiografsko pričevanje nekdanjega partizana in intelektualca; ob njegovem pisanju, vsebinsko vezanem na leta 1941-45, se odkriva nadčasovno, Slovencem se odpira samospraševanje - kaj smo, kdo smo, kaj delati, kakšen biti. Urednik je opozoril, da je delu dodana Štihova politična oporoka, pisana na Prešernov dan 1984, z mislimi o pluralistični družbi.

Vesna Štih je v anekdotskim čutem dodala nekaj utrinkov iz skupnega življenja; zanimiv drobček je, da je bil škrljanc, torej ljubitelj zgodnjih jutranjih ur; dan je začel delavno, in kot

je že prej omenil Pavček, delal je z dvema desnima rokama.

Okrog šestdeset poslušalcev je ob zaključku večera pospremila Pavčkova misel, da bi se čez leto in dan mogoče spet srečali, saj je v Štihovi zapuščini še kaj napisanega za objavo. Miž

razna obvestila

Komisija za socialna vprašanja pri Pokrajinskem odboru SKGZ za Goriško, Združenje aktivistov OF in Društvo slovenskih upokojencev obveščajo aktiviste OF in lastne člane, da je do 31. marca odprt rok za vlaganje prošenj (samoplačniški) za zdraviljenje in rekreacijsko bivanje v naravnih zdraviliščih v Sloveniji za leto 1988. Prošnje sprejemajo na sedežu SKGZ (Ul. Malta 2, tel. 84644), kjer zainteresirani dobijo vsa potrebna pojasnila.

Mladinski odsek KD Sovodnje priredi v soboto, 19. t. m., od 20.30 dalje mladinski ples v Kulturnem domu v Sovodnjah. Vstop do zasedbe prostorov.

izleti

Društvo slovenskih upokojencev priredi na velikonočni ponedeljek že tradicionalni izlet, tokrat v Zemono na Vipavskem. Tam bo srečanje s tržaškimi upokojenci, skupno kosilo in družabnost. Vpis do zasedbe razpoložljivih mest 23. in 24. marca (od 10. do 12. ure) na društvenem sedežu ter pri poverjenikih na vaseh.

SD Sovodnje - odsek za rekreacijo priredi 27. marca avtobusni izlet v Sappado. Prijave ob sredah in petkih med 21. in 22.30 v občinski telovadnici v Sovodnjah in po telefonu 21711 (Rafko Butkovič).

SPD GORICA priredi v nedeljo, 20. marca, avtobusni smučarski izlet na Dobrač na Koroškem. Prijave danes in jutri v trgovini Bavcon in pri Ivu Berdonu.

razne prireditve

Duhovnja sv. Ivana v Gorici priredi v četrtek, 17. t. m., ob 20.30 v mali dvorani Katoliškega doma teološko predavanje. Govoril bo dr. Tone Štrukelj na temo Marija za danes.

V prostorih javnega socialnega centra v Ulici Baiamonti 22 bo v četrtek, 17. t. m., ob 20.30 srečanje-pogovor o položaju v severovzhodnih predelih Brazilijske. Govoril bo Sandro Spinelli. Srečanje pripravila organizacija CVCS (Centro Volontari Cooperazione allo Sviluppo).

kino

Gorica

CORSO 18.00-22.00 »Psycho 3«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

VERDI 20.30 »C'è da non crederci«. Gledališka predstava.

VITTORIA 17.30-22.00 »Giochi bestiali n. 2«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR Zaprtu. **COMUNALE** 20.30 »Un biglietto da mille corone«. Gledališka predstava.

Nova Gorica

SOČA 18.00 in 20.00 »Moj ata socialistični kulak«.

DESKLE 19.30 »Perverzna služkinja«.

POGREBI

Jutri v Gorici: ob 9.30 Vittoria Zitter vdova Caenazzo iz splošne bolnišnice v cerkev Srca Jezusovega in na glavno pokopališče; ob 11. uri Chiara Campanello vdova Szolil iz splošne bolnišnice v cerkev sv. Justa in na glavno pokopališče; ob 12.30 Enrico Novelli iz splošne bolnišnice v stolno cerkev in na glavno pokopališče; ob 13.30 Marija Korečič vdova Rožič, iz bolnišnice Janeza od Boga v cerkev v Števerjanu in na tamkajšnje pokopališče.

† Po dolgi in mučni bolezni nas je zapustila naša predraga mama

Marija Korečič vd. Rožič

(ZORKA Z VALERIŠČA)

Pogreb bo jutri, v četrtek, 17. t. m., ob 13.30 iz mrtvaške vežice bolnišnice Janeza od Boga v cerkev in na pokopališče v Števerjan.

Zalostno vest naznanjajo hčeri Helena in Silva ter sinova Saverij in David z družinama.

Števerjan, Gorica, 16. marca 1988

Zveza slovenskih kulturnih društev izraža svojemu nekdanjemu dolgoletnemu podpredsedniku in odborniku Saveriju Rožiču sožalje ob izgubi njegove drage mame Marije Korečič vd. Rožič.

Člani KD Briški grič se pridružujejo žalovanju Saverija in svojcev ob izgubi mame Marije Korečič vd. Rožič.

Prvi prispevki (5,2 milijarde) Goriškega sklada za industrijo

Koristilo jih bo lahko osem podjetij

Po razmeroma dolgem pripravljalnem postopku glede uporabe sredstev Goriškega sklada, točneje sredstev, ki se zbirajo na osnovi zakona št. 26 (paket Altissimo), bo v doglednem času prišlo do prvih konkretnih posegov. Razširjeni odbor Goriške trgovinske zbornice, ki upravlja sklad, je na zadnji seji odobril načelni sklep o denarnih prispevkih v korist osmih podjetij, ki so zaprosila za tak ukrep in predložila zadevno dokumentacijo. Iz Goriškega sklada bodo omenjenim podjetjem izplačali skupaj pet milijard 246 milijonov lir. Vrednost skupne investicije pa znaša nekaj nad 62 milijard lir. S tem bi v razmeroma kratkem obdobju pridobili okrog 380 novih delovnih mest. Ne gre namreč pozabiti, da je eden glavnih ciljev, ki so si jih pri Trgovinski zbornici zastavili na področju gospodarstva, preko prenovitvenega procesa v obstoječih podjetjih in s podporjanjem novih gospodarskih pobud, odprtje, v razdobju dveh, treh let, približno dva tisoč novih delovnih mest. Tako bi zaposlitveno raven v industrijskem sektorju na Goriškem približali dseželnemu poprečju.

Do 30. septembra lani je prošnje za poseg Goriškega sklada predložilo 87 podjetij. Realizacija vseh načrtov bi omogočila odprtje od dva do štiri tisoč novih delovnih mest.

Prošnje preučujeta tehnična komisija in izvršni odbor, saj je predhodna selekcija, tudi z obzirom, da so sredstva Goriškega sklada omejena, nujna.

Doslej so torej vzeli v poštev osem prošenj in izrekli ugodno mnenje. Na dejansko izplačilo pa bo treba po vsej verjetnosti počakati še nekaj časa, kajti v pripravi je pravilnik, ki bo določal kriterije glede izplačevanja prispevkov. To je potrebno, da se onemogočijo zlorabe in da bo denar dejansko služil za poživitev gospodarstva.

Ukradel je časopise in se odpeljal s kolesom

Policijski organi so v ponedeljek zjutraj aretirali 20-letnega Marka Lesnjaka iz Ljubljane. Fant, ki ni imel pri sebi veljavnih listin za prestop meje, se je pred kioskom na Majnicah polastil paketa, v katerem je bilo sto časopisov. Početje je opazila upraviteljica kioska, ki je o dogodku obvestila policijo. Fanta so na podlagi opisa kmalu izsledili. Na kvesturi je priznal, da je ukradel tudi kolo, ni pa vedel povedati, kje. Pretor je potrdil aretacijo, vendar istočasno odredil izpustitev osumljenca na časno prostost. Lesnjaka so že izročili jugoslovanskim policiji.

V Gorici danes praznik

Trgovine in šole ter občinski uradi in tudi marsikateri drug urad bodo danes v Gorici zaprti zaradi praznovanja mestnih zavetnikov sv. Hilarija in Tacijana. Praznik velja seveda le v goriški občini. Kdor namerava danes v Gorico, naj to upošteva.

Bajè gre tokrat zares Zucalli zapušča socialdemokrate

Pravijo, da bo tokrat šlo zares. Zucalli in njegovi naj bi se 25. marca odločili, da zapustijo socialdemokratsko stranko in prestopijo k socialistom. Odločitev naj bi padla na skupščini tistih socialdemokratov, ki mislijo enako kot Zucalli. Ta naj bi bila 25. marca v neki goriški gostilni. Z njim naj bi iz PSDI odšla še en občinski svetovalec, Agostino Tacchinardi, ter tudi nekdanji pokrajinski tajnik in občinski svetovalec Ezio Bianconi. Na goriški sestanek naj bi prišli tudi nekateri socialdemokrati iz Furlanije, ki naj bi po tem datumu isto naredili tudi na Videmskem.

V začetku letošnjega leta, potem ko je ta skupina v Buttriju priredila shod na katerega je povabila vidne predstavnike PSI, je pokrajinski odbor PSDI v Gorici suspendiral Zucallija. Ta se je pritožil na osrednji odbor PSDI v Rimu. Sledil je sestanek pokrajinskega vodstva PSDI v Gorici, kjer so suspenzijo preklicali. Vendar pa je bilo pet članov tega odbora proti, med temi dva socialdemokratska predstavnika v goriškem občinskem svetu Gentile ter Eposito. Sedaj Zucalli bajè sam odhaja iz stranke, ki je tudi v

vsedravnem merilu v popolnem razsulu.

Znotraj socialistične stranke bo zaradi tega prišlo tudi do sprememb v notranjem razmerju sil, kar pa bo seveda odvisno od števila somišljenikov, ki jih Zucalli utegne pripeljati s seboj. To se bo brez dvoma odražalo tudi na prihodnjih deželnih volitvah, saj se bo za preferenčne glasove zucallijevcev potegoval marsikateri kandidat. V občinskem svetu pa bodo socialisti imeli pet svetovalcev namesto sedanjih treh, socialdemokrati pa bodo od štirih zdrknili na dva. To bo privedlo do sprememb v sedanji večinski koaliciji.

Pianist Sirsen v Katoliškem domu

V Katoliškem domu v Gorici bo danes zvečer ob 20.30 koncert pianista Silvia Sirsena. Glasbenik spada v mlajšo generacijo tržaških pianistov, gotovo tudi med najbolj obetavne in zanimive. Uspešno nastopa po Italiji in Jugoslaviji že od leta 1980. Snelal je za RAI, skupno z violinistom Massimo Bellijem je posnel ploščo Griegovih sonat. Po diplomu na tržaškem konservatoriju je sledil tečaju kompozicije, klavirske igre, komorne glasbe in liederistike. Bil je večkrat nagrajen na državnih natečajih. Sedaj poučuje na konservatoriju v Adriu.

Na nocojšnjem koncertu bo izvajal skladbe Ludwiga van Beethovna, Edvarda Griega in Sergeja Prokofieva. Koncert prireja SKPD Mirko Filej.

V poštne nabiralniku našli injekcijsko brizgalko

Pred kakšnim mesecem smo poročali o priporočilu goriške Občine, naj občani kar se da previdno ravnavo z nevarnimi predmeti, ki jih odvržejo v smeti, zlasti pa še z injekcijskimi brizgalkami. Delavci, ki so zadržani za odnašanje smeti, so namreč opozorili na nevarnost poškodb in okužbe.

Zdaj, kot kaže, imajo opravka s to vrsto nevarnosti tudi poštni uslužbeni. V enem od nabiralnikov na glavni goriški pošti so te dni, poleg pisem, našli tudi injekcijsko brizgalko, ki jo je neznana oseba odvrгла na, prav gotovo, najbolj neprimeren kraj.

Tujej med korespondenco so seveda odstranili na primeren način. Dogodek je, razumljivo, povzročil precejšnje zaskrbljenost med uslužbenci, zlasti med tistimi, ki so zadržani za praznjenje poštinih nabiralnikov. Zatevajo, da jih podjetje bolje zaščiti pred takimi in podobnimi nevarnostmi. Kakor je slišati, bodo uslužbenec že v kratkem izročili posebne rokavice, ki naj bi uslužbenca zavarovala pred možnimi poškodbami in posledicami le-teh.

Berite

»Novi Matajur«

V krožku Anton Gregorčič

Samo Pahor govoril o izkušnjah svojega boja za slovenščino

Profesor Samo Pahor je bil v ponedeljek zvečer gost krožka Anton Gregorčič v Gorici. V mali dvorani Katoliškega doma je govoril o svojih prizadevanjih za uveljavljanje jezikovnih pravic v Trstu, z drugo besedo, za rabo slovenščine v odnosu do oblasti. Govoril je seveda tudi o izkušnjah, takih s pozitivnim, kakor negativnim predznakom in posebej podrobno opisal potek dogodkov na glavni tržaški pošti, v začetku prejšnjega meseca. Gre za dogodek, ki se jih bralci prav gotovo še živo spominjajo in ki so, čeprav na drastičen način, ponovno postavili v ospredje vprašanje zakonskega priznanja in dejanskega izvajanja v ustavi zapopadenih norm za zaščito manjšinskih in torej tudi slovenske narodnostne skupnosti.

Vprašanje je večplastno, je skušal v razmeroma dolgi in razvejeni pripovedi povedati Samo Pahor. Pomembno je, da v praksi zahtevamo izvajanje že v raznih zakonih priznanih pravic (velja zlasti za Tržaško) in raznih norm. Opozoril je nadalje na očiten preobrat v pristopu oblasti do te problematike v obdobju po ratifikaciji Osimskega sporazuma.

Za uveljavljanje slovenščine v javnosti bi lahko kaj konkretnega naredili tudi na Goriškem in celo v videmski pokrajini, je menil profesor

Pahor. Kar nekaj državnih zakonov (n. pr. tisti o slovenskih šolah, o delegiranih odlokih itd.) posredno priznava obstoj slovenske manjšinske skupnosti tudi na Goriškem, organizacija javne radijske službe (preko oddajnikov) pa celo v videmski pokrajini. Gre za norme, ki smiselno dopolnjujejo načelna izhodišča o varstvu manjšinskih skupnosti, zapopadena v ustavi. Imamo torej osnovo, na katero osloniti naš nadaljnji boj (z državno birokracijo) za priznanje ustavnih pravic rabe jezika tudi v odnosu z oblastjo in do nje, je bil zaključek prof. Pahorja. To pa ne pride samo po sebi.

Predavatelja je poslušalcem — žal je bila udeležba bolj skromna, najbrž tudi zaradi prepoznega obveščanja — predstavil predsednik krožka dr. Bernard Spazzapan.

razstave

Goriška galerija v Novi Gorici prireja v okviru gledaliških srečanj Alpe Jadrana razstavo beneškega slikarja Paola Valleja. Odprli jo bodo danes, v sredo, 16. marca, ob 18. uri v galeriji Meblo, kjer bo na ogled do 2. aprila.

V Kulturnem domu v Gorici je odprta razstava likovnih del akademskega slikarja Iva Mršnika iz Ljubljane.

Izdali sta jo založbi Lipa in Borec

Knjiga pričevanj o prekomorkah prvoborke Cite Lovrenčič Bole

Lepše pozornosti si žene, nekdanje borke partizanskih enot, ob 8. marcu, mednarodnem dnevu žensk, ne bi mogle želeli. Izpod peresa, žal pokojne, prvoborke, spomeničarke in komunistke **Cite Lovrenčič Bole** je prav na ta dan izšel v knjižni obliki njen spominski in dokumentarni zapis o prekomorkah. Delo so na priložnostni slovesnosti predstavili v koprski osrednji knjižnici Srečka Vilharja. O avtorici in knjigi so govorili predstavnika obeh založb, ki sta omogočili izdajo, koprška Lipa in Borec v Ljubljani, soprog Dušan Bole in avtor številnih monografij partizanskih enot Albert Klun.

Cita Lovrenčič Bole je bila 1942. leta aretirana in v procesu pred italijanskim vojaškim sodiščem obsojena na osem let ječe. Skozi zapore v Ljubljani, zbirnega v Koprki in zatem v Benetkah in Trzinu je pet tednov po italijanski kapitulaciji prišla v zavezniško taborišče Carbonara pri Bariju in nato v Gravino. Knjiga **Prekomorke** je pričevanje o teh dveh letih, ki jih je avtorica po obsodbi prebivala v ženskih kaznilnicah fašistične Italije in o letu med prekomorci v krajih južne Italije.

Razdeljena je v več poglavij: osrednji najprej prinašata spominski zapis trnove poti do prekomorskih taborišč, drugi pa celovit opis dela ženske čete v njih.

»Izredno je bilo,« ga je označil Albert Klun; mnogi primorski fantje, dotlej oropani domačega jezika, so se v teh taboriščih prvič učili slovenske besede. Prekomorke so bile učiteljice, izredno skrbne bolničarke, saj je tja prišlo nad 12 tisoč težkih ranjencev in blizu 40 tisoč starčkov, otrok in žena iz okupirane Jugoslavije; skrbale so za politično in organizacijsko delo, učile petje, uprizarjale igre, celo po originalnih besedilih. Uvodne besede h knjigi je prispeval nekdanji politični komisar ene prekomorskih brigad Stane Bobnar, o avtorici pa je misli zapisala Vida Tomšič.

Lepa knjiga na nekaj več kot 200 straneh tako prinaša celovito podobo edinstvenega narodnoosvobodilnega delovanja naših prekomork. Dragocena je zato, ker je prvi zapis njihovih poti in usod, doslej podrobneje še niso bile vključene v nobeno knjigo o prekomorcih. Dobrodošla je za vse bralce, tudi mlajše generacije, ker je napisana živahno in jo je moč lepo brati. Njena posebna vrednost pa je v tem, da jo preveva pristno človeško čustvo in mesto-ma tudi humor, ki je tedaj lajšal trpljenje in bodril upanje.

Ko je 1985. leta Cita Lovrenčič Bole pregledovala in dopolnjevala svoj rokopis o prekomorkah, je že vedela, da knjige ne bo več utegnili videti. Topel sprejem ob izidu bi jo danes razveselil v dno duše...

MIRJAM MUŽENIČ

»Ljubezen« med Trstom in fotografijo je res nesrečna

Razstava razglednic »sončnega« mesta

Od nešteti ljubzenskih avantur, ki jih ponuja življenje, kaže, da se je tržaška Občina zaljubila v fotografijo. A takoj je treba povedati, da to ni srečna ljubezen, kaj šele, da bi bila obojestranska. Fotografija namreč ne ljubi tržaške Občine. Ta se ni zadovoljila s tem, da je Tržačanom ponudila razstavo »Trst, mesto in podoba«, ampak vztraja (v sodelovanju z odborništvom za kulturo, Mestnim muzejem in Pokrajino) na svoji »kulturni poti« in daje obiskovalcem palače Costanzi na ogled razstavo »Trst in njegovo okolje«.

Že v izhodišču bomo pojasnili nekaj bistvenega. Če je bila prva fotografska ekshibicija rezultat — vprašljiv oziroma cenjen — umetniškega hotenja nekaterih fotografov vsedržavnega in mednarodnega slovesa, je tokratna razstava produkt nekega amaterskega tržaškega fotokrožka (Fincantieri), ki je dejaven in tudi ustvarjal, in na katerem so se ustavile oči razpečevalcev kulture, ki sedijo v uradih županstva. Zamisel je zrasla iz koncepta, da bi predstavili neki hipotetični turistični kažipot skozi objektiv skupine tržaških amaterskih fotografov. In tu je treba pojasniti še nekaj: člani krožka Fincantieri so dobri fotografi. Odkljuje jih dobra tehnika, razpolagajo z različnimi aparati in objektivmi, tako da jim najbrž zavidajo celo profesionalci, imajo smisel za barvo in nemara razpolagajo s popolnoma opremljenim laboratorijem. In še nekaj imajo, kar preseneča: skupno estetsko ideologijo. Lahko bi rekli, da so se pred razstavo vprašali — kakšen je Trst? Sončen. In nebo? Modro, zelo modro. In morje? Sinje, zelo sinje. Trst so videli v taki obleki — ne kot jesensko mesto Tomizze, ampak kot severno Kalifornijo:

azurno nebo, modro morje in svetilnik tako bel, da bolj bel ne more biti.

Naredili so klasični sprehod po mestu in obiskali pomol Audace, Trg Unità, Sv. Just, Miramar. Vse to so tudi interpretirali, naredili so, Bog jih blagoslovi, avtorske razglednice. Nekaj redkih, najbrž kontestatorji, je zbežalo v Staro mesto in posnelo jutranje ribiče ali avtomobilski odpad pri Alturi in Katinari. Majhne skupine oporečnikov, torej... Ostali niso imeli dvomov, razen morebiti tega, koga naj posnemajo — ali Reuterja ali Fontano — in potem so posnemali oba.

Do tu, seveda, nič slabega. Če bi si razstavo ogledali pod organiziranim vodstvom krožka Fincantieri, bi bili obiska celo veseli in bi znali izdelke

ceniti po njihovi pravi vrednosti. A tu se odnos spremeni, saj gre za razstavo, ki jo je priredila tržaška Občina pod pokroviteljstvom Pokrajine! Priredila zato, da bi gledali Miramarski grad z gorami v ozadju, kar smo že videli na Piccolu nekaj let od tega? Ali foto letala, kar bi med drugim moralo priversti fotografa do aresta, ker je prekršil zakon o »zračnih posnetkih«? In še fotografijo Trga Unità, ki je že klasika vseh sodobnih televizijskih in fotografskih videj?

Župan komandant Staffieri se v svojem otvoritvenem govorčku ni mogel izogniti članku v »Spieglu« o Trstu, pri čemer je poudaril, da razstava v palači Costanzi prikazuje živo in sončno mesto, fotografije pa da izžarevajo

V Kosovelovi knjižnici tudi razstava beneških slikarjev

V Sežani so predstavili zadnjo Merkušjevo knjigo

Minuli petek je Kosovelova knjižnica v Sežani skupaj z Založbo tržaškega tiska predstavila knjigo **Pavla Merkušja Pajčevina in kruh**, ki je izšla konec minulega leta ob avtorjevi 60-letnici. Večera se je udeležilo kot po navadi veliko obiskovalcev knjižnice, ki so se na podobne kulturne večere že navadili. Ker literarne večere v knjižnici vedno spremljajo tudi likovne razstave, so v knjižnico povabili še beneške slikarje. Odzvalo se jih je kar deset in sicer: **Giovanni Carlig, Brunetta Di Lenardo, Loretta Dorbo-lò, Antonella Pizzolongo, Maria Rosa Crucil, Darko Bevilacqua, Pavel Petricig, Sandra Manzini, Rosana Coloricchio in Alvaro Petricig**. Prišli so na ogled svoja likovna dela v različnih tehnikah: od grafik, risb, slik v olju do živahnih tapiserij. Marsikdo je bil ob pogledu na tako raznoliko razstavo presenečen, pa tudi navdušen ob dejstvu, da tako kvalitetna likovna

ustvarjalnost nastaja med ljudmi, ki jim to ne pomeni osnovne dejavnosti. Slikarje je predstavila Živa Gruden, ki je obiskovalcem večera povedala veliko zanimivega, ne le o bogatem kulturnem ustvarjanju na področju likovne dejavnosti - umetniki so organizirani v društvo - temveč tudi o ostalem, vsestranskem kulturnem življenju tako v Benečiji kot tudi v Reziji.

Miran Košuta pa je v imenu založbe ZTT, ki je knjigo izdala, orisal pomembno štiridesetletno kulturno in ustvarjalno delo Pavla Merkušja, ki sega na področje glasbe, jezikoslovja (zlasti Merkušja zanimajo narečne posebnosti), esejistike, njegovo pedagoško delo in delo na radiu. Ob tem je spomnil predvsem na pomembna Merkušjeva dela, kot so knjige Poslušam, Slovenska plemiška pisma, Ljudsko izročilo Slovencev v Italiji. Nato je Miran Košuta prešel k temeljitji predstavitvi knjige, ki ji je bil večer namenjen, in je opozoril na vsebino posameznih poglavij, v katerih govori Merkuš o vprašanju naroda, kulture. Košuta se je posebej zaustavil ob Beneškem dnevniku, pisnih unejem in nazadnje povedal, da se knjiga zaključuje s skrbno izbrano bibliografijo, ki pomeni dragocen pregled Merkušjevih del.

Sledil je razgovor z Merkušjem, ki ga je vodila Lučka Čehovin. Na zastavljena vprašanja je Merkuš povedal mnogo zanimivega tako o načinu svojega pisanja, o knjigah, ki so v večini avtobiografske, o tem, kako se je kot otrok mešanega zakona opredelil za Slovenca, kako mu uspe bita odlični skladatelj in jezikoslovec, pa še kaj drugega. Govoril je o svojem otroštvu, ki ga je preživel na Krasu, in kako je še danes vezan na Kras. Dalje se je Čehovinova dotaknila vprašanja še danes provincialne Ljubljane in tekle je beseda o tem, kako naša metropola v svoji ozkosrčnosti velikokrat pozablja ali pa spregleda pomembne ljudi, ki vse svoje življenje posvetijo ljubezni do naroda in kulture. Merkuš je povedal tudi veliko zanimivega o svojem odnosu do Kogojca, za katerega se je še posebej zanimal; prav pred kratkim je o njem predaval v Rimu, sedaj pa snuje predavanje še za Ljubljano. Na vprašanje, kaj sedaj pripravlja, je Merkuš natrosil toliko idej o načrtih, da je bilo razvidno, da ima kot upokojenec mnogo manj časa, kot ga je imel prej. Na vprašanje o opernem pisanju je povedal, da pripravlja novo opero na besedilo Ivanke Hergold Pojoči oreh, ki pa žal ne bo za oder, ampak samo za radio.

Kot po navadi, je tudi tokrat knjižnica poskrbela za drobno presenečenje: vsak obiskovalec je na stolu dobil odlomek iz Merkušjeve knjige ali pesem Silvana Paletti Divji nagelj s prevodom Marka Kravosa. Listi, povezani v tulec, so bili okrašeni z vejico rožmarina. Večer je izzvenel več kot povabilo k branju knjige, kajti obiskovalci so takoj kupili vse izvide knjige, ki jih je knjižnica priskrbel za prodajo. Prav tako so se nekateri pozanimali za odkup likovnih del, ki pa, žal, tokrat niso naprodaj.

Razstava bo na ogled do konca meseca (A. N.)

Claudio Urizzi: Svetilnik, jadrnice in sinje morje

veliko ljubezen do Trsta, kar je v nasprotju z gledanjem dopisnika znane-ga nemškega tednika. V prevodu pomeni »spiegel« ogledalo in jasno je, da realnost, ki se je zrcalila v članku, ni mogla biti po godu našim upraviteljem in delu prebivalstva, zato je vsaka priložnost dobra za očitek nemški reviji, češ da je opisala Trst neobjektivno. Zato pa je komandant Staffieri tako zelo hvalil razstavo, saj naj bi bil na fotografijah »pravi« mediteranski Trst (mediteranski? čudna ugotovitev občinskega arhitekta Del Ponteja — mogoče misli na pobratimijo z Rodosom, Ciprom in Krfom?). Sončno mesto — to je edini Trst, ki ga publika hoče videti. Trst glavnega trga, pomola San Carlo in Barkovelj, Tržačanov v lepih barčah in na sprehodu, vzvišenih palač, nad katerimi je modro nebo.

Zato pa je prav, da vzkliknemo: to ni dovolj, obstaja še drugačen Trst, manj položen in brez tolikih barv, estetsko nedovršen, a resničnejši, z vsemi svojimi problemi, veseljem in žalostjo, zato pa toliko bolj živ. Tega Trsta se ne da zreducirati samo na odblek sončnega dneva. Fotografija mora namreč pomagati, da človek razume in vidi. V Trstu so tudi fotografiji, ki so si izbrali ta medij za poklic in dokumentirajo naša življenja, ne samo azurnega neba in belih oblakov! Iz njihovih arhivov bomo čez petdeset let črpali in se seznanjali s pravo podobo mesta. Fotografija naj bo ogledalo časa in naše realnosti, tudi če nam to ni všeč, tudi če dreza v kalno in nam ne kaže tistega, kar bi radi gledali. Drugače bomo naredili isti konec kot čarovnica v pravljici o Sne-guljčici, ki je razbila ogledalo, ker ji je to odsliskavalo resničnost...

SERGIO FERRARI

Ljubljanski koncert in intervju s sovjetskim violončelistom

Romantika in dodekafonija v izvedbi I. Monigettija

Violončelist Ivan Monigetti je v Slovenski filharmoniji skupaj s pianistko Tatjano Baranovojevo izvedel recital, s katerim je dokazal, kako bistveno vlogo igra v glasbi t. i. muzikalna inteligenca. Njegova je segla zelo daleč.

Že vrstni red programa je dal vedeti, da bo narava koncerta tokrat precej drugačna. Prvo vprašanje, ki se je ob tem pojavilo je bilo, zakaj združitev dunajske romantike in dunajskega 20. stoletja v zaporedju: Weber, Beethoven, Webern, Schubert in v drugem delu Schumann in Schnittke. Običajno so programi namreč sestavljeni historično razvojno ali stilno enotno, Monigetti pa nas je za spremembo izzval in preverjal našo sposobnost hitrih časovnih in stilnih preskokov. Poleg tega pa je bila, mislim, njegova glavna ideja, da s povezavo romantično-dodekafonično pogoja prisotnost večno romantičnega tudi v glasbi, ki velja za popolnoma neromantično. In v tem je bil Monigetti prepričljiv. Webernova glasba, ki jo tako pogosto razglašajo za cerebralno, je zavzela prostorsko povečano s svojo »haiku« strukturo. Tistih nekaj tonov je počasi prehajalo iz našega prostora v eno drugo neskončnost in Monigetti je to poetiko nedogajanja ponesel tja čez previdno in zanesljivo.

Z eteričnostjo glasbenega je poskušal nadaljevati tudi v Schubertovi »Arpeggione« sonati in s tem zakril nekaj tistega karak-terja, ki se zelo zemeljsko izčrpava v svojih konfliktih in strasteh. Zato smo poslušali nekoliko medlega Schuberta z občasno intonacijo nečistostjo. Kasneje pa je Schumann spet zazvenel z mehko, rahlostjo, toplino in s tolikšno koncentracijo lepega, da bosta njegov Adagio in Allegro ostala nedvoumno zabeležena kot najboljše zaigrani skladbi večera. Monigetti je namreč človek z okusom in disciplino in niti ena njegova poteza v tej interpretaciji ne more biti označena kot odvečna ali neustrezna. To kvaliteto je sicer potem zmanjšal v Sonati Alfreda Schnittkeja (sovjetskega Nemca, ki živi in dela v Moskvi). Vanjo je vložil premalo truda, zato je bila skladba zaigrana nekoliko mimogrede. Schnittkeja tokrat nismo mogli dobro prepoznati, saj je Monigetti odprl premalo strani njegove muzikalne sestavljenosti.

MIRJAM ŽGAVEC

Sovjetska glasba, rock in perestrojka

Pred koncertom v Slovenski filharmoniji smo se pogovorili s celistom Ivanom Monigettijem.

Prihajate iz Sovjetske zveze z italijanskim priimkom...

»Da, pravilno, to je zares italijanski priimek. Moji predniki so prišli v Rusijo v 18. stoletju. Med bolj znanimi sta bila slaven arhitekt v sredini prejšnjega stoletja in neka pevka, prijateljica Skrijabina.«

Na recitalu boste predstavili nestandarden program. Ste ga sestavili sami, vam je bil predlagan? Ga morajo odobriti ustrezne komisije v Rusiji?

»Program vedno oblikujem sam, izjemoma me včasih prosijo, da zaigram kaj drugega. To se je zgodilo v Ljubljani, ko so organizatorji želeli, naj igravam Čajkovskega.«

Kaj pa bi ob tej priložnosti vi predlagali?

»Mogoče enega od skoraj neznanih koncertov L. Boccherinija, s katerim se trenutno precej ukvarjam. (I. A. Monigetti pripravlja izdajo vseh del za čelo L. Boccherinija - op. prev.) Lahko bi predlagal II. koncert Pendereckega, ki sem ga igral v Moskvi, Leningradu, na Varšavski jeseni, posnel na ploščo in ga bom v kratkem igral v Zahodnem Berlinu.«

Kako pa je nastal program recitala?

»Na romantičen repertoar sem hotel pogledati tudi skozi 20. stoletje, tako da sem povezal Schumanna, Schuberta in Beethovna z drugo dunajsko šolo, z Webernom. Zato sem skladbe tudi tako razvrstil, ker mislim, da mora vsak program izražati neko globljo idejo. Razen tega pa je v glasbi teh komponistov mnogo več skupnega, kot se to zazdi na prvi pogled.«

In zakaj Schnittke?

»Schnittke je na pol Nemec, njegova glasba je nekakšno zlitje ruske (Musorgski, Šostakovič) in nemške tradicije (Bruckner, Mahler in druga dunajska šola). Schnittke gleda na nemško romantiko in drugo dunajsko šolo z očmi Rusa, ki je vsrkal nekaj nemške kulture. Njegov oče je bil diplomat na Dunaju, tako da je Schnittke precejšen del svoje mladosti preživel tam.«

Kakšen delež ima nova glasba v vašem profesionalnem delu?

»Včasih celo večji kot bi hotel. Povabila v Zahodni Berlin npr. ne smem odkloniti. Fizično je koncert Pendereckega izredno težak in mi pri vsaki izvedbi pobere veliko sil. Izvesti moram koncert Romuna A. Viere, ki ga je napisal zame, za Varšavsko jesen mi bo S. Gubajdulina napisala koncert... Nova glasba prihaja z vseh strani, tako da se je sploh ne morem »ubraniti«.

Mar to pomeni, da v Rusiji ni dovolj izvajalcev nove glasbe?

»Ne, to pa ne, naštel sem samo nekaj konkretnih planov v bližnji prihodnosti.«

Čas za perestrojko. Se že odraža njen vpliv v vaši glasbeni kulturi?

»Pri nas se zadnje čase izvaja precej več nove glasbe, vrstijo se festivali... perestrojka je odpravila vse ovire. Če so včasih nekatera imena zbužala pomisleke, danes tega ni več.«

Kaj se dogaja s tako imenovanimi »neuradnimi« komponisti?

»Mislim, da so sedaj v glavnem vsi sprejeti v Društvo skladateljev. Poznate vi mogoče koga?

Ne.

»Veliko je alternativcev med slikarji. Pravzaprav gre za neke vrste boom slikarjev, tako da lahko svoja dela pokaže kdorkoli, celo jaz bi npr. lahko narisal in razstavil sliko. V Moskvi imajo slikarji skoraj v vsakem rajonu svoje prostore, galerije, ali pa razstavljajo kar na cesti.

Vpliv perestrojke se predvsem kaže v popularni glasbi, tako da lahko rock slišite na vsakem koraku in za vsakim vogalom.«

Pa je v ruskem rocku kaj ruskega duha?

Mislim, da ne. Rock glasba ima sploh internacionalni karakter, tako da je težko govoriti o nacionalnem v tej glasbi, razen teksta mogoče.

Dobite dovolj informacij o novi glasbi na Zahodu?

»Sam nimam večjih problemov. Izvajal sem mnoga dela Xenakisa, Beria in drugih komponistov. Prihajajo nekatere glasbene revije s svežimi novicami, kar se tiče not, pa se večina važnejših del pojavi v knjižnicah s približno desetletno zamudo. Kdor je bolj radoveden in bolj iznajdljiv, pa najde druge možnosti. Neki moj prijatelj je na primer napisal pismo Stockhausnu in on mu je poleg odgovora poslal še kopico not in knjig.

Maja letos bo v Leningradu festival sodobne glasbe, na katerega so povabljeni Cage, Boulez in Stockhausen.«

In kaj pomeni perestrojka vam v pogledu možnosti samorealizacije?

»Perestrojka sama po sebi ne daje nič, odpira pa možnosti realizacije idej. No, jaz sem se ogled za festival stare glasbe. Prvega sem ustanovil lani novembra. Letos upam, da bo drugi. In če bom v tem uspel, bo to veliko delo perestrojke.«

Pogovor pripravila MIRJAM ŽGAVEC
Prevod in priredba TOMAŽ SEVER

Nogomet: drevi v evropskih pokalih Atalanti lažje

VERONA, BERGAMO — »Prežive-la« italijanska predstavnika v evropskih nogometnih pokalih bosta drevi skušala doseči uvrstitve v polfinale, a jima ne bo lahko, saj bosta nastopila v gosteh, povrh v okrnjenih postavah. Verona, ki je v tekmi za pokal UEFA doma z 1:0 izgubila z Werderjem iz Bremna, bo nastopila brez diskvalificiranih Fontolana in Elkjaera. Trener Bagnoli še upa v čudež svojega moštva, za katerega je znano, da se v gosteh proslavlja s svojo protinapadalno igro. Toda Verona zdaj še zdaleč ne igra v slogu prejšnjih sezon. Tekmo bodo v neposrednem prenosu s pričetkom ob 19.55 predvajali po Raiuno.

Atalanta pa bo v srečanju za pokal pokalnih zmagovalcev dobesedno zdesetkana nastopila v Lizboni. Manjkajo namreč Garlini, Prandelli, Gentile, Rossi in Stromberg. Lombardom bo vseeno lažje kot Verončanom, saj so v prvi tekmi zmagali z 2:0. Tekma bo tudi po Raidue s pričetkom ob 22.25.

V ospredju pozornosti bo vsekakor povratni dvoboj v pokalu prvakov med madridskim Realom in münchen-skim Bayernom.

Alberto Tomba spet doma

MALPENSA (VARESE) — Glavni junak zimskih olimpijskih iger v Calgaryju, Italijan Alberto Tomba, je od

POKAL PRVAČOV
● Eindhoven (Niz.) - Bordeaux (Fr.) prva tekma 1:1
● Anderlecht (Bel.) - Benfica (Port.) prva tekma 0:2
● Glasgow (Škot.) - Steaua (Rom.) prva tekma 0:2
● Real Madrid (Šp.) - Bayern (ZRN) prva tekma 2:3
POKAL POKAL. ZMAGOVALCEV
● Olympique (Fr.) - Rovaniemi (Fin.) 1. tekma 1:0, 2. tekma 3:0
kval. Olimpique
● Dinamo Minsk (SZ) - Malines (Bel.) prva tekma 0:1
● Ajax (Niz.) - Young Boys (Švi.) prva tekma 1:0
● Sporting (Port.) - Atalanta (It.) prva tekma 0:2
POKAL UEFA
● Vitkovice (ČSSR) - Espanol (Šp.) prva tekma 0:2
● Werder (ZRN) - Verona (It.) prva tekma 1:0
● Bruges (Bel.) - Panathinaikos (Gr.) prva tekma 2:2
● Barcellona (Šp.) - Bayer Leverkusen (ZRN) prva tekma 0:0

včeraj spet doma. Na letališču v Malpensi ga je pričakalo več kot 200 navdušenih navijačev, v glavnem žensk.

Nogomet: danes četrtfinale EP under 21 Francija - Italija

NANCY — Nogometaši italijanske reprezentance under 21 bodo v četrtfinalu evropskega prvenstva danes ob 17. uri v Nancyju igrali proti Franciji. Trener »azzurro«, Tržačan Cesare Maldini, je glede uvrstitve v polfinale svojih varovancev optimist in upa, da bodo »azzurri« že v Nancyju dokazali, česa so zmožni.

Italija bo danes igrala v naslednji postavi: Nista, Brambati, Maldini, Zanoncelli, Benedetti, Lucci, Berti, Crippa, Rizzitelli, Cucchi, Scarafoni.

Sodil bo Madžar Lajos Nemeth. Povratna tekma bo 23. t. m. v Italiji.

Milan in Vialli Rizzitelli in Roma

MILAN — Nogometno društvo Milana odločno demantira vest, da bi zadnje čase prišlo neposredno v stik z igralcem Sampdorie Viallijem ali s predsednikom Mantovanijem. Pri Milanu tudi pravijo, da je povsem absurdno, da bi bili pripravljeni odšteti za Viallija kar 21 milijard lir.

Vodstvo Milana nadalje sporoča, da je za Viallija sicer zainteresirano, ne pa za tako vsoto.

RIM — Vse kaže tudi, da je Roma najresnejši kandidat za najem nogometaša Cesene Rizzitellija.

Tenis: Sabrina Goleš in Orešar v drugo kolo

KEY BISKAYNE (ZDA) — V prvem kolu mednarodnega teniškega turnirja sta bila Jugoslovana Sabrina Goleš in Bruno Orešar uspešna. Goleševa je premagala Švedinjo Lindqvistovo z 2:6, 6:3, 7:6, Orešar pa je odpravil Američana Puga s 7:5, 6:2, 6:2.

Tenis: turnir WCT

DALLAS — Na finalnem delu teniškega turnirja WCT (Dallas, 29. 3. - 2. 4.) bodo igrali: Wilander in Edberg (Šve.), Mayotte in Gilbert (ZDA), Becker (ZRN), Cash (Avstral.), Gomez (Ekv.), Noah (Fr.).

Biasion na »Safari rallyju«

MILAN — Na avtomobilskem »Safari rallyju«, četrti preizkušnji za svetovno prvenstvo, bosta lancio zastopala Biasion in Preston. Rally se bo pričel 31. t. m. v Nairobiu, kjer se bo 4. 4. tudi končal po 4.218 km poti.

Od Tirenskega do Jadranskega morja Vanderaerden v sprintu pred Baffijem

APPIGNANO (MACERATA) — Belgijec Eric Vanderaerden je v sprintu osvojil peto etapo mednarodne kolesarske dirke od Tirenskega do Jadranskega morja. Švicar Mächler je še naprej v vodstvu skupne lestvice.

Vrstni red: 1. Vanderaerden (Bel.), ki je 207 km prevozil v 5.47'29" s povprečno hitrostjo 35,743 km na uro; 2. Baffi (It.); 3. Cimini (It.); 4. Fondriest (It.) po 4'; 5. Joho (Švi.); 6. Calcaterra (It.); 7. Boffo (It.); 8. Rooks (Niz.); 9. Van Der Poel (Niz.); 10. Tolhdek (Bel.).

Skupna lestvica: 1. Mächler (Švi.) 22.19'59"; 2. Rominger (Švi.) po 1'; 3. Anderson (Avstral.) po 2'; 4. Fondriest (It.) po 9'; 5. Saronni (It.) po 13'; 6. Theunisse (Niz.) po 14'; 7. Petit (It.) po 15'; 8. Caroli (It.); 9. Vanderaerden (Bel.); 10. Sorensen (Dan.) po 16".

Dirka se bo končala danes z dvema poletapama v San Benedettu del Tronto.

Košarka: drevi finale pokala pokalnih prvakov

GRENOBLE — Drevi bo v Grenoblu veliki finale košarkarskega pokala pokalnih prvakov med francoskim moštvom Malines iz Limogesa in španskim Jouventutom iz Badalone.

kratke vesti - kratke vesti

Plavanje: svetovni rekord na 100 m hrbtno

TALLIN (SZ) — Sovjetski plavalec Igor Poljanski je s časom 55"17 postavil nov svetovni rekord na 100 m hrbtno. Prejšnji rekord (55"19) je pripadal Američanu Ricku Careyu, ki ga je postavil 21. avgusta 1983 v Caracasu.

Odbojka: znani vsi polfinalisti

RIM — Včeraj so odigrali že tretja odločilna četrtfinalna srečanja za uvrstitev v polfinale play offa italijanskega ženskega in moškega odbojarskega prvenstva. Izidi:

MOSKI: Pozzillo Catania - Ciesse Padova 3:0, Camst Bologna - Bistefani Turin 3:1; ŽENSKE: Civ & Civ Modena - Telcom Sesto S. Giovanni 3:0.

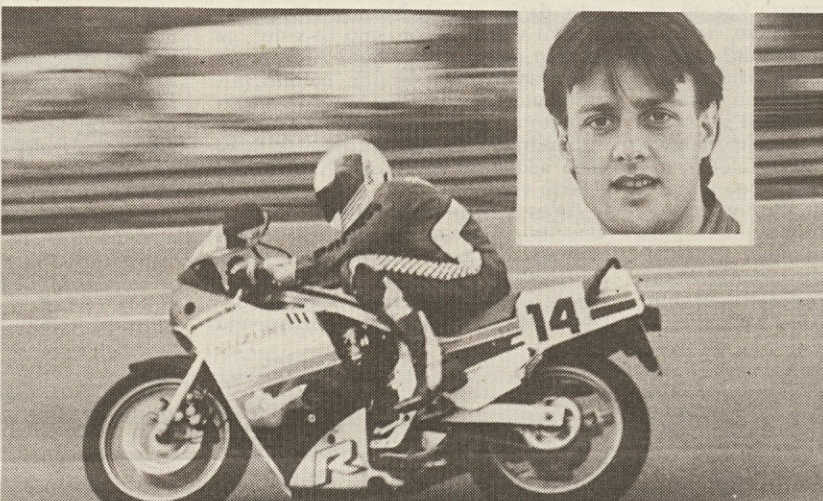
V polfinalu (največ pet tekem, pričetek v soboto) bodo tako igrali: MOSKI: Panini Modena - Pozzillo Catania, Maxicono Parma - Camst Bologna; ŽENSKE: Teodora Ravenna - Vini Doc Bari, Braglia Reggio Emilia - Civ & Civ Modena.

Konec sezone za Schneiderjevo

ŽENEVA — Za švicarsko smučarko Vreni Schneider je letošnje sezone konec. Na včerajšnjem zdravniškem pregledu so namreč izključili kakršenkoli zlom, svetovali pa so ji daljše obdobje počitka, ker si je pretegnila ligamente na kolnih.

Na nedeljski mednarodni motociklistični dirki na Grobniku

Odlično tretje mesto Edmunda Hlabiana

V nedeljo je tekmovalac Primotor kluba Edmund Hlabian res dobro izpeljal svojo prvo tekmo v razredu nad 750 ccm. Dirko, ki jo je organiziral AMSJ v sodelovanju z FM Motorrader iz Kölna, je bila za mladega tekmovalca odlična pripravljalna trening pred začetkom sezone 1988. Hlabian, ki bo tekmoval v profesionalnem razredu superbike s suzukijem GSX 750 R model '88, trenutno še na razpolaga z motorjem. Dirko na Grobniku je podoben suzukijem model '87. Gradbeniško podjetje Miha Deluk je v obliki sponzorizacije za to tekmo poskrbelo za kritje stroškov najema motorja.

Dirka za razred nad 750 ccm se je odvijala v dveh preizkušnjah po 12 krogov vsaka za skupnih 100 kilometrov. Hlabian je od samega začetka dokazal svoje sposobnosti in je po nekaj krogih, ki jih je prevozil na 4. mestu, dohitel in pustil za sabo vodečo trojico, prav na ciljni ravni pa ga je prehitel nemški prvak Smidtz (suzuki 1100R). V drugi vožnji je Hlabian vodil od starta do četrtega kroga, nakar je moral kloniti pred Smidtzem, Heyerjem in Pfrangerjem, ker so gume začele popuščati in se je moral zadovoljiti s končnim 3. mestom.

KONČNI VRSTNI RED: 1. Smidtz (suzuki 1100R); 2. Heyer (yamaha FZR 1000); 3. Hlabian (suzuki 750R).

Namizni tenis: v ženski B ligi

Zanesljiv uspeh prve ekipe Krasa Globtrade

ŽENSKA B LIGA

S.S.V. Karneid - Kras Globtrade A 1:5
Clementi - T. Ravbar 2:1 (21:17, 17:21, 21:16); Nardin - Obad 0:2 (17:21, 16:21); Michielli - Škrk 0:2 (23:25, 9:21); Clementi - Obad 0:2 (19:21, 14:21); Michielli - Ravbar 0:2 (12:21, 11:21); Nardin - Škrk 0:2 (10:21, 9:21).

Krasovke so se na gostovanju pri bocenskem Karneidu dobro odrezale. Tako kot v začetnem delu doma, so ga z istim rezultatom premagale tudi na njegovem terenu. Tudi tokrat je Clementijeva sicer premagala T. Ravbar, le da je sedaj krasovka igrala bolje in je kljubila šele v tretjem setu. Obadova, Škrkova in kasneje tudi Ravbarjeva v nasprotnicah niso našle enakovrednega partnerja.

Kras Globtrade B - Auer Ora 1:5
Colja - Pernstich 0:2 (15:21, 13:21); Čok - Wieser 2:1 (17:21, 21:19, 22:10); Mosetti - Mattivi 0:2 (11:21, 12:21); Čok - Pernstich 0:2 (19:21, 15:21); Colja - Mattivi 0:2 (11:21, 11:21); Mosetti - Wieser 0:2 (9:21, 21:21).

Na hudi preizkušnji so bile predstavnice B ekipe, ki so gostile vodečo ekipo Auer Ora. Najbolj se je izkazala

Katja Čok, ki je premagala Wieserjevo v tretjem setu. Rezultati Čokove kažejo napredek, saj je to njena druga tekma, ki jo je znala dobiti na razliko, medtem ko jih je doslej na isti način izgubljala.

IZIDI 9. KOLA: Kras Globtrade B - Auer Ora 1:5, Lana Tischtennis - Azzurra 5:4, Karneid - Kras Globtrade A 1:5, Fincantieri Trst - Recoaro 5:3.

LESTVICA: Auer Ora, Fincantieri Trst 16, Kras Globtrade A 14, Azzurra 10, Recoaro 8, Lana Tischtennis 6, Kras Globtrade B 2, Karneid 0.

MOŠKA C LIGA

Kras Globtrade - Cassa Rurale 5:0
I. Milič - Pallanch 2:0 (21:11, 21:15); Stocca - Moser 2:0 (22:10, 21:10); Bole - Chiogna 2:1 (19:21, 21:19, 21:18); Stocca - Pallanch 2:0 (21:10, 21:10); I. Milič - Chiogna 2:1 (15:21, 21:17, 21:15).

Moška ekipa se je Cassi Rurale pošteno oddolžila za poraz v prvem delu (5:3). Premagala jo je z visokim rezultatom in doma nepremagljivi Chiogna se je moral v Zgoniku predati Boletu in Igorju Miliču, pa čeprav v treh setih.

IZIDI 9. KOLA: Mezzolombardo - Edera Pordenon 4:5, Kras Globtrade - Cassa Rurale 5:0, Lana Tischtennis - Alto Adige 5:2, Fincantieri Trst - Italcantieri Tržič 5:3.

LESTVICA: Fincantieri Trst 18, Alto Adige 14, Lana Tischtennis 12, Kras Globtrade 10, Edera 8, Mezzolombardo, Cassa Rurale 4, Italcantieri Tržič 2.

MOŠKA D-1 LIGA

Ronco 5 Trst - Kras Globtrade 5:3
Zanot - R. Milič 0:2 (14:21, 11:21); Norito - Colja 2:1 (18:21, 21:12, 21:15); Dodini - M. Milič 2:0 (21:7, 21:12); Zanot - Colja 0:2 (16:21, 19:21); Dodini - R. Milič 2:0 (21:15, 21:9); Norito - M. Milič 2:0 (21:8, 21:11); Dodini - Colja 0:2 (19:21, 20:22); Zanot - M. Milič 2:0 (21:11, 21:16).

Proti ekipi z vrha lestvice so se krasovci pošteno potrudili, čeprav je vse bolj jasno, da bodo letos izpadli iz lige. Pohvaliti gre Marjana Miliča, ki je pokazal dokaj dobro igro proti močnemu nasprotniku ter Igorja Coljo, ki je osvojil dve točki. Tretjo točko za Kras Globtrade je osvojil kapetan Roberto Milič. (J. J.)

Kolesarstvo: sezona v polnem teku

Na progi tudi mladinci

Po izredno uspešni otvoritveni kolesarski dirki amaterjev, ki je bila prejšnjo nedeljo v Lonjerju, so to nedeljo začeli sezono v naši deželi tudi juniorji in sicer s hitro ravninsko dirko Trst - Pordenon, ki se je tudi letos zaključila s splošnim sprintom, v katerem je bil najhitrejši mladi predstavnik kluba Libertas Tendepratic iz Ceresetta Coduti pred ronškima predstavnikoma Bedinom in Miclaucichem ter odličnim proseškim kolesarjem Edijem Rupelijem, sicer članom tržaškega Cotturja. Dirke se je udeležilo 97 kolesarjev, med katerimi so levji delež, kar tretjino, predstavljali jugoslovanski juniorji, ki tekmujejo za klube Valjevo, Krka Novo mesto, Astra Ljubljana, Rog Ljubljana, Sava Kranj, Siporeks Pulj, Sloga Idrija. Prav ti kolesarji so bili najaktivnejši, med vsemi pa so se odlikovali mladi Jelič iz Valjeva z

dolgim pobegom ter Novomeščana Judež in Eržen v zaključnem naletu.

Vrstni red v Pordenonu pa je bil naslednji: 1. Coduti (Libertas Tendepratic), ki je 108 km dolgo progo prevozil v 2.30' s povprečno hitrostjo 43,200 km na uro; 2. Bedin (Detroit Ronchi); 3. Miclaucich (Detroit Ronchi); 4. Rupelli (SCV Cottur); 5. Giacomini (Fontanafredda); 7. Judež (Krka Novo mesto); 8. Eržen (Krka Novo mesto).

V soboto pa je bila v Poreču otvoritvena dirka jugoslovanske sezone. Na 145 km dolgi krožni progi je zmagal Šebenik (Rog) pred klubskim tovarišem Ugrenovičem. Šebenik je tudi končni zmagovalac Trofeje poreške riviere, ki se je odvijala v štirih preizkušnjah, med katere je spadala tudi dirka Adrije Resim iz Lonjerja. (R. Pečar)

Delovanje nogometne komisije ZSŠDI

Važen sestanek v Repnu

V Repnu bo danes ob 15.00 tudi prijateljska nogometna tekma med reprezentancama F-JK in Slovenije

Prvenstvena naloga nogometne komisije, pri kateri je mesto načelnika pred enim letom prevzel podpisani, potem ko jo je dotlej poštreno vodil Boris Primožič, je bila v zadnjem obdobju v tem da organizira mladinske medšolske nogometne turnirje in s tem popularizira nogomet med zamejsko mladino. Po 4 letih prirejanja turnirja se je izkazalo, da so naša društva stopila na pravo pot, saj veliko otrok, ki so se prvič približali nogometu prav ob tej priložnosti, predstavljajo danes bodočnost našega zamejskega nogometa in izreden kapital, ne samo na športnem področju, ampak tudi širše, na narodnoobrambno.

Toda nogometna društva in tako neposredno tudi nogometna komisija so spoznali, da obstajajo tudi druga področja nogometnega življenja, ki jih naša društva do takrat niso krila, ali iz lastne malomarnosti ali zaradi nasprotovanja določenih krogov znotraj nogometne zveze. Zato so se odločili, da s svojim delovanjem in prisotnostjo vplivajo na odgovorne pri nogometni zvezi in to na vseh nivojih, od pokrajinskega, preko deželnega do zveznega komiteja. Treba priznati, da so se z izvolitvijo Franca Bloccaria za predsednika pokrajinskega komiteja v Trstu stvari bistveno spremenile in je danes vzdušje bolj sproščeno in sodelovanje plodno.

Pot, za katero se je nogometna komisija odločila, se je izkazala za pravilno, kajti nikomur ni ušlo dejstvo, da so slovenska društva v zadnjih letih nastopala enotno in vsakokrat postavila v ospredje našo pripadnost kot tudi pripravljenost do sodelovanja.

V tej novi luči je prišlo za naša društva do korenitih sprememb. Prvič v zgodovini nogometnega življenja se je predstavnik ZSŠDI udeležil občnih zborov amaterskih nogometnih društev v Rimu. Julija lani pa je prišlo v Dolini do prvega formalnega sestanka med predstavniki slovenskih nogometnih društev in predsednikom deželnega nogometnega odbora Merioem. Na tistem sestanku, ki je bil bolj organizacijskega značaja (obravnavali so npr. dodelitev finančnih sredstev za gradnjo športnih objektov) je bil začr-

tan dolgoročni delovni program. V tem duhu bo tudi današnji sestanek v Repnu, kjer se bosta tudi srečali reprezentanci amaterjev dežele F-JK in Slovenije (ob 15. uri). Deželna nogometna zveza je namreč poverila SZŠDI oz. nogometni komisiji nalogo organiziranja srečanja, od njegovega reklamiranja preko informacijskih sredstev in dvojezičnih lepakov do izbire igrišča in svečanosti pred pričetkom tekme.

Na tem sestanku, katerega se bodo udeležila vsa zamejska nogometna društva z Goriškega in Tržaškega, bodo postavljene predsedniku Merioiu določene zahteve, ki gredo od zvezi-nega priznanja slovenskega pozdrava, uvedbe kazenskega postopka za izrečeno »žaljkivo« nastopajočega slovenskega igralca, sprejetja Združenja v nogometno zvezo, kot to predvideva statut zveze, ter organizacija deželne-ga pokala.

Nogometna komisija bo, poleg že omenjenega medšolskega turnirja, katerega se bodo letos udeležili tudi otroci, ki obiskujejo osnovne in srednje šole na Goriškem, organizirala drugi mednarodni turnir Alpe-Jadran v mladinskem nogometu.

Glede predprvenstvenih priprav so se goriška in tržaška društva odločila, da bodo v Kočevju.

BORIS GOMBAČ

Še o sedmem šolskem smučarskem prvenstvu

Organizator zamejskega šolskega smučarskega prvenstva, ki je bilo prejšnji teden na Zoncolanu, nam je sporočil, da je prišlo pri že objavljenih (sicer uradnih) lestvicah od nekaterih sprememb. Lestvici za srednje in višje šole sta sedaj naslednji:

NIŽJE SREDNJE ŠOLE: 1. S. Kosovel TS 311 točk; 2. F. Levstik TS 264; 3. S. Gregorčič TS 247; 4. I. Cankar TS 199; 5. Ciril in Metod TS 168; 6. I. Gruđen TS 138; 7. I. Trinko GO 190; 8. F. Erjavec TS 103; 9. F. S. Finžgar GO 14.
VIŠJE SREDNJE ŠOLE: 1. F. Prešeren TS 533; 2. Ž. Zois TS 491; 3. J. Stefan TS 391; 4. Ž. Zois GO 305; 5. P. Trubar GO 280; 6. G. Galilei GO 163; 7. I. Cankar GO 154; 8. A. M. Slomšek TS 69.

Rokomet: mladinsko prvenstvo

Lahka zmaga krasovcev

LIBERTAS - KRAS TRIMAC 11:40 (5:15)

KRAS TRIMAC: Klinc, Milič, Vremec 1, Sosič 8, Fonda 1, Raseni 19, Weissenegger 1, Simoneta 2, Pegan, Sardoč 5, Predonzani 1, Gruđen 2.

Krasovci so z lahkoto odpravili tudi Libertas, ki se je izkazal za dosti šibkejšo ekipo kot je bilo pričakovati. Še najbolj se je razigral kapetan Raseni, ki je zadel na vse mogoče načine. Velik napredek je v vlogi vratarja pokazal Marko Milič.

Vse kaže, da so krasovci le preboleli šok, ki so ga doživeli ob porazu v zadnji prvenstveni tekmi proti Cividinu, proti kateremu se bodo v okviru mladinskega prvenstva spet pomerili že danes ob 19.30 v Zgoniku. Naši fantje bodo igrali na zmago, s katero se ne bi samo oddolžili Tržačanom za poraz, temveč bi si tudi praktično zagotovili nastop na meddeželnem delu mladinskega prvenstva. (Pjotr)

Košarka: 1. moška divizija

Uspeh Kontovelcev in cicibonašev

BARCOLANA A - KONTOVEL 69:85 (28:42)
KONTOVEL: Nabergoj 2, Luxa, Kneipp 2, Pertot 6, Colja 2, Grilanc 30 (8:8), Livio Emili 27 (5:10), Aleksander Emili 8 (4:7), Versa 8 (0:1). TRI TOČKE: Pertot 2. PM: 17:26. ON: 16.

Kontovelci so prvič zmagali. Tekma je potekala stalno enosmerno. V napadu se je kot ponavadi izkazal Livio Emili, končno pa je tudi Grilanc zaigral na ravni svojih sposobnosti. (Andrej)

INTER MILJE - BOR 80:67 (39:30)
BOR: Oblak 8 (0:1), Furlan 19, Gerdol 4 (0:2), Acerbi, Covaccio, Udovič 10 (2:2), Canciani 13 (0:3), Slobec 4, Jančar 5 (1:2), Baitz 4 (2:2).

Borovci so prvič izgubili v tem prvenstvu proti močni ekipi Interja iz Milj. Naši so igrali pod svojimi sposobnostmi predvsem v prvem polčasu. Pomanjkljivi so bili zlasti v obrambi, tako da je nasprotnik prevzel visoko vodstvo 17 točk. Nato so »plaviv« reagirali in se začeli približati nasprotniku. Tri minute pred iztekom tekme so zaostajali samo za šest točk, več pa niso zmogli. (L. Furlan)

CICIBONA - AMATORI BASKET 80:79 (43:36)
CICIBONA: Kovačič 13 (1:1), Lippolis 13 (5:7), Jogan 8 (5:6), Volk 14 (2:3), Fonda 0 (0:1), Smotlak 25 (4:5), Barbiero 4 (0:1), Turk 0 (0:2), Pupolis 3 (3:4), Jagodic. PON: Smotlak (32), Kovačič (38). TRI TOČKE: Smotlak 3, Jogan 1.

V zaostalem srečanju so cicibonaši osvojili še dve točki, s prikazano igro pa so tokrat razočarali, zlasti v zadnjem delu tekme. K sreči so tokrat naši imeli opravka s poprečno ekipo, ki uvršča le dve solidna igralca, tako da je zmaga le pripadla našim košarkarjem. (V. Jogan)

LESTVICA PO 1. DELU: 1. Cicibona 10; 2. Sokol 8; 3. Saba A 4; 4. Basket Trieste A 4; 5. Amatori Basket 2; 6. Superbasket 2.

Turnir v Kranju

Dvojni poraz naših

SLOVAN - ZSSDI 104:66 (51:28)
KRANJ - ZSSDI 74:69 (39:39)
ZSSDI: Briščik, Gregori 6 (0:2), Pavlica 17 (1:1), Pertot 4 (0:1), Gulič 12 (0:1), Rudež 2 (0:1), Rebula 19 (5:11), Pečar 9 (1:2), Spacal. TRI TOČKE: Pavlica 2.

Igralci združene ekipe letnika '73 so se vrnili iz Kranja praznih rok. V četrtfinalu pionirskega pokala Šumi so namreč dvakrat izgubili. Naši so vsekakor povsem zadovoljili. Škoda le, da niso nastopili v popolni postavi (manjkala sta Debeljuh in Bandi). (A. Pavlica)

UNDER 18

VESNA - CGS 0:2 (0:0)
VESNA: Saverino, Grgič, Babič, S. Sedmak, Zarotti, Švab, M. Sedmak, Taučer, Škabar, Kavalič, Esposito.

Vesna je tudi na domačem igrišču položila orožje pred povprečnim CGS. Križani imajo velike težave pri nastavljanju igre, v napadu pa igrajo brez pravih shem, tako da je priložnosti zelo malo. Predvsem neprepričljivo igrajo napadalci. V soboto so gostje povedli z 11-metrovko. Vesna je bolj šibko odgovorila, gostje pa so z motiviranim pristopom nekaj minut pred koncem podvojili, potem ko so z lepo akcijo najprej preliščili obrambo, nato še vratarja. Kljub dobremu igral-skemu kadru Vesna nadaljuje s slabimi nastopi in upati je, da se bodo Križani vsaj v tem zadnjem delu prvenstva nekoliko potrudili in popravili slab vtis. (Andrej Kostnapfel)

BREG - FORTITUDO 2:2 (0:1)
STRELCA ZA BREG: Diminich in Prašel

BREG: Giorio, Ota (Salvi), Sancin, Kerstich, Diminich, Turco, Slavcev (Bandi), Olenik, Prašel, Giuressi, De Franceschi, Giacobbe, Grilanc.

Kot že večkrat doslej je Brežanom spet uspelo doseči prestižen uspeh v zadnjih minutah. Obe ekipi sta igrali napadalno. Brežani so bili nevarni predvsem s Kerstichem in Giressijem, medtem ko je vratar Giorio lepo ubranil nekaj nevarnih strelav. Fortitudo je povedel prav ob koncu prvega polčasa. V drugem delu je Fortitudo zadel dve prečki in naposled podvojil. Toda Brežani se niso vdali in deset minut pred koncem z Diminichem zmanjšali zaostanek, po vrsti napadov pa je Prašel z močnim strelom izenačil. Ekipa se je srčno borila, predvsem na koncu tekme. (E. B.)

IZIDI 22. KOLA: S. Sergio - Supercaffè 3:0, Opicina - S. Vito 1:1, Breg - Fortitudo 2:2, S. Andrea - Chiabola 2:4, Muggesana - Montebello 0:0, Edile - S. Marco 2:1, Vesna - CGS 0:2, Vivai Busà - Costalunga 2:2.

LESTVICA: Vivai Busà 36, Edile in S. Sergio 31, Opicina 26, Chiabola 26, Muggesana 24, CGS in Costalunga 22, Breg 19, Fortitudo in S. Vito 18, Montebello 17, S. Andrea 15, Supercaffè 14, S. Marco 13, Vesna 12.

NARAŠČAJNIKI

OPICINA - BREG BEST 3:0 (2:0)
BREG: Giacobbe, Štefanič, Ota, Majevski, Zupin, Pečar, Crissani, Rocchetti, Pelizari, Grilanc, Buzzi.

Tokrat Brežani res niso imeli sreče. Ves prvi polčas so igrali vnapadu,

naša košarkarska moštva v mladinskih ligah - naša košarkarska moštva v mladinskih ligah

DEŽELNI MLADINCI

BASKET TS - KONTOVEL ELEC-TRONIC SHOP 44:90 (26:41)
KONTOVEL ELECTRONIC SHOP: čebulec 7 (1:2), Rupel 2, Pahor 2, Sterni 17 (0:1), Dolhar 6 (0:4), Škrk 25 (0:2), Pertot 6 (2:2), Civardi 19 (1:5), Stanissa 6, Cingerla. TRI TOČKE: Škrk, Sterni 1.

Proti šibki peterki Basket Trst so naši upravičili vlogo favorita. Z veliko lahkoto so odpravili nasprotnika, ki se je predstavil na tekmi s samimi petimi igralci. Naši so dobro igrali, nekaj težav pa so imeli v začetnih minutah proti conski obrambi. Ponovno je za-blestel v Kontovelovih vrstah Škrk, ki je bil najučinkovitejši strelec srečanja. Sedaj čaka naše težka preizkušnja, pomeriti se morajo namreč z močno ekipo Scoglietta, ki so jo v prvem kolu prvenstva premagali v gosteh za eno točko. (R. M.)

LESTVICA: Kontovel Electronic Shop 18; Inter 1904 16; Arte in Scoglietto 14; Ardita 10; Barcolana 8; Basket TS 2; Motonavale 0.

DRŽAVNI KADETI

Bor Adriaimpex - Stefanel 79:64 (37:30)

BOR ADRIAIMPEX: Arena 16 (4:6), Oberdan 14 (7:11), Krasna 7 (3:4), Škerk, Preselj, G. Bajc, I. Bajc 8, Azman 30 (9:16), Smotlak 4. TRI TOČKE: Azman 3, Oberdan 1.

Prav gotovo, kdor je sledil sobotni tekmi, je ostal presenečen. Po visokem porazu s Castorjem verjetno nihče ni pričakoval, da bodo borovci takoj reagirali in premagali Stefanel. Če k temu pa dodamo še, da se je v drugi minuti poškodoval Škerk in da je Smotlak večji del tekme sedel na klopi zaradi osebnih napak, pa je prepričljiva zmaga še bolj neverjetna. Borovci so od vsega začetka vodili, vendar jim ni uspelo takoj zadati nasprotniku končnega udarca, saj so imeli velike težave pri zaustavljanju Stefanelovega 2,05 m visokega centra Volpisa. Od 10. minute prvega polčasa dalje pa je 20 cm manjši Krasna začel svoje delo v obrambi in z veliko požrtvovalnostjo zaustavil Volpisa, ki je polovico košev dal, ko je bilo tekme praktično konec. Azman, Arena in Oberdan pa so z izredno natančnostjo zadevali koš. (L. Furlan)

LESTVICA: Castor 26; Fantoni in Don Bosco 24; Stefanel in Segafredo 22; Bor 20; Saba in Airone 10; Jadran Farco in Tecnoluce 6; Soteco 4.

Tudi tokrat na naših igriščih ni bilo presenečenj, če izvzamemo ne-pričakovan poraz naraščajnikov Bora proti solidnemu Libertasu. Na ta način bo »plaviv« težko uspelo osvojiti drugo mesto, če upoštevamo še, da Kontovel nadaljuje svojo zmagovito pot. V istem prvenstvu je bil tudi slovenski derbi med Bregom in Sokolom. Zmago so zaslužno osvojili prvi. In nazadnje je treba omeniti še poraz Poleta proti prvouvrščenemu Stefanelu. Pri dečkih so tekmo med Borom in Servolano odložili. Kontovelci trenerja Joganu pa so osvojili dragocen par točk proti drugi slabši postavi Servolane. Za delno presenečenje so poskrbeli borovci v prvenstvu »propagande«. V gosteh so visoko premagali prvouvrščeni Santos, ki pa je nastopil brez svojega najboljšega igralca, 1,95 m visokega centra Sciarabbe, letnik 1975. S serijo zmag nadaljujejo mladinci Kontovela, ki še naprej vodijo na skupni lestvici. Borovi državni kadeti so osvojili lepo zmago proti »razočaranju« prvenstva Stefanelu in s tem dokazali, da bi lahko sodili med prve tri ekipe. Škoda le, da ne zaupajo lastnim sposobnostim v odločilnih tekmah. (Furlan Luka)

NARAŠČAJNIKI

BREG - SOKOL 89:73 (47:38)
BREG: Punis 10 (0:2), Corbatti 16, Zeriali 16 (2:2), Mokor (0:2), Rosso 14, Gombač 20 (0:2), P. Bandi, Kralj, Škabar 8 (2:4), V. Bandi 14.

SOKOL: Gabrovce, Mil. Pertot 4, Legiša, Gruden 28, Sam. Pertot 24 (3:3), Mar. Pertot 9 (1:4), Gerli, Anl. Pertot 5, Hmeljak 2, Argiolas 2.

TRI TOČKE: Punis 2, A. Pertot, Mart. Pertot, Sam. Pertot 1.

Tekma se je za domačine začela katastrofalno, saj so presenečeno strmeli v goste, ki so z veliko gotovostjo niza-li koš za košem. Že v polovici polčasa so se domačini zbrali, nasprotnike dohiteli in postopoma večali prednost. Pri Nabrežincih gre pohvala dvojici Samo Pertot ter Gruden, pri domačinih pa so končno na res dobrem nivoju zaigrali štirje beki: Corbatti, Zeriali, Rosso ter Punis. Omeniti je treba še, da je v tej tekmi uspešno debutiral mladi in perspektivni Peter Bandi. (Stojan)

BOR INDULES - LIBERTAS 85:97 (47:41)

BOR: Schiulaz 11 (3:6), Korošec, Starec 4, Barini 4, Pavlica 43 (1:4), Rudež 10 (0:5), D. Umer 9 (1:7), Spacal, Pettiroso 2 (0:2), Simonič 2 (2:2). TRI TOČKE: Pavlica 4.

Izkazalo se je, da so borovci brez Debeljuha za kategorijo slabši, kar je lahko še razumljivo, saj je ekipa vedno slonela na ramenih Pavlice in Debeljuha. Žalostno in zaskrbljujoče pa je dejstvo, da ostalim igralcem sploh ni do tega, da bi v njuni odsotnosti pokazali, kaj znajo. (V. Jogan)

SABA - KONTOVEL 82:93 (40:50)

KONTOVEL: Emili 2, Kralj 10, Briščik 6, Rebula 33, Gregori 7, Gulič 27, Budin 2, Pečar 6.

naši nogometaši v mladinskih ligah - naši nogometaši v mladinskih ligah

toda prejeli so dva nesrečna gola, enega od teh iz nedovoljenega položaja. V drugem polčasu so naši fantje še napadali, toda tretji gol v sredini polčasa jih je zelo potrl, da oddlej niso več igrali lepo. Pohvalo zasluži Grilanc, še posebej za prvi polčas. (Buzzi)

CGS - VESNA 3:1 (1:0)
STRELEC: Peter Sedmak v 75. min. VESNA: Delise, Saba, Esposito, Mahorčič, Dussi, Košuta, Zorzut, Tence Baselice, T. Sedmak, Švab.

CGS je prikazal boljšo igro. Že v uvodnih minutah so gostitelji učinkovito izvedli 11-metrovko. Križani se niso znali postaviti po robu nasprotniku in tako so v drugem polčasu domačini spet zadeli, ponovno iz 11-metrovke. Vesna je poraz omilila z osebno akcijo Petra Sedmaka. Preigral je nekaj branilcev in vratarja. V zadnji minuti srečanja so domačini dosegli še tretji gol. Vesna je imela tokrat proti tudi sodnika, ki je s pristranskim so-njnjem močno oškodoval plave, razve-ljavil pa jim je tudi zadetek, zaradi pojasnil pa je izključil povrh vsega še igralca Petra Sedmaka. (Andrej Kostnapfel)

IZIDI 23. KOLA: Fortitudo - Campi Elisi 2:0, S. Vito - Campanelle 1:2, CGS - Vesna 3:1, Montebello - Giarizzole 1:1, Opicina - Breg Best 3:0, Olimpia - Primorje 1:3, S. Sergio - Portuale 0:1, Domio - Muggesana 0:4. LESTVICA: Zauale Rabuiese 33, Portuale in Montebello 32, Primorje 31, CGS 30, Olimpia, S. Sergio in Muggesana 28, Fortitudo 26, Domio 25, Giarizzole 24, Opicina 16, Vesna 13, Campi Elisi 11, Breg Best 7, S. Vito 6, Campanelle 2.

obvestila

ŠD KONTOVEL
sklicuje danes, 16. t. m., ob 20.30 v pro-storih društvene gostilne na Kontovelu redni letni občni zbor. Vabljeni!

PLAVALNI KLUB BOR
vabi na drugi redni občni zbor, ki bo v petek, 25. t. m., ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju na stadi-
onu »1. maj«, Vrdeška cesta 7 v Trstu, z naslednjim dnevnim redom: 1. otvori-tev in umestitev delovnega predse-dstva; 2. predsedniško poročilo; 3. po-zdravi gostov in diskusija; 4. razno.

ŠD MLADINA
priredi smučarski izlet v nedeljo, 20. t. m., v Sappado ob priložnosti tržaškega smučarskega prvenstva. Odhod z Op-čin ob 5.45 in iz Križa ob 6.00. Vpisova-nje v Domu A. Sirk v Križu danes, 16. t.

NAJMLAJŠI

BREG BEST - OLIMPIA 0:6 (0:4)
BREG BEST: Gigliano, Kalc, Strain, Maver, Švab, Laurica, Mondo, Bandi, Vrše, Ferluga, Bajec, (d. p. Zahar, Karis, Poretti).

Tudi ob dvanajstih, ko se je pričela tekma, Brežani še niso bili zbujeni. Igrali so brez volje, povrhu so se med sabo prerekali. Gostje so v začetnih minutah dosegli dva gola, do konca polčasa pa še dva. V drugem polčasu je Breg Best več napadal, nasprotniki pa so bili v protinapadu še dvakrat uspešni. (L. Švab)

IZIDI 21. KOLA: Montebello - Zau-le Rabuiese 1:1, Portuale - S. Andrea neod., Primorje - Don Bosco 0:1, Breg - Olimpia 0:6, Giarizzole - CGS 1:1, Triestina - Fortitudo neod., Campanelle - Esperia 2:0.

LESTVICA: Olimpia 39, Triestina 38, Portuale 31, CGS 28, S. Giovanni 27, Breg Best in Don Bosco 21, Cap-manelle 20, Primorje 16, S. Andrea 15, Montebello 13, Giarizzole 12, Fortitudo 10, Zauale Rabuiese 7, Espe-ria 0.

Na Goriškem

JUVENTINA ASS. CARNICA - CORMONESE 0:2 (0:2)

JUVENTINA ASS. CARNICA: Pe-ric, M. Petean, Lomuscio, Marusič, Marino, Petean, Češčut (Marvin), Ger-golet (Narduzzi), Kobal (Lutman), De-vetak, Dario, Korsič. Igor in Aleksan-der Florenin.

Juventinci izkazuje res niso imeli sre-če in končni izid je vsekakor prehuda kazen, saj so si s prikazano igro in po-žrtvovalnostjo zaslužili več. Naj pove-mo, da je sodnik »spregledal« vrsto grobsti igralcevCormoneseja, tako da

m., od 18.00 do 20.00. Tekmujejo samo tekmovalci z izkaznico FISI.

ZSSDI
obvešča, da bo v petek, 18. t. m., ob 20. uri na sedežu ZSSDI v Trstu seja od-bojarske komisije.

ŠPORTNO ZDRUŽENJE JADRAN
vabi navijače na prvenstveno tekmo PETRARCA PADOVA - JADRAN, ki bo v nedeljo, 20. t. m., v Padovi. Odhod posebnega avtobusa za navijače bo ob 14.30 z Opčin, ob 14.45 s Proseka in ob 15.00 iz Nabrežine. Povratek takoj po končani tekmi s prihodom približno ob 22.30. Cena prevoza 10.000 lir.

Vpisovanje v trgovini čevljev Mala-lan na Opčinah, v cvetličarni Nadja na Proseku in v potovalnem uradu AURO-RA v Trstu.

je polovica slovenskih igralcev tekmo končala s potolčenimi nogami.

Po prvem polčasu, ko so gostje do-segli oba zadetka, so domači igrali od-ločneje in izvedli več napadalnih ak-cij, a rezultat je ostal nespremenjen. (Magda Prinčič)

ZAČETNIKI

GIARIZZOLE - ZARJA ADRIA-IMPEX 3:0

ZARJA: Plehan (Poropat), Pussini, Maks Grgič, Tence, Kralj, Doljak, Granzoto, Dellafontana, Jurinčič, Vre-mec, Ražem.

Zdesetkani zarjani nič niso mogli progi močnejšemu nasprotniku. Zaradi številnih odsotnosti je bila postava precej drugačna kot po navadi, tako da je moral vratar igrati v neobičajni vlogi napadalca. Vendar tudi te odsot-nosti ne morejo opravičiti medle in neborbene predstave zarjanov. (M. Ž.)

IZIDI 16. KOLA: Breg Best - Pri-morje 1:2, Ponziana - Muggesana neod., Giarizzole - Zarja Adriaimpex 3:0, Opicina - Chiabola 0:1, Vivai Busà B - Campanelle neod., Fortitu-do - S. Giovanni 0:3, Soncini A - Espe-ria 5:0.

LESTVICA: S. Giovanni 30, Sonci-ni A 27, Chiabola 23, Giarizzole 20, Ponziana in Primorje 19, CHGS 17, Vivai Busà B 15, Zarja Adriaimp. in Fortitudo 13, Opicina in Muggesana 10, Breg Best 6, Campanelle in Espe-ria 4.

Na Goriškem

JUVENTINA EDILCASA - POGGIO 6:0 (3:0)

STRELCI: A. Ferfolja, P. Gergolet, Lakovič, I. Pahor, Devetak (2).

JUVENTINA EDILCASA: Florenin, Ambrosi, Lakovič, Zampar, A. Flore-nin, Češčut, P. Gergolet, Pahor, A. Fer-folja, D. Gergolet, D. Ferfolja (Deve-tak), Menis.

Proti šibkemu nasprotniku se je združena ekipa razigrala. Hitro in na-tančno je prihajala do nasprotnikovih vrat. Na sredini sta tokrat, igro dobro vodila Češčut in David Gergolet, kar se je odražalo tudi v napadu, kjer so Juventinovi napadalci že po desetih minutah dosegli tri zadetke.

Pohvala gre tokrat vsem igralcem, ki so tudi med zimskim počitkom po-kazali resnost na treningih, ki sta jih vodila Evgen Ferfolja in Franco Vec-chiato. (Magda Prinčič)

CICIBANI

SKUPINA B

BREG BEST - MUGGESANA 0:4 (0:0)
BREG BEST: Čuk, Bandi, Ota, Roc-co, I. Šik, Argenti, Stefani, D. Šik.

meznikov bi omenili malega Mateja Cingerlo in Igorja Vodopivca, za igro v napadu. (V. Jogan)

LESTVICA: Don Bosco 28; Latte Carso A 26; Tecnoluce in Ricreatori 20; Bor Indules 16; San Marco 12; Kontovel Kronos 10; Libertas in Pog-gi 8; Inter 1904 in Latte Carso B 4.

PROPAGANDA

SANTOS - BOR 31:88 (11:47)

BOR: Bandi 2, Ferluga 2, Volpi, Gal-lopin 25 (1:2), Grbec 5 (1:2), Samec 13 (3:4), Giacomini 11 (1:2), Calzi 2, Cupin 12 (2:4), Porporati 16 (2:4).

V pomembni tekmi za mesta pri vrhu so borovci visoko slavili proti doslej nepremaganemu Santosu. Do-mačini so nastopili v okrnjeni postavi, saj jim je manjkal visoki Sciarabba. O tekmi sami ni kaj dosti povedati. Že po prvi četrtini so »plaviv« vodili z 31:2. Prednost pa so stalno večali. Pohvalili bi vso ekipo, posebno pa tiste igralce, ki ponavadi manj igrajo. (A. Kovačič)

LESTVICA: Ricreatori A, Autosan-dra in Don Bosco 8; Bor 6; Latte Car-so 4; Ferroviario 2; Stefanel in Inter 1904 0.

MINIBASKET

Trofeja Jadran

BREG - SOKOL 86:19 (36:9)

BREG: Kocjančič 2, Koren 2, Tul 8, Gobbo 2, Cah 6, Mingot 6, Šturman 8, Žerjal 6, Klabjan 12, Ota 8, Tintarelli, Vodopivec 16, Canziani 14.

SOKOL: Masten, Širca, Pipan, Peric 10 (2:6), Legiša, Širca 8 (0:2), Šuligoj 1 (1:3), Švara.

Zmaga Brega ni bila nikoli v dvo-mu, ampak zagrizenosti in zbranosti ni bilo. Sokolovi minikošarkarji so dose-gali koše največ s protinapadi. Največ je pokazal Peric, pri Bregu sta dobro igrala Canziani in Šturman. (R. Ž.)

Trofeja Zini & Rosenwasser

CAMB - BREG 26:88 (8:47)

BREG: Ota 2, Klabjan 6, Canziani 4, Žerjal 4, Mingot 10, Tintarelli 2, Cah 16, Gobbo 13 (1:2), Tul 18, Koren 4, Kocjančič 3 (1:2), Vodopivec 4.

Brežani so proti mlajši ekipi CAMB zmagali z veliko prednostjo. Igrali so borbeno in vsi so se vpisali med strel-ce. Posebno pohvalo zaslužijo Tul, Cah in Gobbo. (R. Ž.)

INTER MILJE - KONTOVEL 20:76

KONTOVEL: Danieli 9, Emili 6, Co-lja 18, Škerk 14, Rizzante 4, Zaccaria 4, Spadoni 12, Starc 8.

Okrnjeni Brežani so imeli res veliko smole. Predvsem v prvem polčasu so Brežani stalno napadali, a na žalost niso dosegli gola. Tudi drugi polčas se je pričel v znamenju Bregove premoči, toda Muggesana je nepričakovano po-vedla. Gol je zmedel Brežane, ki so vidno popustili. Naj omenimo še do-bro igro Čuka, ki je prvič odigral kot vratar, ter Argentija. (E. B.)

LESTVICA: S. Giovanni 26, Fulgor A 24, Domio 23, Soncini B in Don Bosco 17, S. Sergio 13, Chiabola 11, Muggesana 7, S. Andrea B 4, Breg Best 3, CGS B 2.

SKUPINA C

OPICINA - ZARJA ADRIAIMPEX 1:2

STRELEC: Lipovec 2
ZARJA: Družina, Buda, Pussini, Domjo, Lipovec, Baldi, Metlika, Hoče-var, Križmančič, Marc.

Kljub zmagi zarjani niso zadovoljili. Igrali so nepovezano in mnogo grešili, posebno pri zaključevanju akcij. Na se-robe je bil zelo razpoloženstrelec Li-povec.

PRIMORJE - S. LUIGI VIVAI BUSA' B 5:0 (4:0)

STRELCA: Širca (3) in Kuk (2)
PRIMORJE: Carli, Braini, Lovrečič, Princival, Bresciani, Širca in Kuk.

Naši so dobri pričeli in po desetih minutah vodili že s štirimi goli razli-ke. V nadaljevanju so dosegli še peti zadetek po zaslugi Kuka. Svojevrsten rekord je najbrž postavil Matej Širca, ki je zadetek dosegel po 11" igre. Poh-valo zasluži vsa ekipa in posebno Car-li, ki je dobro igral v zanj neobičajni vlogi.

LESTVICA: Campanelle 27, S. An-drea A 23, CGS A in Primorje 21, Zarja Adriaimpex 17, Vivai Busà 13, Esperia 11, Opicina in Altura B 7, Costalunga 3.

MLAJŠI CICIBANI

ZARJA ADRIAIMPEX - PONZIANA B 7:1

STRELCI: Furlani 3, Grgič 1, Braz-zani 1

ZARJA: Urdih, Grgič, Domjo, Saba-din, Furlanič, Brazzani, Furlani, Ban, Bergagna, Fonda.

Zarja je odigrala eno doslej boljših tekem. Tokrat so bili izredno razpolo-ženi napadalci, še posebej spretni Fur-lani. Vsekakor je vsa ekipa pokazala lep napredek, posebno, kar se tiče tak-tične razporeditve na igrišču.

LESTVICA: Fani Olimpia 30, Son-cini 27, Ponziana A 23, Vivai Busà 20, Portuale 18, Giarizzole 16, S. An-drea 13, Zarja Adriaimp. 10, Ponziana B 9, Fortitudo in Esperia 7, Zauale Ra-buiese 0.

Naročnina: mesečna 13.000 lir - celoletna 156.000 lir; v SFRJ številka 300 - din, naročnina za zasebne mesečno 6.000 - din, trimesečno 17.000 - din, letno 60.000 - din, upokojenci in študenti mesečno 4.500 - din, trimesečno 12.000 - din, letno 45.000 - din. Za organizacije in podjetja mesečno 7.000 - din, letno 75.000 - din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - Ziro račun 51420-603-31593

ADIT 61000 Ljubljana

Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 60.000 lir. Finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 90.000 lir. Mali oglaš 700 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtne, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

16. marca 1988

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559

Tel. (040) 7796-600 - Tix 460270

GORICA - Drevored 24 maggio 1

Tel. (0481) 83382 - 85723

ČEDAD - Stretta De Rubels 20

Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Pred desetimi leti je skupina teroristov v Ulici Fani napadla državnika in pobila njegovo spremstvo Z ugrabitvijo predsednika KD Alda Mora so rdeče brigade pomerile državi v srce

Vzdušje v Italiji najbrž ni bilo nikoli tako napeto kot v začetku leta 1978. Ugrabitve, umori, napadi na vidne in manj vidne politične predstavnike, na paznike in policiste, na sindikaliste, skratka na vse »služabnike« države so bili skoraj na dnevnem redu. Zlasti vroče je bilo v večjih italijanskih mestih, v Turinu, v Milanu, v Rimu. Ob vsakem tuljenju siren so bili novinarji v pripravnem stanju in so se vpraševali, ali so rdeče brigade spet okrvavile italijansko politično sceno.

Kljub tej mračni atmosferi, kljub dejstvu, da so bila za državo tedaj najhujša »svinčena leta«, so ljudje 16. marca dopoldne komaj verjeli lastnim ušesom, ko je radio okoli desete ure povedal, da je bil zjutraj v Ul. Fani ugrabljen predsednik Krščanske demokracije Aldo Moro. Ugrabili so Mora? Saj ni mogoče, je bila prva reakcija zlasti tistih, ki so živeli bolj daleč od prizorišča krvavega zločina. In vendar je bilo res. Rdeče brigade so 16. marca 1978 ob 9.02 pomerile demokracijo iz države naravnost v srce. Zadale so ji najhujši udarec, od kar je leta 1945 na ruševinah fašizma nastala italijanska republika, močno so zamajali temelje celotnega sistema.

Začeli so se najdaljši in najbolj dramatični dnevi povojne italijanske zgodovine, ki so se končali 9. maja, ko so v Ul. Caetani v strogem središču Rima našli truplo umorjenega državnika. Za rdeče brigade sta bila ugrabitve in umor Alda Mora največji uspeh v njihovem kriminalnem napadu na demokracijo državo, bil pa je zanje tudi začetek konca. Vojaški uspeh je bil istočasno tudi hud politični poraz, saj jim ni uspelo razdvojiti države, predvsem pa jim ni uspelo razparati demokratičnega tkiva. Bolj kot organi javne varnosti, ki se v tistih dneh niso ravno izkazali v učinkovitosti in odločnosti, so bili v bitki za obstoj odločilni predvsem navadni ljudje, ki so se tedaj dejansko strnili okoli simbolov republike, jasno in odločno zavrnili strategijo krvi in izsiljevanja ter omogočili državi, da je začela zmagovito bitko z rdečim terorizmom. Nad dvesto tisoč ljudi, ki se je zvečer 16. marca zbralo na Trgu S. Giovanni v Rimu je dokazalo, kako so rdeče brigade, kljub temu da so bile na višku svoje vojaške in organizacijske moči, osamljene.

Danes, deset let po tragičnih dogodkih v Ul. Fani, se zdi tisti dogodki že zelo daleč. Država se sicer še vedno razdvaja v odnosu do teroristov, vprašuje se, kako naj ravna z njimi, naj jih pomilosti ali naj vztraja s politiko trde roke. Vprašuje se, kako naj napiše besedo konec pod poglavje rdečega terorizma. Vendar problem v bistvu ni več na dnevnem redu, »svinčena leta« so zakopana pod kopico drugih problemov, tudi časovno veliko bolj oddaljena zgodovinska vprašanja so bolj aktualna in žgoča. In vendar »svinčnih let« ni mogoče odmisлити kar tako, ne morejo nerazčističena v pozabo, saj vzroki, ki so v sedemdesetih letih botrovali nastanku in bohotni rasti ultrardečega terorizma, niso bili odstranjeni. Italija je, hoče nočeš, še vedno blokirana demokracija, v kateri ni videti alternative sedanjemu sistemu oblasti in sedanjim »zmernim« vladnim koalicijam. In najbrž je ni ustavne reforme, čeprav se o njej veliko govori, ki bi lahko odstranila zapreke in pregrade, ki državo še vedno vklenjajo v zgolj enosmerni demokraciji, v kateri so eni vselej na oblasti, drugi pa vselej v opoziciji.

Avrno se v Ul. Fani. 16. marca se je Aldo Moro kot vsako jutro okoli 9. ure odpravil z doma. Tudi tistega usodnega dne je kot običajno sedel v svoj temnoplavi fiat 130 in segel po svežnj časnopisov. Na prednjem sedalu državnega avtomobila sta bila vodja spremstva, podčastnik Leonardi in šofer Raffaele Jozzino, Morovemu avtu pa je na kratko razdaljo sledila alfetta bele barve. Predsednik Krščanske demokracije je bil namenjen najprej v cerkev, kjer se je vsako jutro zadrževal nekaj minut v zbranosti, nato pa v poslansko zbornico, kjer bi

Kljub večletnim preiskavam in trem procesom niso bile še povsem pojasnjene vse okoliščine ugrabitve in umora predsednika Krščanske demokracije - Polemike o tedanjem odnosu do teroristov se vlečejo še danes, niso bili pa odpravljene vzroki, ki so omogočili nastanek in rast rdečih brigad in njim sorodnih skupin

VOJMRIR TAVČAR

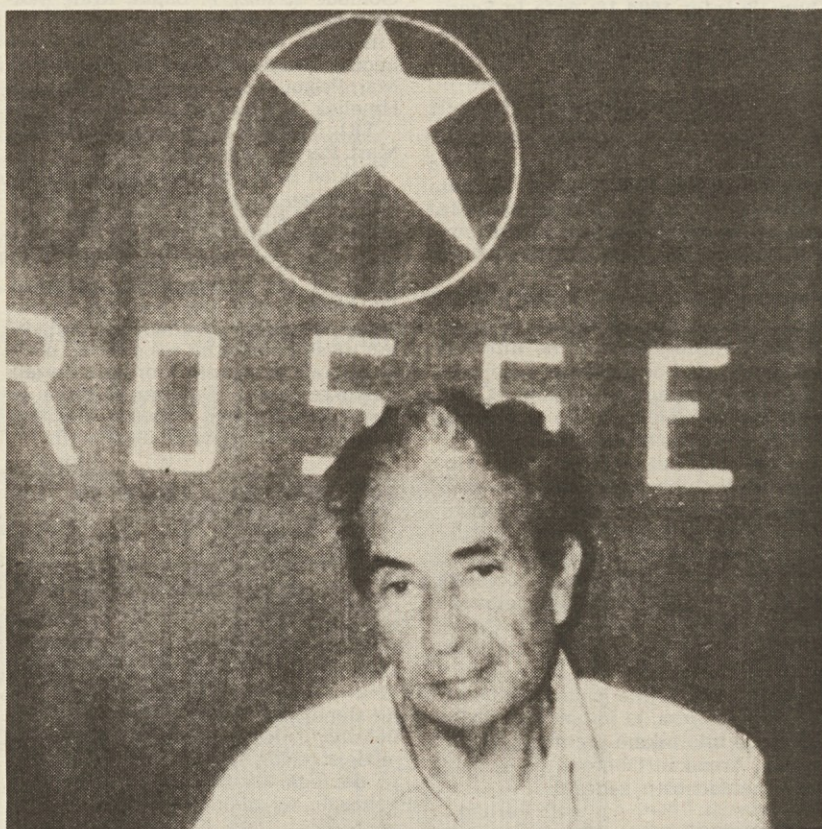

Aldo Moro pod praporom rdečih brigad (zgoraj), bivši predsednik republike Giovanni Leone in bivši notranji minister Francesco Cossiga pred grobnico Alda Mora v Turrini (spodaj)

Giulio Andreotti moral predstaviti svojo vlado, prvo vlado demokratične enotnosti, ki bi imela zunanjo podporo KPI. In Moro je bil kot predsednik KD eden od glavnih oblikovalcev tiste koalicije.

Nekaj minut po odhodu, malo pred križiščem Ul. Fani in Ul. Stresa je Morov avto naletel na oviro. Fiat 128 bele barve je nepričakovano in ostro zavrl, temnoplavi fiat pa se je zaletel v zadek, alfetta s policisti, ki je vozila preblizu, pa v Morov avto. V nekaj minutah je komandos teroristov ugonobil Morovo spremstvo in odvedel predsednika Krščanske demokracije. V Ulici Fani je ostalo na tleh okoli sto tulcev in trupa petih članov spremstva. Organi javne varnosti so reagirali zelo hitro. Ob 9.24 so policija in karabinjerji že postavili prometne zapreke na cestah, ki peljejo iz Rima, začela se je preiskava, ki je za dva meseca vklenila Rim in okolico v kleščke policijskega obroča. A zaman. Teroristi so bili tedaj že v svojih skrivališčih.

Kljub trem procesom in pričevanjem skesanih teroristov niso še povsem pojasnjene vse okoliščine bega teroristov. Po izjavi Valeria Moruccija, ki jo preiskovalci ocenjujejo kot najbolj verodostojno, so ugrabitelji posadili Mora v fiat 132 plave barve, ki je od-

brzel v spremstvu drugih dveh avtov. Teroristi naj bi se s temi vozili zapeljali do Ul. Massimi, nato pa naj bi v neki podzemski garaži strpali Mora v dostavno vozilo, s katerim naj bi ga peljali do Ul. Montalcini, kjer je bil »ljudski zapor«.

Ob 10.10 so rdeče brigade že poslane tiskovni agenciji Ansa prvo sporočilo, s katerim so si prilastile odgovornost za ugrabitve Alda Mora in umor njegovega spremstva. Nekaj ur pozneje so bile že v kioskih posebne izdaje časopisov s prvimi informacijami o ugrabitvi, sindikati pa so proglasili splošno stavko in napovedali manifestacije v vseh večjih italijanskih mestih. Na notranjem ministrstvu so si medtem sledila srečanja kot na tekočem traku, že isti večer pa je zbornica izglasovala zaupnico Andreottijevi vladi z glasovi KD, KPI, PSI, PSDI, PRI in neodvisne levice. Zaupnica Andreottijevi vladi, ki je bila zjutraj še v dvomu zaradi sestave kabineta, ki levici ni povsem ustrezala, je bil prvi odgovor institucij izsiljevanju teroristov.

Začelo se je »najdaljših 55 dni« v povojni zgodovini italijanske republike. Rim in srednja Italija sta bila v bistvu vkleknjena v policijski obroč, vendar rezultati zdaleka niso ustrezali vloženemu naporu. Spomnimo se le primera skrivališča v Ul. Gradoli. Policija je naj-

prej potrkala na vrata stanovanja, v katerem je bil eden od operativnih štabov rdečih brigad, vendar je mirno odšla, ko ni na trkanje odgovoril nihče. Namesto v stanovanje so policisti nekaj dni pozneje vdrl v vasico Gradoli nedaleč od Rima in jo dobesedno »prečesali«. Seveda brez uspeha. Dejansko skrivališče v Ul. Gradoli so odkrili šele mesec dni pozneje, ko je nekdo od sosedov poklical gasilce, ker je v skrivališču puščala vodovodna napeljava. A tedaj so bili teroristi že daleč.

V tistih dneh so se organi javne varnosti večkrat prilježali Morovemu »zaporu« in skrivališčem, kjer so imele rdeče brigade svoje operativne štabe. Vendar vselej so prišli prepozno in dejanski pomen odkritij so ugotovili veliko pozneje. V okviru kaotične preiskave tistih dni je ob ostalih epizodah ostalo nepojasnjeno še eno vprašanje in sicer vprašanje lažnega sporočila, ki je zadevalo jezero Duchessa. Preiskovalci doslej niso še ugotovili, kdo je sestavil obvestilo, ki je napovedovalo, da je v zaledenem jezercu truplo predsednika krščanske demokracije.

O tem pa naj omenimo še nekatere druge nepojasnjene skrivnosti. Tako je na primer Renzo Rossellini večkrat namignil, da je 16. marca, 45 minut pred ugrabitvijo, po radijski po-

staji Città futura iz neke vrste intuicije napovedal »možnost skorajšnje spektakularne akcije rdečih brigad, morda proti Aldu Moru«. Pozneje je v intervjuju z nekim francoskim novinarjem dejal, da se je »o omenjeni možnosti že več dni govorilo v krogih, ki so bili blizu skrajni levici«. Kako to, da govorice niso prišle na uho obveščevalni službi? Zakaj so bili policija, karabinjerji in državni vrhovi tako presenečeni? Zakaj Moro ni imel kakovostnejšega in številčno krepkejšega sredstva ter blindiranega avtomobila, ki ga je večkrat zahteval?

Druga nepojasnjena vprašanja zadevajo število napadalcev v Ul. Fani (istovetnosti nekaterih niso dokončno ugotovili), pa tudi ljudski zapor. Prevladuje sicer prepričanje, da je bil Moro res zaprt v stanovanju v Ul. Montalcini 8, povsem gotovi pa preiskovalci niso. In vprašanje je, ali bodo sodni postopki, ki še niso bili zaključeni, lahko odgovorili na vse to.

Prav tako ni dokončnega odgovora na vprašanje, zakaj so teroristi ubili Aldo Mora. Eden od zgodovinskih voditeljev rdečih brigad, Alberto Franceschini, ki je bil ob ugrabitvi Mora v zaporu (pravzaprav se je ravno v tistih dneh začel v Turinu proces proti njemu, Curcio in drugim voditeljem organizacije), pravi, da so rdeče brigade ugrabile Mora, da bi postavile Krščansko demokracijo na zatožno klop in razkrile vse odgovornosti stranke v letih črnega terorizma. Šele pozneje naj bi ugotovile, da je bila ugrabitve uperjena predvsem proti vladi državne solidarnosti. In tega naj bi se zdale, ker naj bi se zavedle, da postaja primer Moro eksploziven in da načenja ter vzbuja nasprotja v organizaciji sami. Tudi zaradi tega naj bi se vodstvo odločilo, da umori predsednika Krščanske demokracije, preden bi Fanfani na zasedanju vsedravnega sveta ponudil nekatere rešitve, ki morda za teroriste ne bi bile sprejemljive, bi pa odprle še ostrejšo razpravo v organizaciji sami.

Umor Alda Mora, je pojasnil Franceschini, »je imel za rdeče brigade dvojni pomen: po eni strani so končale operacijo s političnega vidika, po drugi tudi s praktičnega. Po umoru predsednika KD so se rdeče brigade dobesedno porazgubile po tajnih skrivališčih. Čutile so, da so jim bili tedaj preiskovalci blizu. Dejstvo je, da jih je primer Moro zbegal, saj niso bile sposobne razmišljanja in političnega utemeljevanja akcije. Najbrž ni naključje, da so brigadisti šele jeseni pripravili strateško resolucijo o zadevi Moro in da je bila resolucija napisana v zaporu.«

Franceschinijeva analiza najbrž ni izvirna iz trte. O tem priča tudi dejstvo, da so se rdeče brigade v 55 dneh ugrabitve poslužile različnih taktik in strategij v »upravljanju« ugrabitve. Najprej niso sporočile svojih zahtev in so se v komunikaciji omejele na napovedovanje procesa, nato so postavile zahtevo po osvoboditvi skupine teroristov, nato so dajl časa mencale in oklevale. Končno pa so se odločile, da likvidirajo Mora in to isti dan, ko bi Fanfani moral na srečanju glavnega sveta KD dati nove predloge.

Tudi na tej osnovi se je po umoru Alda Mora razvila ostra polemika, ki se nadaljuje še danes. Gledano z današnjega zornega kota na dogajanje izpred desetih let, pa se nekaj zdi jasno: rdeče brigade so ugrabile Aldo Mora, pobuda pa jim je »eksplozirala« v rokah, saj niso bile pripravljene, da bi politično v zadostni meri izkoristile sicer vojaško dobro izpeljano akcijo. Nedvomno pa so ugrabitve Mora izkoristile tudi druge skrivne sile, da so k režiji rdečih brigad pristavile tudi svoj lonček. In to je bilo za Mora usodno, usodno pa je bilo tudi za njegov dolgoročni načrt o ustvarjanju pogojev za dejansko alternativo na vladi. Aldo Moro ni bil svetnik, nasprotno v nekaterih primerih je bil izkazan za najbolj odločnega zagovornika oholosti oblasti. Bil pa je nedvomno človek, ki je globoko poznal Italijo in ki je jasno videl, katere so perspektivne poti za to državo. Morda je tudi zato moral umreti.